

Gorenjski Glas

PETEK, 8. APRILA 2022

LETO LXXV, ŠT. 28, CENA 2,20 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Posek deset tisoč »kubikov« drevja

V kranjski območni enoti Zavoda za gozdove Slovenije (ZGS) ocenjujejo, da bo zaradi požara na Potoški gori treba posekati okoli deset tisoč kubičnih metrov poškodovanega drevja. Z lastniki se že dogovarjajo o izvedbi sanacije, pričakujejo, da bodo večino gozdov lahko obnovili po naravni poti.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V zavodu za gozdove po prvem pregledu gozdov na pobočju Potoške gore in Babe ocenjujejo, da je nedavni požar zajel veliko manjšo površino, kot je bilo v času požara slišati v javnosti. »Po naši oceni je gorelo približno osemdeset hektarjev gozdnih površin, kar je sicer še vedno zelo velik požar,« pravi Martin Umek, vodja kranjske območne enote zavoda, in dodaja, da bo zaradi požara treba posekati okoli deset tisoč

kubičnih metrov gozdnega drevja, predvsem iglavcev (smreke) in močno ožganih listavcev (javorja, bukve), ki imajo tanjše lubje in so občutljivi na ogenj. Na nekaterih območjih je ogenj ožgal samo suho rastje ob tleh, ponekod so plameni zajeli cele krošnje, nekje pa so gorela tudi humusna tla. Velika večina gozdov, ki jih je zajel požar, je v zasebni lasti.

V zavodu za gozdove slastniki gozdov na tem območju že dogovarjajo o izvedbi sanacije, hkrati pa, v skladu z zakonsko obveznostjo,

pripravljajo sanacijski načrt za območje požarišča, na katerem naj bi večino gozdov obnovili po naravni poti. »Ne pričakujemo, da bi bilo treba večja območja obnoviti s sadnjo gozdnega drevja,« ocenjuje Martin Umek in ob tem poziva pohodnike, planince in druge obiskovalce narave, naj se izogibajo območju požara, saj jih lahko poškoduje valeče se kamene in padajoče drevje ali so v napoto izvajalcem pri sečnji in spravi poškodovanega drevja.

► 14. stran

Nekatera drevesa je ogenj le oplazil, druga so močno poškodovana. / Foto: Tomaž Polajnar, ZGS-OE Kranj

Sofinancirali bodo gradnjo kanalizacije

Ljubljana – Minister za okolje in prostor Andrej Vizjak je podpisal pogodbo o sofinanciranju gradnje kanalizacije v občini Tržič v okviru operacije Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju zgornje Save. Za 6,9 milijona evrov vredno izvedbo gradbenih del, ki jih izvaja Občina Tržič, bo država prispevala 386 tisoč evrov, Evropska unija iz Kohezijskega sklada pa 2,18 milijona evrov. V okviru projekta bo zgrajenih 11,7 kilometra fekalne kanalizacije in deset črpališč. Na novozgrajeno kanalizacijo se bo priključilo 1560 PE iz naslova prebivalcev in 168 PE iz naslova dejavnosti. V sklopu izvedbe del je predvidena tudi izgradnja vodovoda in meteorne kanalizacije, ki pa predstavljata neupravičen strošek za sofinanciranje, so sporočili z ministrstva za okolje in prostor.

Spet sejem v Komendi

Do nedelje bo v Komendi potekal tradicionalni Spomladanski kmetijsko obrtni sejem, na katerem se predstavlja več kot petsto razstavljalcev.

► 13. stran

Priloga:

jeseniške novice

Zaradi povečanega obsega dela zaposlimo več

JELOVICA

PROIZVODNIH DELAVCEV (m/ž)

Za več informacij pokličite na 04 5113 236 ali 041 356 068 oz. sledite spodnji povezavi.

www.jelovica-hise.si/zaposlitev.html

BORA

BORA PURE
Zaščitni znak vaše kuhinje.

Vabljeni v prenovljeni salon ETIS.

ETIS Kranj,
Ljubljanska c. 30
Kranj

T: (04) 235 50 50

ETIS

AKTUALNO

Po požaru veliko razdejanje

V torek si je razsežnosti pogorišča nad Potočami v občini Preddvor ogledal minister za obrambo Matje Tonin z nekaterimi predstavniki služb, ki so sodelovale pri gašenju požara. Pri ogledu se mu je pridružil župan Rok Roblek.

3

GG+

Vse to je odlično gledališče

S podelitvijo festivalskih nagrad se bo danes zvečer zaključil 52. Teden slovenske drame. V slabih dveh tednih se je zvrstilo trinajst odličnih uprizoritev, kar je ob dobrem obisku vsak dan potrdjevalo tudi festivalsko občinstvo.

22

GG+

Za mlade se je vredno truditi

Prejšnji teden je jabolko navdihalo za sistematično delo z mladimi športnimi talenti in za spodbujanje razvoja tekmovalcev in tekmovalk na športnem in izobraževalnem področju prejel Državni panoični nordijski center Kranj.

23

ZADNJA

Zagotovili so mu začasni dom

Konec februarja je požar hišo Branka Lebeničnika v Spodnjih Palovčah tako močno poškodoval, da bivanje v njej ni več mogoče. Točno mesec dni kasneje se je ob pomoči občine in sokrajanov vselil v bivalni zabojnik.

32

VREME

Danes bo pretežno jasno. Jutri bo oblačno s padavinami, ohladilo se bo. V nedeljo bo jasno z jutranjo meglo po nižinah.

10/5 °C
jutri: oblačno s padavinami

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Črne rute

Črne rute –
plapolajo
kakor črna krila lastovic,
ki so jim razdrli
gnezda.

Možje z usmrjenim
glasom, žene
z raztrganimi
prsmi –
dvigajo pesti.

Le komu žugajo?
Saj smo si vendar
vsi enaki ...

Pesem nam je poslala **Slavica Štirn** iz Britofa, naša zvesta naročnica. Slavica si želi, da bi pesem ljudem dala misliti in da ne bi bili tako brezbržni do stvari, ki se dogajajo v Ukrajini.

Nagrajenca za koncert skupine Smokie

V torek, 5. aprila, je bila objavljena nagradna igra, v kateri ste se potegovali za dve vstopnici za koncert skupine Smokie, ki bo v soboto, 16. aprila, ob 20. uri v Hali Tivoli. Na nagradno vprašanje, da naštejete vsaj tri njihove hite, smo dobili zelo veliko odgovorov. Srečo pri žrebu sta tokrat imela Brita Sodja z Blejske Dobrave in Beno Jovanovič iz Preddvora. Oba sta našela naslednje uspešnice: Living next door to Alice, Oh Carol in Mexican girl. Nagrajencema čestitamo in jima želimo obilico užitkov na koncertu.

Darilo
izzrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **JOŽE REHBERGER** z Golnika.

Vabilo na 17. Maistrov pohod

Kamnik – Člani Društva general Maister Kamnik vabijo na tradicionalni, že 17. Maistrov pohod, ki bo v soboto, 9. aprila, z zborom pohodnikov ob 9. uri pri spomeniku generala Rudolfa Maistra na Trgu talcev v Kamniku.

Zbiranje sredstev za Ukrajino

Slovenska karitas in Rdeči križ Slovenije zbirata sredstva za humanitarno pomoč v Ukrajini.

Slovenska karitas pomoč zbira na TRR: Slovenska karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana, TRR: SI56 0214 0001 5556 761, sklic: SI00 870, namen: Pomoč Ukrajini. Prispevek v višini pet evrov je mogoče posredovati s SMS-sporočilom KARITAS5 na 1919.

Rdeči križ Slovenije, Mirje 19, 1000 Ljubljana, pa je odprl TRR: SI56 0310 0111 1122 296, sklic: SI00 96889. Pomagati je mogoče tudi s poslanim SMS na 1919 z besedo BEGUNCEM (1 evro) ali BEGUNCEM5 (5 evrov).

Predstavili delo in opremo

Slovenska vojska je na srečanju z mediji v kranjski vojašnici predstavila delovanje enote za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Slovenska vojska (SV) je ta teden v Vojašnici Petra Petriča v Kranju pripravila srečanje z mediji, na katerem je predstavila delo in opremo za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo ter infrastrukturo za usposabljanje vojakov, kot je sobno strelišče v kletnih prostorih tamkajšnje športe dvorane. Kot so poudarili, želijo državljane tudi na ta način seznaniti s svojim delom in dejavnostmi in s tem doseči zavedanje, da delujejo predvsem z namenom, da bi, če in ko bo to potrebno, ubranili suverenost in celovitost Slovenije ter zaščitili njihova življenja in temeljne vrednote.

Poveljnik 18. bataljona za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo (RKBO) Sašo Radič je razložil, da poleg njihove enote, ki deluje v okviru 1. brigade, v SV deluje identična četa tudi v okviru 72. brigade in Celju, SV pa ima v svoji strukturi tudi laboratorij z mobilnimi laboratoriji za radiologijo, kemijo in biologijo.

V kranjskem RKBO deluje 86 pripadnikov SV.

Predavanja o zgodovini grofov Celjskih

Bled – Muzejsko društvo Bled in Zavod za kulturo Bled organizirata do 24. maja sklop predavanj o zgodovini grofov Celjskih. O njihovi in blejski zgodovini bo predaval Miloš Klemen Mahorčič. Brezplačna predavanja bodo vsak torek v Festivalni dvorani z začetkom ob 19. uri.

Dekontaminacija izvidniškega vozila Kobra / Foto: Simon Šubic

»Namenjeni smo odpravljanju posledic, če pride do radiološke, kemične ali biološke kontaminacije, smo pa aktivno vključeni tudi v zaščito in reševanje. V preteklosti smo bili vključeni tudi pri raznih poplavih in žledu v Sloveniji, sodelovali pa smo tudi pri odpravljanju posledic poplav v Bosni in Hercegovini. Vsem je poznana peroča problematika covid; tudi tu smo bili aktivni udeleženci pri

dezinfekciji.« Enota je delovala tudi v Latviji v okviru večnacionalne bataljonske bojne skupine oziroma tako imenovane okrepljene prednje prisotnosti, za katero se je že pred nekaj leti odločila zveza Nato.

Znotraj čete delujeta dva voda: izvidniki, ki z detektorskimi sistemi prepoznajo ali identificirajo bojne strupe, ter dekontaminatorji, ki odpravljajo kontaminacijo. Oprema RKBO sledi

sodobnim trendom, najstarejša oprema, ki jo uporabljajo, je iz leta 2009 in se dopolnjuje, je še poudaril Radič. »Omogoča nam, da delujemo proti vsem znanim bojnim strupom, ki jih poznamo v svetu.« Med drugim so predstavili tudi lahko izvidniško vozilo Kobra 4x4 za odkrivanje in prepoznavanje vseh vrst kontaminacij, z njim pa se lahko premikajo tako po kopnem kot po vodi.

Prehiteli Kranjsko Goro

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Število aktivnih primerov okužb s covidom-19 v državi je bilo pred tednom dni blizu 39 tisoč, večeraj po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje blizu 33 tisoč. Tudi število hospitaliziranih covidnih bolnikov na navadnih bolnišničnih oddelkih se še naprej zmanjšuje. Na navadnih oddelkih je bilo večeraj hospitaliziranih 254 covidnih bolnikov, 37 pa v oddelkih intenzivne nege. Da pa koronavirus še kroži v populaciji, govorijo tudi dnevne številke potrjenih primerov okužb, samo v

sredo je bilo takih primerov čez dva tisoč.

Po občinah širše Gorenjske so v sredo po podatkih Sledilnika za covid-19 po občinah potrdili naslednje število okužb: Kranj 48, Kamnik 30, Škofja Loka 28, Jesenice 17, Medvode 14, Mengeš in Železniki po 13, Žirovnica 12, Radovljica in Bohinj po 11, Cerklje 10, Tržič, Gorenja vas - Poljane in Komenda po 9, Žiri 8, Bled 7, Naklo in Kranjska Gora po 4, Gorje 3, Preddvor 2, Jezersko 1, seveda pa se ti podatki iz dneva v dan spreminjajo. Okužbe so zaznali tudi v šestih gorenjskih vrtcih in šolah, kjer pa je šlo za posamezne primere.

Delež cepljenih je obstal pri 60 odstotkih cepljenih s prvim odmerkom cepiva in 58 odstotkih cepljenih celotne populacije. Priporočeni poživitevni odmerki temu še ne sledijo. Občini Idrija s 66 odstotki in Osilnica s 65,7 odstotka sta po deležu cepljenih vse populacije z vsemi odmerki cepiva prehiteli občino Kranjska Gora (64,4), ki je dolgo veljala za najbolje precepljeno občino v državi. Med cepljenimi polnoletnimi prebivalci je na prvem mestu ravno tako občina Idrija s 77,2-odstotnim deležem, sledita občini Vipava s 77,1 in Kranjska Gora s 76,1-odstotnim deležem cepljenih.

Za konec tedna spoznajmo Crngrob

VILMA STANOVNIK

Crngrob – Ste vedeli, da je cerkev Marijinega oznanjenja v Crngrobu ena najstarejših romarskih cerkva na Slovenskem in ena od treh evropskih cerkva, v katerih

hranijo kitovo rebro? Te in številne druge zanimivosti lahko izveste vsak aprilski konec tedna. Že jutri, v soboto, ob 11. uri bodo skozi zgodovino crngrobške cerkve popeljali vodičke in vodiči Loškega muzeja. Udeležba

je brezplačna, prijave niso potrebne. Cerkev lahko obiščete tudi ob nedeljah, 10., 17. in 24. aprila, med 16. in 18. uro, ko bodo v njej dežurali člani Kulturno-zgodovinskega društva Lonka Stara Loka.

Vabljeni na snemanje oddaje:
KDO VAM LAŽE?

SOBOTA
9. 4. 2022
OB 19. URI
KULTURNI DOM
JANEZA FILIPIČA
Kranjska cesta 1
NAKLO

gost
Mag. **Branko Grims**

voditelj
Boris Tomašič

SDS **GRADIMO SLOVENIJO** #ZATE

NOVA 24TV
Prvi v službi resnice

Po požaru veliko razdejanje

V torek si je razsežnosti pogorišča nad Potočami v občini Preddvor ogledal minister za obrambo Matej Tonin z nekaterimi predstavniki drugih služb, ki so sodelovale pri gašenju požara, pri ogledu pa se mu je pridružil tudi preddvorski župan Rok Roblek.

ALENKA BRUN

Preddvor – V času požara je namreč poleg vseh služb, ki so sodelovale pri gašenju, izjemno vlogo odigrala Slovenska vojska, ki je s skupnimi preleti helikopterjev za gašenje odvrгла več kot štiristo tisoč litrov vode in s tem pripomogla k hitri zajezitvi požara.

Minister za obrambo je po ogledu pogorišča dal izjavo za javnost, sestal pa se je tudi s prostovoljnimi gasilci, ki so se požrtvovalno borili z ognjenimi zublji, in jim čestital. Župan Roblek se je zahvalil Vladi Republike Slovenije, da je takoj pristopila k reševanju izjemnega gozdnega požara razsežnosti, ki jih ne samo na Gorenjskem, ampak tudi širše v Sloveniji nismo vajeni. »Tako nam je na pomoč priskočil vojaški helikopter, tudi s pomočjo aktivacije državnega načrta ob tako velikih naravnih nesrečah, hrvaški Canadair, zadnji dan pa še štirje helikopterji Slovenske

Ogled je pokazal razsežnosti požara in zahtevnost terena, s katerim so se v času požara spopadali gasilci. / Foto: Gorazd Kavčič

strmem pobočju borili proti ognjenim zubljem.« Dodal je še, da je bilo čez dan (v torek) ponovno aktiviranega načrta ob tako velikih naravnih nesrečah, hrvaški Canadair, zadnji dan pa še štirje helikopterji Slovenske

Minister Tonin se je zahvalil vsem gasilcem, ki so sodelovali pri intervenciji, ter vodstvu intervencije za učinkovito vodenje, štirim poškodovanim gasilcem pa je zaželel čimprejšnje okrevanje. »Na srečo ni šlo nikjer za resno poškodbo, je pa kar nekaj resno poškodovanih vozil, kar pa je materialna škoda, ki jo bomo v prihodnosti sanirali.« Dodal je, da je ogled območja pokazal razsežnost požara in zahtevnost terena. »Teren je izjemno zahteven, z izjemno malo humusa, malo zemlje, veliko skalovja. Prihodnost bo kar zahtevna v smislu, da se bo vse to obnovilo in vzpostavilo na neko prvotno stanje. Narava zna sicer relativno hitro poskrbeti zase, kar smo že videli na pogorišču: na črnem pogorišču že cvetijo žafrani, trava si bo relativno hitro opomogla. V prihodnosti pa bo treba biti pozoren še na dvoje: ker je to varovalni gozd, ki varuje spodnjo vas pred padanjem kamena, bodo sedaj uporabljena sredstva, da bo ta rast nekoliko bolj intenzivna. Z županom sva o tem govorila

in v prihodnjih dneh se na to temo načrtujejo sestanki. Druga stvar je pa seveda potencialni lubadar. Vse te smreke, ki so pogorele, so potencialna vaba zanj. Gozd bo treba podrobno spremljati tudi v prihodnjih tednih, mesecih. Lokalno skupnost in tudi državo čaka še kar nekaj dela.« Zahvalil se je tudi županu za trdnost, vodenje in vso podporo. Omenil pa je, da je intervencija pokazala še na eno stvar, ki jo lahko izboljšamo: razpoložljivost helikopterja. »V času, ko je povečana požarna ogroženost, bo poseben helikopter v stalni, hitri pripravljenosti.« Ta se bo v primeru, ko bo to potrebno, lahko takoj odzval.

Pogovor je nanesel tudi na novo letalo Spartan, ki bo v tovrstnih primerih pomenilo svojevrstno dodatno zmogljivost. Imelo bo poseben modul za gašenje požarov in bo v enem poletu lahko prineslo tudi sedem ton vode. »Verjamem, da bomo v prihodnjem letu polno operativno pripravljene za gašenje tudi s transportnim letalom,« je sklenil Tonin.

Župan Preddvora Rok Roblek in minister za obrambo Matej Tonin / Foto: Gorazd Kavčič

vojske. Minister si je dvakrat ogledal območje: ko je gorelo in danes tudi pogorišče; in v bistvu je dodobra seznanjen s situacijo. Še enkrat hvala vsem za požrtvovalnost, še posebej pa več kot 1400 gasilcem, ki so se na

mirno. Predvidevamo, da se bo v bližnjih dneh stanje dokončno umirilo, zagotovo pa bodo lokalno še vedno nevarnosti tako požara kot proženja skal in pogorelega dračja na tleh,« je poudaril župan.

Slovesnost ob prazniku Občine Bled

MAŠA LIKOSAR

Bled – Občina Bled praznuje 10. aprila. Na ta datum je leta 1004 cesar Henrik II. podaril briksenskemu škofu Albuinu Bled z ozemljem med obema Savama. Fotokopija originalne darilne listine je v muzejski zbirki na Blejskem gradu. Dogodek

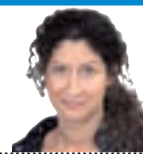
je velika prelomnica v blejski zgodovini, saj je bil Bled prvič pisno omenjen v zgodovinskih virih. Osrednja slovesnost ob prazniku Občine Bled, kjer bodo podelili tudi občinska priznanja, bo v nedeljo, 10. aprila, z začetkom ob 12. uri v novem Medgeneracijskem centru Vezenine Bled, ki ga bodo ob tej

priložnosti slovesno odprli. Hkrati bodo v novo blejsko knjižnico s pomočjo žive verige od 10.45 dalje prenesli še zadnjo knjigo. V kulturnem programu bodo nastopili Kulturno društvo Do Re Mi, Društvo upokojencev Bled, Kulturno-umetniško društvo Kamot, Glasbena šola Radovljica, Dom dr.

Janka Benedika Radovljica, vezilje Vide Blejske in Zavod Aspekt. Od 14. ure do 17.30 bodo v okviru dneva odprtih vrat v Medgeneracijskem centru Vezenine Bled potekale delavnice za družine, za vse generacije in za mlade. Dogodek bodo sklenili s koncertom za vse generacije.

k

KOMENTAR
JASNA PALADIN

Velika družina srčnih ljudi

Pred dnevi sem na priveditvi za kamniške in komendske krvodajalce spoznala gospoda, ki je kri daroval že 170-krat, in njegovo soprogo, ki jo je darovala že več kot 90-krat. Skromen par, v ničemer izstopajoč, pa tako plemenit, saj je s svojimi dejavnimi rešil že na stotine življenj. Zakonca, ki se jima za to lahko samo globoko priklonimo. Dati kri namreč pomeni darovati življenje. Premalokrat se zavemo, da je kri življenjska tekočina, ki rešuje življenja ob nesrečah, porodih, operacijah. K sreči je tako plemenitih ljudi pri nas veliko.

Število odvzemov krvi mnogim verjetno ne pove kaj dosti, krvodajalci pa vemo, da se ta številka dviga precej počasi. Ženske se krvodajalskih akcij lahko udeležimo le vsake štiri mesece oziroma trikrat na leto; prav tolikokrat krvodajalske akcije tudi gostujejo po posameznih občinah. Včasih se ob teh terminih zgodi, da se vabilo ne moremo odzvati, ker nas preseneti prehlad, prenizka raven železa, uživamo na dopustu ali pa na predvideni dan preprosto nimamo časa. Pa je leto spet naokoli.

Številni postanejo krvodajalci takrat, ko sami prejmejo kri ali kri darovalca reši koga od njihovih bližnjih. Mnogi bi krvodajalci želeli biti, a so prestari, prelahki ali jih pestijo kakšne zdravstvene težave. Prav vsakogar je zdravstvo zelo veselo, saj ima kri ome-

jen rok trajanja in krvodajalci pogosto dobimo osebni poziv, da krvi naše krvne skupine primanjkuje.

Sama se vabilom na krvodajalske akcije odzivam zadnjih dvanajst let, a v tem svetu sem se znašla povsem po naključju. Nihče v moji družini in med ožjimi prijatelji ni krvodajalec in tudi sama sodim med tiste, ki ob igli in krvi raje pogledajo stran. A novinarski poklic me je pred leti popeljal tudi na krvodajalsko akcijo v Kamniku, kjer sem se po opravljeni reportaži poslovila, da bi odšla domov, a me je starejša prostovoljka Rdečega križa na prijazen in odločen način prepričala, da sem se krvodajalcem pridružila tudi sama. Ste zdravi? Sem. Ste danes že kaj jedli? Sem. Imate več kot petdeset kilogramov? Imam. Izgovora preprosto nisem imela in kljub prvotnemu strahu sem ji še danes zelo hvaležna, da me je pripeljala v to veliko družino srčnih ljudi.

A nikoli do sedaj nisem zares razmišljala o tem, koliko ljudem s tem pravzaprav pomagam. Po vsakem porajenem odmerku krvi sem se počutila dobro, če ne zaradi drugega, zato, ker so na krvodajalski akciji vsi tako prijazni in ker nam na koncu podarijo vrečko z malico.

Kri sem do sedaj darovala osemnajstkrat, zakonca, omejena v vodu, pa sta med drugimi moj zgled, da bom krvodajalka tudi v prihodnje.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Urša Peternel

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je polteden, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,00 EUR, petek 2,20 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

S pravljico v pomlad

Spomladanska velikonočna razstava dijakov Srednje šole Biotehniškega centra (BC) Naklo je vsako leto drugačna, letošnja se veže na stoto obletnico rojstva pisateljice Ele Peroci in njene pravljice.

SUZANA P. KOVAČIČ

Spodnje Duplje – Že tradicionalni razstavi v galerijskih prostorih Graščine Duplje dijaki, ki ustvarjajo pri praktičnem pouku cvetličarstva in aranžiranja BC Naklo vsako leto dodajo ščepec novega pridiha. Letošnja se veže na stoto obletnico rojstva Ele Peroci (1922–2001) in njene pravljice, je povedala ravnateljica Srednje šole BC Naklo Andreja Ahčin. »Dijaki so ustvarjali preko pravljic v programu zaključnega izpita cvetličar, dijaki

drugega letnika pa so se s svojimi izdelki že malo pripravljali nanj. Razmišljali so tudi o tem, kakšen je svet, v katerem živimo, pripravili pogled na svet na svojstven likovni način in pri maternem jeziku pisali pravljice,« je povzela Ahčinova. Župan Občine Naklo Ivan Meglič je spodbudil dijake k razmišljanju, da so lahko uspešni in se razvijajo v prave umetnike, sam pa je bil tudi letos navdušen nad tem, kar je možno videti na razstavi. Pred veliko nočjo je župan Meglič poudaril, da je to tudi praznik

upanja, saj živimo v času, ko je to še kako potrebno.

»Za zaključni izpit je vsaka dijakinja izbrala eno pravljico Ele Peroci in jo poskušala uprizoriti s cvetjem. Pokazale so kar veliko domišljije, spretnosti in različnih tehnik. Ker je to tudi velikonočna razstava, so se navezale na ta praznik, če Elina pravljica to dopušča,« je povedala Metka Celar, ki je bila skupaj s Sonjo Jerič Štefe, Marijo Jerše, Polono Teran, Špelo Camlek in Borisom Urhom mentorica dijakom. Razstavo so odprli včeraj, na ogled je na spletnem mestu

Razstava je na ogled na spletu ali v živo do vključno velikonočnega ponedeljka. Na sliki dijakinje in mentorice pri postavitvi razstave. / Foto: Primož Pičulin

BC Naklo in Občine Naklo ter tudi v živo vključno do velikonočnega ponedeljka po predhodnem dogovoru z lastnikom Graščine Duplje Matjažem Mauserjem.

Cvetlični aranžmaji se navezujejo na pravljice Čebelice, Nina v čudežni deželi, Amalija in Amalija, Muca Copatarica, Mož z dežnikom, Moj dežnik je lahko balon, Ograja v rožah, Pomladne želje, Hiša iz kock, Stara hiša št. 3, Vozimo, vozimo vlak, Bomo šli s sanmi po snegu in spustili se po bregu. Dijakinja Laura Krek se je odločila za aranžma na pravljico Pomladne želje. »V naravi sem nabrala brezove veje, spomladansko resje in bršljan ter jim dodala nageljčke, limonium in liziantus. Za srčkas-to gobo sem se odločila, ker sem bila prepričana, da bo to dobro izpadlo, ker izdelek lahko še podaljšamo v dolžino. Ela Peroci v pravljici omenja gozd in spomladanske

rože, zato sem dodala malo več gozdnega rastja, na veliko noč pa v aranžmaju spominjajo svetle barve v nageljčkih in limoniumu.« Di-jakinja Živa Vrhovnik je svoj aranžma izdelala po pravljici Hiša iz kock. V naravi je za osnovo nabrala mah, borovnice, bukove veje in mačice. »Veliko je bilo predpriprave, treba je vedeti, katere rastline se da posušiti, da se ohranijo, ter izbrati tudi pravo cvetje, ki je čim bolj obstojno. Moj aranžma je namizna dekoracija, na sredini visoka 25 centimetrov, da ne ovira pogleda, ob straneh pa se pne višje in je videti pestrejša. V pravljici je omenjeno zlato jajce in tudi sama sem za pove-zavo v aranžmaju uporabila zlata jajca.«

Hiša iz kock, aranžma dijakinje Žive Vrhovnik / Foto: Primož Pičulin

Pomladne želje so delo dijakinje Laure Krek. / Foto: Primož Pičulin

Lokostrelci spet v slikoviti Dragi

Petdeset lokostrelcev je v zahtevnih zimskih razmerah sodelovalo na prvem ekstremnem 3D lokostrelskem turnirju pri nas. Proga, na kateri je bilo postavljenih štirideset tarč, replik živali, je bila dolga štiri kilometre; večina od več kot petdesetih udeležencev je zanjo porabila več kot šest ur.

MARJANA AHAČIČ

Begunje – Dolina Draga je kot odlična lokacija že dolgo uveljavljena tudi v lokostrelskih krogih. Prve turnirje sta v slikoviti okolici gradu Kamen sredi devetdesetih organizirala Radovljičana Dora in Aci Oblak, v zadnjih letih pa je njuno delo prevzel izkušeni lokostrelec Robert Levstek iz Bistrice pri Trzihu, ki je pretekli konec tedna v okviru Gorenjskega lokostrelskega kluba Tržič skupaj z Gostiščem Draga tam organiziral prvi tako imenovani 3D ekstrem turnir pri nas.

»Streljanje je na takšnih tekmovanjih drugačno kot na običajnih lokostrelskih turnirjih, ko se strelja na čistini. Tu mora puščica poiskati pot skozi grmovje, mimo dreves, lokostrelec je v zahtevnih položajih ..., tudi tarč je več kot sicer, kar

štirideset, medtem ko jih je na običajnih tekmovanjih 24. V vsako tarčo se izstrelita po dve puščici, torej skupaj osemdeset, kar je za marsikaterega udeleženca kar

zahteven zalogaj,« je pojasnil Robert Levstek.

Proga je tokrat potekala od gostišča Draga proti gradu Kamen, na štirikilometrski trasi, s katero je več kot

petdeset prijavljenih tekmovalcev opravilo v od šestih do sedmih urah. Tekmovalci so bili razdeljeni v več kategorij, tako po starosti kot glede na vrste loka, ki so lahko

Razmere so bile v soboto tudi v Dragi povsem zimske. / Foto: Uroš Mravlje in Sergej Radosavac, GLK Tržič

Robert Levstek, organizator lokostrelskih turnirjev v Dragi

primitivni lok, angleški dolgi lok, instinktivni ali tradicionalni lok, goli lok in od vseh najbolj precizni sodobni sestavljeni lok.

»Navdušeni smo nad organizacijo in nad tekmo nasploh, čeprav so bili pogoji tudi zaradi snega zelo zahtevni,« je povedala odlična lokostrelka in – kot je hudo domišljivo priznala – tudi najstarejša udeleženka turnirja Doroteja Oblak, ki je s soprogom Acijem organizirala prve lokostrelske turnirje v Dragi in ki se, tako kot soproga, še vedno udeleži okoli dvajsetih lokostrelskih tekmovanj na leto. Samo v Dragi so bili letos že trije.

Na tako imenovanem zimskem trojčku v Dragi

je letos že nastopila Mojca Pavčič iz Ljubljane. Tudi na četrtem letošnjem tekmovanju v tej dolini, sobotnem tekmovanju 3D ekstrem, so jo navdušili narava, razgibanost proge in dobra družba, pravi.

»Proga je bila odlično pripravljena, kar pomeni, da je bila razgibana, logična in tekoča. Ker je precej daljša, kot so običajne, je tudi fizično zahtevnejša, svoje je pa dodalo tudi vreme: začeli smo v snežnem metežu, na Ledeni trati pa doživeli pravi snežni vihar. Sicer pa je treba poudariti tudi pozitivno energijo, ki jo prinaša družnje s kolegi lokostrelci; ta je zagotovo vredna več kot rezultat na koncu tekme.«

Smer trajnostne mobilnosti

Na zadnji koordinaciji županov Zgornje Gorenjske, ki se je je udeležil tudi novi direktor TNP Tit Potočnik, je bila osrednja tema predstavitev aktivnosti in sodelovanja s Triglavskim narodnim parkom.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranjska Gora – Koordinacijo županov zgornje Gorenjske so v sodelovanju z Razvojno agencijo Zgornje Gorenjske organizirali v torek na sedežu Občine Kranjska Gora. Kot je povedal novi direktor javnega zavoda Triglavski narodni park (TNP) Tit Potočnik, biosferno območje Julijskih Alp potrebuje okrepljen načrt strategije razvoja, predvsem pa ozavešanje in informiranje ljudi s poudarkom na trajnostni mobilnosti, omejevanju individualnega prometa s ciljem, da bi ljudje več uporabljali javni prevoz, in usmerjanjem obiska. V nadaljevanju želijo, kot je pojasnil Potočnik, oblikovati skupno platformo za obiskovanje biosfernega območja, ki bo koristna tako za obiskovalce kot tamkajšnje prebivalce. »Dogovorili smo se za postavitev temeljev za

Od leve: župan Peter Torkar, direktor TNP Tit Potočnik, župani Ciril Globočnik, Jože Sodja, Leopold Pogačar, Janez Hrovat, direktorica RAGOR-ja Eva Štravs Podlogar ter župana Blaž Račič in Janez Fajfar / Foto: Primož Pučulin

medsebojno komunikacijo, srednjeročne aktivnosti, da pridemo do določenih ciljev in da biosferno območje Julijske Alpe, priznано s strani Unesca, deluje za namen, za

katerega je bilo priznано. »Gostitelj koordinacije župan Občine Kranjska Gora Janez Hrovat je povedal, da so se pogovarjali o skupnih akcijah usmerjanja

turističnih tokov v biosfernem območju občin, ki sodelujejo v povezavah na področju Julijskih Alp. »Skupnost Julijskih Alp je izredno uspešna, imamo ogromno

gostov, ki pa na tako majhnem območju ob tako uspešni strategiji trženja predstavljajo izziv tudi za usmerjanje in obvladovanje teh tokov za trajnostno mobilnost, ki se ga lotevamo v občinah z namenom, da se zadeve regulirajo in da za lokalno prebivalstvo to ne postane preobremenjujoče. »Župan Hrovat je konkretno omenil, da je za Občino Kranjska Gora pomembno umirjanje prometa v dolino Vrata, v Srednji Vrh ter tudi za druge alpske doline. »Predvsem pa želimo urediti Vršič, ki je že dolgo časa vsled vsakoletnega dviga prometa najbolj pereč problem v samem osrčju, ki povezuje Primorsko in Gorenjsko. Kljub temu da je država umestila ureditev te ceste kot prioriteto, se župana z obeh strani prelaza Vršič zavzemava za čim hitrejšo rešitev, za umirjanje prometa tudi z uvedbo nadzorov, sčasoma verjetno tudi cestnine. Pogovarjamo se tudi o skupnem javnem prevozu na celotnem območju Julijskih Alp, kjer skupaj z obema razvojnima agencijama (Razvojno agencijo Zgornje Gorenjske in Posoškim razvojnim centrom) iščemo varianto, da bi vse dali na isti imenovalec

in bi prevoze uporabljali ne samo turisti, ampak tudi naši občani,« je pojasnil župan Hrovat. Kot je dodal, so poudarili tudi pomen ohranjanja kmetijstva, mirnih con, kjer bi lokalne skupnosti in upravljavci parka skupno politiko peljali na področju vseh občin v TNP. Župani pričakujejo, da bodo strokovni sodelavci TNP občinam pri tem v pomoč.

Direktorica Razvojne agencije Zgornje Gorenjske Eva Štravs Podlogar je povzela, da od direktorja TNP župani pričakujejo pomoč pri dogovorih z ministrstvom za okolje in prostor ter finančnim ministrstvom, vezano na črpanje sredstev po 11. členu TNP o manj birtokratskih postopkih in z večjim poslušanjem za potrebe lokalnih skupnosti. Sprejeli so tudi sklep, da na pristojna ministrstva posredujejo poziv, namenjen ustreznim zaščiti vodnih virov v občinah Gorje, Bled in Radovljica. »Župani so sprejeli tudi sklep, da se še pred poletjem organizira sestanek o skupnih izzivih s TNP, desetimi župani občin, ki jih povezuje biosferno območje, obeh razvojnih agencij in skupnosti Julijske Alpe,« je sklenila Eva Štravs Podlogar.

Zaščita pred plazom

Občina Jesenice je začela izvedbo vzpostavitve alarmnega sistema na plazovih v zaledju Koroške Bele, namenjenega opozarjanju na potencialne nevarnosti pobočnih masnih premikov.

MARJANA AHAČIČ

Jesenice – Kot pojasnjujejo na jeseniški občinski upravi, je prvi del projekta, to je elektrifikacija alarmnega sistema, občina izvedla že lani, v letošnjem proračunu pa so za vzpostavitev samega alarmnega sistema in pridobitev soglasij lastnikov zemljišč, na katerih bodo stali alarmne naprave, solarni moduli, senzori za nadzor poteznih zank in daljinskega ročnega aktivatorja alarma, retranslatorji in druga oprema, zagotovljena sredstva v višini približno 185 tisoč evrov.

Najprej bodo na lokaciji vodohrana Koroška Bela namestili elektronske sirene za javno alarmiranje in vzpostavili sistema javnega alarmiranja na Gasilsko reševalni službi (GARS) Jesenice in Prostovoljnem gasilskem društvu Koroška Bela, v naslednji fazi pa se bodo dela začela izvajati še na plazovih v zaledju Koroške Bele. Alarmni sistem bo vključen v sistem SIJA (sistem javnega alarmiranja na območju Slovenije) in v sistem GARS Jesenice. Gradbeno-inženirska dela bodo končana predvidoma do konca junija.

Občina Jesenice je reševanje problematike pobočnih masnih premikov v zaledju Koroške Bele aktivno začela konec leta 2015 s pridružitvijo mednarodnemu projektu RECALL – Odzivnost evropskih skupnosti ob lokalnih pojavih zemeljskih plazov, so še pojasnili na občinski upravi. Namen je izvajanih in tudi prihodnjih ukrepov, ki jih bodo izvajali v sodelovanju z Geološkim zavodom Slovenije in Upravo RS za zaščito in reševanje, pa je zaščita prebivalcev pred potencialnimi nevarnostmi pobočnih premikov v zaledju Koroške Bele.

Nekatere čistilne akcije zaradi vremena prestavljene

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Za to soboto so bile po številnih krajih občine Radovljica napovedane tradicionalne proslavne čistilne akcije v okviru projekta Očistimo našo občino – Radovljica

2022. Čistilno akcijo organizirajo člani društva Ekologi brez meja, podpirata pa jo Občina in Komunala Radovljica, ki bo poskrbela za vreče, rokavice in odvoz zbranih odpadkov. Kar nekaj lokalnih organizatorjev se je

odločilo, da akcijo zaradi slabe vremenske napovedi prestavijo za teden dni – to so že storili v Begunjah, Kropi, Mošnjah, Podnartu in na Lancovem. Aktualni podatki so objavljeni na spletni strani Občine Radovljica.

Zjutraj v varstvo, popoldan domov

Dom dr. Janka Benedika v prostorih Medgeneracijskega centra Vezanine Bled z aprilom odpira enoto dnevnega varstva za starejše. Bivanje v centru je namenjeno starejšim, ki imajo težave pri samostojnem bivanju doma.

Dnevno varstvo starejših je namenjeno tistim starejšim, ki imajo težave pri samostojnem bivanju v domačem okolju in si želijo pomoč ali varstvo oziroma organizirano obliko bivanja le določeno število ur dnevno. Prav njim je v novem medgeneracijskem centru na Bledu storitev dnevnega varstva na voljo pet dni v tednu, in sicer od ponedeljka do petka od 7. do 16. ure, nato pa se vsak dan vrnejo domov.

V tem času lahko nekaj ur na dan preživijo v družbi vrstnikov in se udeležujejo organiziranih dejavnosti, kot so ustvarjalne delavnice, telesne aktivnosti in kognitivne dejavnosti. Uporabnikom so na voljo razvedrilne aktivnosti, kot so bralne urice, telovadba, petje, predvajanje video vsebin, družabne igre, sprehodi, ročne spretnosti ter tematske delavnice in tudi delavnice za trening spomina. Dodatno vrednost bogatega dogajanja prispevata še Ljudska univerza Radovljica in Knjižnica Blaža Kumerdeja Bled, ki imata prav tako prostore v novem centru in s katerima bo sodeloval tudi medgeneracijski center. Vse z namenom kvalitetnega, aktivnega preživljanja vsakdanjika, krepitve telesa in duha ter čim daljše samostojnosti posameznika v svojem domačem okolju, kar hkrati pomeni tudi razbremenitev za svoje. Usposobljeno in izkušeno osebje uporabnikom zagotavlja varno in pestro bivanje z organizirano prehrano, ki vključuje zajtrk, kosilo in napitke, po želji pa na podlagi zdravniškega mnenja tudi dietno hrano. Vpis je mogoč na podlagi izpolnjene vloge z obvezno prilogo – zdravniško mnenje osebnega zdravnika, ki ne sme biti starejše od 30 dni. Uporabniki bodo na podlagi

potreb, razvidnih iz zdravniškega mnenja, uvrščeni v oskrbo I (13,83 evra za 8 ur), oskrbo II (17,44 evra za 8 ur), ali oskrbo IV (24,12 evra za 8 ur). Prevoz si zagotovijo sami, s pomočjo svojcev ali kako drugače.

Vabljeni torej vsi, ki si s strokovno izpeljanimi programi v sodobnem okolju želijo popestriti jesen življenja, da izkoristijo možnost, ki jo od sredine aprila naprej ponuja novi Medgeneracijski center Vezanine Bled, se vključijo v dnevno varstvo, tam kvalitetno preživijo del dneva, nato pa se vrnejo v domače okolje. Za vse informacije (cena, vpis, oddaja vlog, obseg in trajanje storitev) je v času uradnih ur na voljo socialna delavka Zala Novak (tel. št. 031 757 711 ali e-naslov: zala.novak@dom-drjankabenedika.si).

Znani občinski nagrajenci

V Šenčurju bodo ob letošnjem občinskem prazniku podelili po dve zlati in srebrni ter eno bronasto plaketo ter Jurjevo priznanje.

ALEŠ SENOŽETNIK

Šenčur – Šenčurski svetniki so na sredini seji potrdili predloge letošnjih občinskih nagrajencev. Na slovesnosti, ki bo potekala na predvečer občinskega praznika, 22. aprila, ob 19. uri v Domu krajanov Šenčur, bodo podelili dve zlati in srebrni plaketi, eno bronasto ter Jurjevo priznanje za uspehe v športu. Zlati plaketi bosta prejela Marjan Podržaj in Ciril Sitar. Podržaj je lokostrellec, ki je v tem športu posegel po številnih uspehih tudi na svetovnem nivoju, svoje znanje pa predano prenaša tudi na mlajše generacije. Sitar, sicer predsednik Društva upokojencev Šenčur, je vse od osnovne šole opravljal različne funkcije in zadolžitve v društvih in organizacijah na različnih ravneh.

Srebrna plaketa gre v roke podjetniku Aleksandru Gorečanu, ki od leta 2009 vodi podjetje Penzel in je med drugim prejel tudi priznanje Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije obrtnik

leta 2019, lani pa je obudil lokalno društvo obrtnikov in podjetnikov. Srebrno plaketo bo prejela tudi Majda Likosar, in sicer za predano dolgoletno delo v Medobčinskem društvu gluhih in naglušnih za Gorenjsko – AURIS Kranj. Kot so zapisali predlagatelji, je bila Likosarjeva, ki je sluh izgubila že v rani mladosti, ena najvidnejših in najprodnornejših članic generacije in dve mandatni obdobji tudi predsednica društva.

Bronasto plaketo pa bo prejel Marjan Markun, ki je član AMD Šenčur že od leta 1972 in je še danes aktiven in predan pri svojem delu. Še posebno veliko prostovoljnega dela je opravil pri adaptaciji društvenega doma in izgradnji vrstnih garaž.

Jurjevo priznanje pa bo tokrat prejela mlada in perspektivna plesalka Bina Podjed. Enajstletnica trenira džezbalet in je požela že vrsto uspehov, med drugim je postala tudi evropska prvakinja v kategoriji modern solo deklice.

Rad bi vpeljal robotiko in programiranje

Teče že štiriintrideseto leto, odkar je Jože Povšin zaposlen v šolstvu. Z marcem je nastopil delo ravnatelja v Osnovni šoli Matije Valjavca Preddvor.

ALENKA BRUN

Preddvor – Po izobrazbi je Jože Povšin profesor fizike, doma je iz Ribnega pri Bledu, čeprav že dalj časa živi v Kranju. Pravi, da se je v šolstvu znašel slučajno. Veliko se je ukvarjal tudi z glasbo, a na koncu je vseeno zmagala ljubezen do fizike.

Ko je bil že zaposlen kot osnovnošolski učitelj, se je odločil nadaljevati visokošolski študij na Fakulteti za matematiko in fiziko. Potem se je zaposlil kot profesor na srednji šoli, na koncu je delal na gimnaziji, nato pa opravil še ravnateljski izpit, da bi se preizkusil še v tej vlogi.

Sedaj je slab mesec ravnatelj Osnovne šole (OŠ) Matije Valjavca Preddvor in tako tudi ravnatelj dveh podružničnih šol – na Jezerskem in v Kokri, ter treh vrtcev – matičnega Vrtca Storžek in še dveh vrtcev (na Jezerskem in na Zgornji Beli).

V vlogi ravnatelja je sicer Jože Povšin že deloval, na

Jože Povšin / Foto: Gorazd Kavčič

OŠ Jakoba Aljaža v Kranju, kar pa ni bila njegova zadnja zaposlitev. Preden se je prijavil na razpis za mesto ravnatelja osnovne šole v Preddvoru, je poučeval fiziko na OŠ Hinka Smrekarja v Ljubljani. Zdi pa se mu, da mu je ravnateljstvo bolj pisano na kožo. »Mislim, da lahko v tej vlogi več naredim za otroke, prispevam več k nekaterim

pozitivnim spremembam,« razloži.

Kar se začetka novega mandata v Preddvoru tiče, je optimističen. Čaka ga kar nekaj izzivov, med drugim tudi prenova telovadnice oziroma gradnja športne dvorane in pa energetska sanacija podružnice na Jezerskem. »To me je pravzaprav pričakalo,« pravi. Cilje si je zadal predvsem na

pedagoškem področju, morda tudi vpeljavo kakšnih novih vsebin na šoli. Bo videl, kako se bodo stvari razvijale in nadaljevale, doda. Je pa v času, kar je ravnatelj, že stopil v stik s predavatelji, za katere ve, da so kvalitetni in bi bili pripravljeni sodelovati. Zavzema se tudi za dobro počutje zaposlenih, zato na primer razmišlja o izobraževanju v zvezi z obvladovanjem stresa in dobrim počutjem zaposlenih. Za otroke pa bi rad vpeljal robotiko in programiranje. »In morda še kaj.« Obstaja pa tudi želja po preporodu rokometne zgodbe v Preddvoru. Kako uspešen bo lahko na tem področju, še ne ve, pravi. Poudari pa, da sta mu šport in glasba oziroma umetnost nasploh pomembna. Meni, da poleg znanja oboje lahko najde svoj prostor v šoli.

Za zdaj se z delovanjem šole in samim okoljem še spoznava. A kot je že omenil, bo bližnja prihodnost pokazala, kako se bodo stvari razvijale.

Sredstva tudi za begunce

Z rebalansom so v Cerkljah sredstva med drugim namenili tudi pomoči ukrajinskim beguncem.

ALEŠ SENOŽETNIK

Cerklje – Cerkljanski občinski svetniki so na nedavni seji sveta potrdili prvi rebalans letošnjega proračuna.

Med glavnimi razlogi za rebalans je bilo povečanje sredstev za investicijo v izgradnjo komunalne infrastrukture na Cerkljanski Dobravi, s katero začenjajo. Na javnem razpisu so pred dnevi izbrali ponudbo družbe Pirc gradnje, ki bo kanalizacijo skupaj z drugo komunalno infrastrukturo zgradilo za dobra dva milijona evrov.

Sedemdeset tisoč evrov več so namenili Zavodu za turizem. Kot je pojasnil

župan Franc Čebulj, so sredstva povečali tudi zato, ker jeseni načrtujejo novo večjo občinsko prireditev.

Z rebalansom so trideset tisoč evrov namenili tudi za pomoč ukrajinskim beguncem. Kot je dejal Čebulj, so polovico tega zneska namenili Karitas, drugo polovico pa bodo zadržali in s sredstvi pomagali beguncem v občini oz. posameznikom, pri katerih so nameščeni oz. jim pomagajo.

Prihodki proračuna tudi tako znašajo 10,5 milijona evrov, medtem ko so odhodki višji za dobrih 660 tisoč evrov in znašajo 15,9 milijona evrov.

Predstavitve zbornika Pod Homškim hribom

Šmarca, Homec – Člani Društva Peter Naglič Šmarca in Kulturnega društva Jože Gostič Homec vabijo na predstavitev zbornika Pod Homškim hribom, ki bo v soboto, 9. aprila, ob 19. uri v Osnovni šoli Preserje pri Radomljah in v nedeljo, 10. aprila, ob 18. uri v Krajevnem domu v Šmarci. Na prireditvi boste imeli možnost spoznati avtorje prispevkov in z njimi poklepetati. Prireditve v Preserjah bodo popestrili citarka Tanja Zajc Zupan in članice nekdanje Dekliške pevske skupine Sirene pod vodstvom Petre Grkman.

Odprli prvi Varuhov kotiček

Varuh človekovih pravic Peter Svetina in kranjski župan Matjaž Rakovec sta v sredo v preddverju občinske stavbe odprla prvi Varuhov kotiček v Sloveniji, s katerim želijo institucijo Varuha približati čim širšemu krogu ljudi v okolju, v katerem živijo.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Varuhov kotiček je opremljen s stojalom, na katerem so občanom na voljo zloženke in brošure s koristnimi informacijami o delu Varuha, med njimi pa

je tudi obrazec za vložitev pobud. Varuhove kotičke nameravajo sicer postaviti po vseh občinah.

Varuh vsako leto prejme več tisoč pisem in pritožb ljudi zaradi kršitev človekovih pravic. »Pobude, ki jih

prejmemo od ljudi, temeljito preučimo in ustrezno odreagiramo. Posebej smo pozorni na kršenje otrokovih pravic, pravic invalidov, starejših, tujcev in drugih skupin prebivalstva. Če ugotovimo nepravilnosti, organom

predlagamo, naj ugotovljeno kršitev ali nepravilnost odpravijo, kako naj jo odpravijo ali celo zahtevamo povrnitev škode. S kotičkom se bomo še lažje približali prebivalkam in prebivalcem v lokalnem okolju in jim pomagali, če se bodo znašli v stiski ali pa bodo imeli težave pri iskanju odgovorov oziroma pojasnil različnih institucij ali organov,« je povedal Svetina.

Župan Rakovec je poudaril, da so na sedežu Mestne občine Kranj lani vzpostavili varno točko in demenci prijazno točko, tokrat pa še Varuhov kotiček. »Trudimo se, da bi občanke in občane ozaveščali z raznovrstnimi tematikami, prav vse pa izhajajo iz spoštovanja človekovih pravic. Želimo, da se v lokalni skupnosti občanke in občani počutijo slišane in spoštovane. V ta namen bi jim radi približali tudi delo Varuha človekovih pravic,« je povedal.

Varuh človekovih pravic Peter Svetina (levo) in kranjski župan Matjaž Rakovec sta odprla prvi Varuhov kotiček v Sloveniji. / Foto: Anže Krže (Mediaspeed)

Prenesli več kot tisoč žab

Pod Joštom so prostovoljci tudi letos pomagali dvoživkam pri varnem prečkanju ceste na njihovi poti do mrestišč. Poleg prometa je velik dejavnik ogrožanja dvoživk tudi uničevanje njihovih habitatov.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Več kot sto prostovoljcev je minuli četrtek in petek pomagalo dvoživkam pri varnem prečkanju ceste pod Joštom na njihovi poti do mrestišč. V akciji, ki jo je pod Joštom Zavod RS za varstvo narave v sodelovanju z Joštariji in Mestno občino Kranj letos pripravil tretjič zapored, so na ta način pred morebitnim povozom z avtomobilom rešili okoli 1100 žab. Z istim namenom so od srede do sobote v večernih urah tudi zaprli cesto severno od bobovskih jezerc, ki se nadaljuje skozi gozdiček mimo Brda. Tam so se žabe, naštele so jih približno 150, same sprehodile čez prazno cesto.

Letos so pod Joštom na njihovo »svatbo« varno pospremili vsaj 1100 žab. / Foto: Primož Pičulin

»Letošnja akcija je zaradi predhodnega suhega in mrzlega vremena potekala približno mesec dni kasneje kot običajno in zaradi prestavljenih ure tudi v bolj poznih urah – od 20. do 22. ure. To se je predvsem v četrtek poznalo pri udeležbi otrok, ki sicer zelo radi sodelujejo v naši akciji. Je pa zato več otrok prišlo v petek, česar smo zelo veseli. Tudi sicer smo nad odzivom občanov navdušeni in jih že sedaj vabimo, da se čez leto spet vidimo pod Joštom,« je povedala Ana Dolenc iz kranjske enote zavoda za varstvo narave. »Tudi število žab, ki smo jih prenesli čez cesto, je bilo letos zaradi skoraj enomesečnega zamika akcije

Otroci vedno zelo radi pomagajo pri prenašanju žab čez cesto. / Foto: Primož Pičulin

manjše kot v prejšnjih letih, najbrž se jih je precej že prej podalo do mrestišč. Tudi prostovoljci so jih opazili kar nekaj, ki so se že vračale z mrestišč,« je dodala. Akcijo sicer vedno organizirajo v deževnem vremenu in ko se temperature povzpnejo nad 5 stopinj Celzija, ko se ustvarijo najbolj primerne pogoji za selitev dvoživk na mrestišča.

Namen zdaj že tradicionalne akcije je prispevati k varstvu dvoživk, ki so v Sloveniji ogrožene in zaščitene, hkrati pa tudi opozoriti na njihovo pomembno vlogo v ekosistemu, je pojasnila Dolenc. Dvoživke namreč uravnavajo številčnost žuželk, polžev in pajkov pa

tudi komarjev in vrst, ki ljudem povzročajo škodo na vrtovih in poljih. Hkrati so pomemben kazalnik stanja narave, saj so občutljive na spremembe. Tako velika številčnost in pestrost dvoživk kaže na dobro stanje okolja, upad pa na slabšanje.

Na selitveni poti do mrestišč žabe pogosto prečkajo ceste, pri čemer so izpostavljene avtomobilom. Prav tako velik dejavnik njihovega ogrožanja je uničevanje njihovih habitatov, med katerima se selijo dvakrat letno. Gre za zasipanje in izsuševanje mrestišč na eni strani ter krčenje kopenskih habitatov, gozdov na drugi strani, je še povedala Dolenc.

Brez javne ORL ambulante

Splošna bolnišnica Jesenice je zaradi pomanjkanja kadra v Kranju ukinila ORL specialistično ambulanto.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V Zdravstvenem domu (ZD) Kranj že nekaj časa ne deluje več ORL ambulanta, zato so mestni svetniki SDS apelirali na Mestno občino Kranj, da pozove Osnovno zdravstvo Gorenjske (OZG), naj specialistično ambulanto za ušesa, nos in grlo znova odpre. »Več kot štirideset let smo v Kranju imeli svojo ambulanto za ušesa, nos in grlo, zdaj se je ta ambulanta zaprla in se je preselila v Radovljico in na Jesenice. Menim, da si Kranj s 57 tisoč prebivalci zasluži, da ta ambulanta pride nazaj v Kranj. Ljudje imajo velike probleme z zamašenimi ušesi, starejši s podaljšanjem vozniškega izpita, otroci imajo vneta ušesa ...« je pozval Bojan Homan.

Tanja Hrovat, vodja Ura da za družbene dejavnosti, je povedala, da Splošna bolnišnica Jesenice (SBJ) nima več zadosti kadra za ORL ambulanto v Kranju, kjer

pa še vedno deluje zasebna ORL ambulanta s koncesijo. »Občina bo poskušala z Bolnišnico Jesenice najti kompromisno rešitev za vrnitev ambulante v Kranj, kar pa je bolj pogojeno s kadrovskimi resursi kot pa s prostorskimi zmoglostmi.«

V OZG so potrdili, da jih je vodstvo jeseniške bolnišnice decembra lani seznanilo, da bodo zaradi pomanjkanja kadra prekinili pogodbo o najemu prostorov za ORL ambulanto v ZD Kranj. »Ker se v prostorih že nekaj časa dejavnost ni izvajala, ZD Kranj pa prostoro nujno potrebuje za svojo dejavnost, smo bili soglasni, da se pogodba o najemu prekine. Ko bo SBJ imela zadostne kadrovske kapacitete, bo zopet razmislila o vrnitvi dejavnosti na območje Kranja,« je pojasnil Matjaž Žura, direktor OZG. Ob tem je še opozoril, da OZG nima pristojnosti posegati v odločitve SBJ, kje bo izvajala svojo zdravstveno dejavnost.

Pogovorni večer na Dvoru: Lidija Kos

Preddvor – Danes ob 19. uri bodo na gradu Dvor v pogovornem večeru gostili novo direktorico Doma starejših občanov Preddvor Lidijo Kos. Desetega februarja letos je prevzela vodenje preddvorskega doma starostnikov v Potočah. Funkcijo je prevzela polna optimizma in skozi pogovor boste obiskovalci večera izvedeli, na kakšne težave je naletela in kako jih z ekipo zaposlenih skuša reševati.

OŠ MATIJE VALJAVCA PREDDVOR Šolska ulica 9, 4205 PREDDVOR

razpisuje delovno mesto

RAČUNOVODJA/RAČUNOVODKINJE

Kandidati/-ke morajo poznati in samostojno izvajati:

- knjiženje računovodske dokumentacije v glavno knjigo in v pomožne računovodske evidence,
- pripravo davčnih in računovodskih obračunov, poročil (DDV, DDPO),
- vodenje registra osnovnih sredstev,
- pripravo letnih računovodskih in davčnih poročil za AJPEŠ, FURS,
- obračun plač in drugih osebnih prejemkov v javnem sektorju v skladu z veljavno zakonodajo,
- pripravo poročil in zahtevkov za občine, ministrstva, ZPIZ, ZZS ter
- izvajanje plačilnega prometa.

Zaželene so delovne izkušnje in poznavanje računalniškega programa VASCO.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev (dokazila o izobrazbi najmanj VII. stopnje ustrezne izobrazbe, potrdilo o nekaznovanosti Ministrstva za pravosodje in pristojnega sodišča) pošljite najkasneje do 19. 4. 2022 na naslov OŠ Matije Valjavca Preddvor, Šolska ulica 9, 4205 Preddvor, s pripisom »RAZPIS«.

Izbrani/-a kandidat/-ka bo izbran/-a za določen čas 1 leta, s poskusno dobo 3 mesecev ter z možnostjo podaljšanja zaposlitve za nedoločen čas.

Vloga bo šla na pravočasno, če bo oddana na pošto s priporočeno pošiljko zadnji dan roka, to je torek, 19. 4. 2022.

Jutri Dan za spremembe

Pridružujejo se mu tudi nekateri gorenjski kraji.

ANA ŠUBIC

Kranj – Slovenska filantropija jutri, 9. aprila, organizira Dan za spremembe z naslovom Soustvarjajmo skupnost. Vseslovenska prostovoljska akcija je nastala leta 2010 z namenom spodbujanja ljudi k aktivnemu odzivu na potrebe svoje skupnosti. Kot so sporočili, bo letos

organiziranih 194 prostovoljskih aktivnosti, ki bodo potekale v več kot 86 krajih, po vsej državi pa bo aktivnih več kot 500 organizacij in pet tisoč prostovoljcev.

Akciji se pridružujejo tudi gorenjski kraji. Na Osnovni šoli (OŠ) Simona Jenka Kranj so že v sredo izdelovali travnik deteljic z dobrimi mislimi, Dnevni

center Šent Radovljica pa je včeraj pripravil športne igre za starostnike iz Doma dr. Janka Benedika. V Kranju bo jutri med 10. in 13. uro na OŠ Franceta Prešerna potekala izmenjava igrač, med 9. in 11. uro pa bo lokaciji Tetinega igrišča (Župančičeva 22) delavnica za otroke in starše, ki jo pripravljajo v sodelovanju

z zasebnima vrtcema Dobra Teta in Duhec. V medvoškem klubu Jedro bosta jutri med 9. in 13. uro potekala trening ekipe prve pomoči Rdečega križa (RK) Ljubljana in predstavitev dela Krajevne organizacije RK Medvode, na Zavodu Oreli v Kamniku pa bo dopoldne dan odprtih vrat svetovalne pisarne za starejše in medgeneracijsko srečanje, predstavili bodo tudi delo mladih prostovoljcev OŠ Stranje. Akciji se z različnimi aktivnostmi pridružujeta tudi kamniški Vrtec Zarja in Knjižnica Domžale.

Strategija v javni razpravi

ANA ŠUBIC

Železniki – Projektna skupina Občine Železniki skupaj z zunanjimi sodelavci končuje pripravo strategije razvoja občine za obdobje 2022–2028, zato vabi zainteresirane občane, društva, podjetja in druge organizacije k prebiranju razvojnega dokumenta, ki podaja usmeritve za

razvojno delovanje ter investiranje občine in njenih javnih služb v prihodnjih letih. Strategija je dostopna na spletni strani občine. Mnenja in predloge za izboljšanje je možno pred obravnavo dokumenta na seji občinskega sveta oz. do vključno ponedeljka, 18. aprila, posredovati na e-naslov uprava@obcina.zelezniki.si.

V Gorjah zbirajo hrano za ljudi iz Ukrajine

Gorje – Občina Gorje, Rdeči križ in Župnijska karitas Gorje v obeh trgovinah Mercator v Gorjah v času od 1. do 30. aprila zbirajo pomoč za ljudi iz Ukrajine, ki so prišli z vojnega območja. Prosijo vas, da v posebno košaro ob blagajni darujete zapakirano hrano, ki ne potrebuje hlajenja, kot so pripravljene enolončnice v konzervah, mesni ragu, mesni narezek, paštete, ribje konzerve, pšenični zdrob in polento, testenine, riž, sladkor, sol, olje, moka, čokolada in piškoti.

Agencija izplačuje finančne podpore

Kranj – Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja je aprila začela izplačevati kmetijam finančne podpore za ukrep dobrobit živali. V tem mesecu bo izplačala tudi tretjino podpora za ekološko kmetovanje, preostali dve tretjini pa maja.

Blagoslov obnovitvenih del na cerkvi in župnišču

JURE FERLAN

Škofja Loka – Zadnje marčevsko soboto je ljubljanski nadškof Stanislav Zore slovesno blagoslovil obnovitvena dela na fasadi in strehi cerkve Brezmadežne Device Marije (v Škofji Loki bolj poznana pod imenom Nunska cerkev) in na fasadi starega župnišča na Mestnem trgu. Cerkev, ki je bila v sedanjih oblikah zgrajena po velikem požaru leta 1660 in je pomemben primer zgodnje-baročne arhitekture z izjemno akustiko, je več stoletij pripadala redovnicam klarisam, med letoma 1782 in 1989 pa so jo upravljale uršulinke. Za obnovo načete

zunanjšine cerkve je poskrbela Nadškofija Ljubljana, ki je njena trenutna lastnica, za fasado župnišča pa Župnija Škofja Loka. Nadškof se je med mašo v pridigi zahvalil uršulinkam za več kot dvestoletno navzočnost v Škofji Loki in delo, ki so ga opravile. Škofjeloški župnik Matej Nastran, ki koordinira dejavnosti v cerkvi, se je zahvalil vsem, ki so pripomogli k opravljenemu delu, še posebej nadškofijskemu ekonomu Blažu Gregorcju in nadškofu. V cerkvi, v kateri je sicer maša nekajkrat letno, občasno pa udi kulturne prireditve, si je možno ogledati tudi razstavo pasijonskih jasluc.

Nadškof Stanislav Zore blagoslavlja zunanjšino Nunske cerkve.

Slovensko-argentinski večer v Jurjevi dvorani

Škofja Loka – V okviru Blaznikovih večerov Muzejsko društvo Škofja Loka ter Kulturno-zgodovinsko društvo Lonka Stara Loka pripravljata zanimiv slovensko-argentinski večer. Potekal bo v sredo, 13. aprila, z začetkom ob 19.30 v Jurjevi dvorani v Stari Loki. Na njem bodo predstavili zbornik Zdaj gre za Slovenijo – 30 let samostojnosti, ki ga je Društvo Zedinjena Slovenija – Svobodna Slovenija iz Buenos Airesa pripravilo ob tridesetem rojstnem dnevu države Slovenije, in si ogledali nekaj odlomkov iz filma Slovenija, zapojmo ti! Ena od slovenskih skupnosti, ki je Slovenijo ves čas nosila v srcu, jo spremljala na poti v samostojnost in si prizadevala za čimprejšnje priznanje mednarodne skupnosti, je namreč tudi slovenska skupnost v Argentini. O bogastvu, ki ga prinašata dve domovini, ter radostih in izzivih, s katerimi se slovenska skupnost pri tem srečuje, bodo spregovorili njeni člani in v Sloveniji živeči argentinski Slovenci. Prireditve se bodo udeležili tudi predsednik društva Zedinjena Slovenija Jure Komar ter urednika zbornika Mariana Poznič in Jože Jan. Zbrane bo pozdravila ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Helena Jaklitsch, večer pa bo glasbeno obarval basbaritonist Marcos Fink.

Pasijonski večer v Stari Loki

Škofja Loka – V okviru Dnevov Škofjeloškega pasijona 2022 bo danes, 8. aprila, z začetkom ob 19.45 potekal tradicionalni Pasijonski večer v Stari Loki. Pred stavbo Stare dekanije v Stari Loki bodo domači igralci in glasbeniki poustvarili nekatere prizore iz Škofjeloškega pasijona, nato pa se bodo vsi skupaj v spredu odpravili v cerkev sv. Jurija, kjer bo sledil recital verzov iz pesnitve Spev rodni zemlji Severina Šalija med petjem postnih pesmi. »Z uprizoritvijo prizorov Škofjeloškega pasijona bomo počastili spomin na to častljivo nesovno kulturno dediščino pod Unescovo zaščito, z recitacijo himnične pesnitve domači zemlji, ki je nastala v vojnem letu 1944, pa se bomo poklonili trpljenju naših slovenskih bratov v Ukrajini,« pravijo organizatorji. To so: Kulturno-zgodovinsko društvo Lonka Stara Loka, Župnija Stara Loka, Župnijski zavod sv. Jurija Stara Loka in Pasijonski veter.

Ljudje z veliko začetnico

Območno združenje Rdečega križa Kamnik je kamniškimi in komendskimi krvodajalcem minulo soboto podelilo priznanja in zahvale. Prejemnikov je bilo 54, med njimi tudi Alojz Kuhar, ki je kri daroval že 170-krat, in Aleksander Doplihar, ki je član Rdečega križa že 85 let.

JASNA PALADIN

Kamnik – Zbrane krvodajalce je na slavnostni podelitvi priznanj v Domu kulture Kamnik najprej pozdravil predsednik Območnega združenja Rdečega križa Kamnik Marko Rifel. »Dati kri pomeni darovati življenje. Vse premalokrat se spomnimo na to pomembno dejstvo. Treba je vedeti, da le tanka nit loči človeka od smrti. Vaše nesebično dejanje, vaše darovanje krvi je tisto, ki omogoči, da se ta dragocena tekočina preteče v njihova telesa in tako prepreči smrt. Ste izvir življenja. Vaša kri teče v žilah veliko ljudi. Morda pa boste že jutri tudi vi potrebovali kri. In takrat vam bo vaš sosed, mimoidoči ali nekdo, ki danes sedi poleg vas, to tekočino tudi dal. Slovenci imamo srečo, da živimo v eni od malo več kot šestdeset držav, kjer

je krvodajalstvo prostovoljno in s tem varno, prav tako se lahko ponašamo s tem, da smo večinoma samooskrbni. Vsak od vas, krvodajalcev, je človek z veliko začetnico,« je povedal. V zahvali krvodajalcem pa se mu je pridružil tudi župan Matej Slapar: »Skupnost je močna toliko, kot je močen njen najšibkejši član. Najšibkejši člani so dostikrat tudi tisti, ki potrebujejo kri. Če ne bi bilo vas, je ne bi dobili in njihovo življenje bi se končalo. Ni samoumevno, da se razdajate za druge in ste na voljo, ko vas pozovejo. Ponosen sem, da da živimo v družbi, ki premore take ljudi, ki stopijo skupaj, ko je treba pomagati sočloveku, dajo del sebe, zato da drugi lahko živijo dalje.«

Župan, Marko Rifel in sekretar Rdečega križa Kamnik Viktor Mikek so v nadaljevanju priznanja in

Priznanji sta iz rok župana Mateja Slaparja in sekretarja Rdečega križa Kamnik Viktorja Mikeka prejela tudi Alojz Kuhar, ki je kri daroval že kar 170-krat, in njegova žena Marija, ki jo je darovala 90-krat.

zahvale podelili 54 krvodajalcem, med njimi so posebna priznanja prejeli zakonca Marija in Alojz Kuhar iz Sovinje Peči, ki sta kri darovala že 90-krat oz. 170-krat, in pa častni občan občine Kamnik in oče pro bono ambulante v Ljubljani Aleksander

Doplihar, ki se je članom Rdečega križa pridružil pred 85 leti in je prostovoljec že vse svoje življenje, za dolgoletno sodelovanje pa so se zahvalili tudi zamejski občini Doberdob, s katero so na ravni Rdečega križa pobrateni že 34 let.

Loški občini zlati certifikat

Občina Škofja Loka je prejšnji teden prejela zlati certifikat, ki izkazuje izjemno kakovost življenja ter uravnoteženo stopnjo razvoja v občini.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Izhodišče za podelitev certifikata je indeks ISSO, ki je sestavljen iz večjega števila kazalnikov, izvedenih iz statističnih, finančnih in gospodarskih podatkov o občini. Meri doseženo stopnjo razvosti občine. »Občina Škofja

Loka ponuja prebivalcem in prebivalkam kakovostno raven življenja. Odlikuje jo uravnotežena stopnja doseženega razvoja. Občina Škofja Loka je letos na devetem mestu med vsemi 212 slovenskimi občinami. Ta uvrstitev ji prinaša zlati certifikat razvojne odličnosti ISSO za letošnje leto,« pojasnjuje

škofjeloški župan Tine Radinja.

Podelitev certifikatov vsako leto poteka v okviru konference Zlati kamen. To je srečanje deležnikov s področja lokalne samouprave. Na njem se srečujejo predstavniki lokalnih skupnosti, gospodarstva in vlade. Dogodek je namenjen vsem, ki vodijo

in upravljajo občine in delujejo v javni upravi in javnih ter zasebnih podjetjih, ki sodelujejo in spremljajo razvoj občin. Je edini dogodek, ki je hkrati tudi vrhunec večmesečnega raziskovalnega dela o razvojnem napredku slovenskih občin v sklopu raziskovalnega projekta in izbora Zlati kamen.

Okusi čemaž v Preddvoru

ALENKA BRUN

Preddvor – V poklon tej trajnici z zdravilnimi učinki v Preddvoru zdaj že tradicionalno poteka teden z naslovom Okusi čemaž, v katerem se lahko še do 10. aprila pri domačih gostincih podate v pravo kulinarčno odkrivanje raznolikega okusa čemaža. Okušate lahko vse od čemaževe juhe, njokov, pice s čemaževim testom,

posmodulje s svežim čemažem, čemaževe pite, čemževih štrukljev, narezka s čemaževim pestom do kruha z okusom čemaža. Sklepni dogodek bo gostil grad Dvor v Preddvoru v nedeljo, 10. aprila, med 11. in 17. uro. Čez dan bo prisotna čemaževa odprta kuhinja, na tržnici čemaževih dobrot pa bo zagotovio vsak našel nekaj zase. Najmlajše in tudi malo starejše bo s poslikavo

obrazu razveseljevala Pika Sulejmanovič. Ob 11. uri se lahko udeležite predavanja o pomenu čemaža in hrena v tradicionalnem zdravilstvu, istočasno pa se bo zgodila še Impro enolončnica, delavnica gledališke improvizacije z Vidom Sodnikom, tokrat v vlogi mentorja. Po zaključku delavnice – ob 13. uri – bodo udeleženci z osvojenim znanjem občinstvu uprizorili predstavo

z naslovom Družinsko kosilo. Delavnica je namenjena udeležencem od 12. leta dalje. Zaradi omejenega števila udeležencev pa je obvezna predhodna prijava na info@smejmo.se. Ob 14. uri pa bo na sporedu še gledališka predstava za otroke od tretjega leta starosti dalje Čisto pravi cirkus teatra Cizamo, uro kasneje pa še cirkuška delavnica. Udeležba na dogodkih je brezplačna.

Očistimo Jezersko

Jezersko – Očiščevalna akcija Očistimo Jezersko bo v torek, 12. aprila, z začetkom ob 16. uri in zbirnim mestom pred gasilskim domom na Jezerskem. Po koncu čiščenja so vsi udeleženci akcije vabljeni na druženje ob malici. Za koordinacijo dejavnosti bo skrbel Iztok Tonejček.

Getsemani vabi na Kristusov pasijon

Preddvor – Dramska skupina Getsemani vas vljudno vabi na uprizoritev Kristusovega pasijona z naslovom Jaz sem Gospod, tvoj Bog, ki bo na cvetno nedeljo, 10. aprila, ob 15. in 18. uri v kulturnem domu v Preddvoru. Vstopnine za predstavo ni, veseli pa bodo prostovoljnih prispevkov.

Butarce, pušli in begance

To je le nekaj poimenovanj za snope iz zelenja, cvetja ali obarvanih lesnih oblancev, ki so nepogrešljiv del velike noči in na Slovenskem slovijo po veliki pestrosti. Štirinajst različnih primerkov so v nedeljo razstavili na že 8. Festivalu cvetnonedeljskih butaric v Budnarjevi domačiji, kjer so obiskovalci sami lahko izdelali palovško butarico.

JASNA PALADIN

Zgornje Palovče – Po dveh letnem premoru zaradi epidemije so člani Turističnega društva Kamn'k v sodelovanju s Sabino Romšak v Budnarjevi muzejski hiši organizirali že 8. Festival cvetnonedeljskih butaric, na katerem so letos razstavili štirinajst primerkov iz vse Slovenije.

»Zbirko si vsako leto želimo dopolniti s kakšnim novim primerkom, kar nam lepo uspeva, saj je sodelovanje z

društvi in posamezniki iz vse Slovenije res dobro. Letos je tako prvič na ogled naklanska banca, butarica z imenom, ki je tudi meni nekaj novega, izdelali pa sta jo Francka Jošt in Urška Markič iz KUD Lik Naklo.« nam je povedala Sabina Romšak iz Šmarce, ki se je od svoje mame naučila izdelovati šmarske butarice, svoje veselje do tovrstne dediščine pa je letos nadgradila tudi v priložnostno zloženko, v kateri je zbrala običaje in navade, ki so s cvetnonedeljskimi

butaricami znane ali tudi ohranjene na Kamniškem. Na razstavi smo si lahko ogledali butarice z vseh koncev Slovenije, z Gorenjske tudi palovško butarico, ki jo je izdelala Bernarda Kvas iz Spodnjih Palovč, butarico Janeza Mohoriča iz Turističnega društva Železniki, blejsko beganco, ki jo je izdelal Davorin Bernard iz Turističnega društva Bled, poljansko in žirovsko butaro (razlika med njima je v uporabi zelenja), ki ju je izdelala Tončka Oblak iz Turističnega društva

Žirovski Vrh, begunjsko beganco, delo Antona Resmana iz Turističnega društva Begunje na Gorenjskem in šmarsko butarico, ki jo je izdelala Sabina Romšak.

Na Slovenskem ni kraja, kjer na cvetno nedeljo ne bi nosili k blagoslovu šopov in snopov pomladanskega zelenja v spomin na palmovce, ki so jih v Jeruzalemu lomili in polagali pred prihajajočim Kristusom na oslu. Tudi na Kamniškem se običaji, ki so v zvezi s tem ohranjeni na različnih krajih občine, med seboj razlikujejo. Najbolj znane so palovške in šmarske butarice. In kako izdelamo palovško? »Delo pri izdelavi butaric ima tri zaporedne postopke. Prvi in poglavitni je priskrba zelenja in palic. Sledi priprava oblancev iz smrekovega lesa, to je oblanje, barvanje in striženje, na koncu je še vezenje. Za izdelavo potrebujemo leskove palice, bršljan, cipreso, brinje in reso. Posebno zahtevna naloga je priprava oblancev. Za oblance izberemo izredno gladko smrekovo desko brez grč z zelo gostimi letnicami, primerno suho in debeline 2,5 cm. Z zelo ostrim obličjem naoblamo tanke oblance, le pravilno nastruženi oblanci se pri

Palovške butarice so sestavljene iz zelenja in obarvanih smrekovih oblancev.

Na razstavi je bila na ogled tudi blejska beganca (levo).

V Budnarjevi muzejski hiši so pripravili delavnico izdelovanja palovških butaric.

vezavi na butarico ne lomijo. Potem sledi barvanje. Barvamo jih s posebnimi barvami za les, lahko pa tudi z barvami za pirhe. Za barvanje oblancev uporabljamo rdečo, modro, rumeno in zeleno barvo. Barvo najprej zavremo in primerno količino oblancev potopimo vanjo, nato jih dobro premešamo in damo v gajbice, da se posušijo. Pobavane in posušene oblance razstrižemo s škarjami, na kakšno širino in dolžino, določa velikost butarice. Predno začnemo oblance vezati v butarice, jih poškopimo z vodo, da postanejo prožni. Oblance

oblikujemo v pentlje in jih povezujemo ob palice, v pasovih, ki se izmenjujejo z zelenjem.« nam postopek opiše Sabina Romšak in pove še, da so bile nekdaj vse butarice spletene le iz zelenja, a takšne niso bile prav dolgo obstojne. »Zato so na podeželju, kjer so butarice izdelovali tudi za prodajo v mestih, ugotovili, da butarice, ki jim dodamo obarvane oblance, zdržijo bistveno dlje, zato so jih lahko izdelovali celo zimo ali vsaj več tednov pred veliko nočjo.«

Razstava bo na ogled še v nedeljo, 10. aprila, od 14. do 17. ure.

Pokljuka odprla vrata ukrajinskim biatloncem

Na Pokljuki so še dobri snežni pogoji za trening, kar izkorišča tudi skoraj štirideset ukrajinskih biatloncev, ki so ubežali vojni vihri, ki divja v njihovi državi.

MAJA BERTONCELJ

Srednja vas v Bohinju – Vojno v Ukrajini še kako občutijo tudi tamkajšnji športniki. Pokljuka se je odzvala na prošnjo Uroša Velepca, slovenskega trenerja, ki vodi ukrajinsko žensko biatlonsko A reprezentanco, za pomoč ukrajinskim biatloncem. Ponudili so jim bivanje in trening v Športnem centru Triglav Pokljuka.

»Sprejeli smo 52 državljanov Ukrajine, od tega je 36 večinoma mladih biatloncev, pa tudi drugi so tako ali drugače povezani z biatlonom. Prišla je tudi Darja Blaško, članica A reprezentance. Na Pokljuki so še zelo dobri snežni pogoji, proge so urejene. Lahko se pripravljajo na novo sezono.« je pojasnil Borut Farčnik, direktor Centra Pokljuka. Kot prvi so

na Pokljuko prišli štirje mladi ukrajinski biatlonci, ki se z mladinskih olimpijskih iger na Finskem niso mogli vrniti v domovino. Sledili so še drugi. »So v procesu treninga, skušamo pa jim zagotoviti tudi druge stvari, od ustreznih dovoljenj, ki jih morajo imeti za bivanje, do sredstev, ki jih bo dala država, poleg tega jih skušamo socialno vpeljati v dogajanje v Sloveniji. Jutri jih peljemo na izlet v Ljubljano, v petek na kopanje na Bled,« je v sredo povedal Farčnik in dodal, da si prizadevajo, da bi se lahko vključili tudi v izobraževalni proces. »Pogovarjamo se z Osnovno šolo Gorje, navezali bomo stike z Občino Bohinj, začeli smo se pogovarjati z Gimnazijo Franceta Prešerna v Kranju, kako bi vključili srednješolce. Večina je srednješolcev, okrog dve tretjini, nekaj

Mlade ukrajinske biatlonce so včeraj odpeljali na ogled Ljubljane. / Foto: ŠD Pokljuka

je študentov, osem pa šoloobveznih otrok. So iz različnih delov Ukrajine.« Z biatlonci so na Pokljuki tudi štirje trenerji. »Mislim, da se vsi počutijo dobro, ker jim nudimo vse, kar je v tem trenutku

optimalno možno – ne samo namestitve in prehrano, temveč jim skušamo zagotoviti tudi druge stvari, ki v položaju, v katerem so se znašli, štejejo. Zanesljivo bodo prinas v hotelu, ki je sicer aprila

zaprt, ostali do 4. maja, ko imamo prve skupine pletnega programa, pomoč in servis pa jim bomo zagotavljali tudi naprej.« Z njimi v stiku ostaja tudi Uroš Velepca, jim svetuje ..., je tudi

vezni člen z ukrajinsko biatlonsko zvezo. »Upamo, da se vojna čim prej konča. Do takrat pa se bomo trudili, da se bodo pri nas počutili varne in dobrodošle,« še poudarja jo na Pokljuki.

Nova sezona v športnem plezanju

Ta konec tedna se s tekmo na balvanih v Švici začena nova sezona v športnem plezanju, športne plezalke in plezalce pa v njej čaka kar nekaj novosti.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Slovenska reprezentanca v športnem plezanju je v minulem letu postavljala zgodovinske mejnike. Janja Garnbret je postala prva olimpijska prvakinja v zgodovini športnega plezanja, svetovni podprvak Luka Potočar je osvojil za Slovenijo prvo moško kolajno na svetovnih prvenstvih v težavnosti, skupaj z Mio Krampl, svetovno podprvakinja v kombinaciji, pa sta skupno bero športnoplezalnih kolajn s svetovnih prvenstev dvignila na dvajset. Sedem slovenskih športnih plezalcev je sezono sklenilo v prvi deseterici skupnega seštevka svetovnega pokala.

Letošnje leto bo zaznamovalo več novosti. »Glavna novost je novi reprezentančni balvanski center, v katerem bo reprezentanca lahko vsaj do izgradnje nove plezalne infrastrukture v Sloveniji kakovostno in nemoteno trenirala. Osrednji plezalski dogodek v Sloveniji, kjer si bodo gledalci lahko v živo ogledali vse najboljše

plezalke in plezalce sveta na tekmi svetovnega pokala v športnem plezanju, bo 2. in 3. septembra v Kopru. Prav tako je Mednarodna zveza za športno plezanje v letošnjem letu pripravila novost, da bo vse tekme prenašal Eurosport, medtem ko bo evropsko prvenstvo v Münchnu in svetovni pokal v Kopru prenašala tudi TV Slovenija,« je pojasnil strokovni sodelavec Planinske zveze Slovenije Tomo Česen.

V tej sezoni bodo slovenske barve zastopali športne plezalke Sara Čopar, Katja Debevec, Janja Garnbret, Mia Krampl, Julija Kruder, Vita Lukan, Lučka Rakovec, Urška Repušič, Lana Skušek, Tjaša Slemenšek in Lucija Tarkuš ter športni plezalci Martin Bergant, Matic Kotar, Jernej Kruder, Anže Peharc, Luka Potočar, Milan Preskar, Zan Lovenjak Sudar, Domen Škofic, Gregor Vezonik in Žiga Zajc.

Kot vsako sezono začena jo s tekmami svetovnega pokala v balvanih, ki bodo konec tedna v Švici.

Nogometaši aktivni v vseh ligah

Domžale, Kranj – Nogometaši v Prvi ligi Telemach bodo konec tedna odigrali tekme 30. kroga. Jutri bo Kalcer Radomlje tekmo v Domžalah začel ob 17.30. Gostili bodo zadnjega na lestvici, Aluminij, in pričakovana je nova zmaga ekipe iz Radomelj. Nogometaši Domžal bodo tekmo odigrali v nedeljo. Ob 15. uri se bodo v Sežani pomerili z nogometaši moštva CherryBox 24 Tabor Sežana. V 2. SNL bodo konec tedna odigrali tekme 24. kroga. Ekipa kranjskega Triglava bo jutri ob 16.30 začela tekmo v Ajdovščini, kjer gostujejo pri nogometaših Primorja. Nogometaši Rolteka Dob bodo v nedeljo na domačem igrišču ob 16.30 gostili Brežice 1919 Terme Čatež. Ekipe v 3. SNL – zahod bodo odigrale tekme 19. kroga. Jutri ob 15. uri se bosta začeli tekmi Sava Kranj – Adria in Slovan Ljubljana – Tinex Šenčur, ob 16. uri pa Izola – Šobec Lesce in Svoboda Ljubljana – Arol Škofja Loka. V nedeljo bo še tekma Brda – Eksist Žiri. Tekme 13. kroga bodo jutri odigrali tudi v Gorenjski nogometni ligi. Vse se bodo začele ob 16. uri, pari pa so: Preddvor – Velesovo Cerklje, Naklo – Visoko, Bitnje – Polet, Bled Bohinj Hirter – Niko Železniki, SIJ Acroni Jesenice – Zarica Kranj in Kranjska Gora – Britof.

Naše hokejstke na Poljskem

Kranj – Danes se v poljskih Katovicah začena svetovno prvenstvo IIHF divizije I B za ženske. Po zmagi na prvenstvu divizije II A v škotskem Dumfriesu aprila 2019 se je v tem času naša izbrana vrsta hokejistk zbrala zgolj lansko jesen, ko so se risinje udeležile olimpijskih predkvalifikacij. Ta teden so bile znova skupaj v Dvorani Tivoli ter opravile pet treningov na ledu. Na Poljskem bodo dekleta branila mesto v tretji kakovostni skupini svetovnega ženskega hokeja, diviziji I B. Od danes do četrta jim bodo nasproti stale ekipe Italije, Kazahstana, Kitajske, Južne Koreje in Poljske. »Igrali bomo v višji kakovostni skupini ženskega hokeja, kot smo bili doslej navajeni. Z redkimi izjemami nobena izmed aktualnih reprezentantk doslej ni igrala v tem rangu,« je pred odhodom na Poljsko povedal selektor ženske hokejske reprezentance Aci Ferjanič.

Športnik leta Klemen Šturm

Na podelitvi Športnik leta občine Železniki 2021 najvišje priznanje nogometašu Klemenu Šturmu

ANA ŠUBIC

Železniki – Na 24. prireditvi Športnik leta občine Železniki 2021, ki je potekala v ponedeljek v športni dvorani v Železnikih, so podelili občinska priznanja športnikom, športnim delavcem in športnim društvom. Prejemnike je izbral Strokovni svet za šport pri Javnem zavodu Ratitovec. Z zlato plaketo so nagradili nogometaša Klemena Šturma, bočnega igralca Mure, ki je v sezoni 2020/2021 postala državni prvak. V sezoni 2021/2022 je tako sodelovala v kvalifikacijah za Ligo prvakov, uvrstila pa se je v Konferenčno ligo, kjer so dosegli tudi prvo zgodovinsko zmago nad ekipo Tottenham. Šturm je pripomogel k zgodovinskim

Foto: Gorazd Kavčič

Klemen Šturm z zlato plaketo za športnika leta 2021

uspehom kluba in pustil velik pečat v slovenskem nogometu, je navedeno v obrazložitvi.

Srebrne plakete so prejeli smučarska skakalca Domen Prevc in Cene Prevc ter košarkarica Mojca Jelenc,

bronaste pa smučarska skalka Nika Prevc, alpski smučar Anže Gartner ter gorski tekač in turni smučar Tine Habjan. Zlato plaketo za športnega delavca je prejel predsednik Smučarskega kluba Domel Franci

Lukančič, zlato plaketo za društvo Športno društvo Buldožerji, ki upravlja smučišče na Rudnem, priznanje za posebne dosežke pa Športno društvo Selca za 50 let divje lige. Priznanje za perspektivna mlada športnika sta se razveselila rokometašica Tinkara Rakovec in alpski smučar Jošt Habjan.

Podelili so tudi priznanja za leto 2020, saj lani prireditve niso mogli izpeljati. Za najboljšega športnika leta 2020 so sicer izbrali Domna Prevca.

Med prireditvijo je župan Železnikov Anton Lutzenar uradno sprejel tudi Ceneta, Domna in Niko Prevc ter se jim s košaricami dobrot simbolično zahvalil za odlične dosežke v zadnji sezoni.

Najboljša atletinja in odbojkar

V Kamniku so podelili priznanja najboljšim športnikom v minulem letu. Za najboljša sta bila imenovana Maruša Mišmaš Zrimšek in Jan Klobučar, med ekipami pa odbojkarice in vaterpolisti.

JASNA PALADIN

Kamnik – Skupno sta Občina Kamnik in Zavod za turizem in šport Kamnik na tradicionalni prireditvi, ki je bila znova v Domu kulture Kamnik, v različnih starostnih kategorijah podelila 52 priznanj športnikom. Najkamniška športnica leta 2021 je že drugo leto zapored postala atletinja, tekačica na 3000 metrov z zaprekami Maruša Mišmaš Zrimšek, ki je ob prejemu priznanja dejala: »Lani sem dosegla svoj največji uspeh v karieri, 6. mesto na olimpijskih igrah. Na ta rezultat sem res ponosna, sploh zato, ker je šlo pred tem

Najboljša športnika občine Kamnik v minulem letu:

Jan Klobučar in Maruša Mišmaš Zrimšek / Foto: Primož Pičulin

veliko stvari narobe, tudi poškodovala sem se in zato izpustila več pomembnih tekem. A s trenerjem sva

vztrajala in na koncu se je res splačalo.« Naj športnik leta 2021 je postal odbojkar, član ekipe Calcita Volleya

Jan Klobučar, po dolgem času spet športnik z olimpijsko kategorizacijo v občini Kamnik.

Nagrade so bile vesele tudi odbojkarice prve ženske članske ekipe Calcita Volleya, ki ob podelitvi niso pozabile prisotnih povabiti na zaključek državnega prvenstva, kjer branijo lanskoletni naslov. Prvič pa so se prestižnega naziva najboljše športne ekipe veselili vaterpolisti Waterpola Calcit Kamnik. Podelili so tudi dve občinski priznanji za delo v športu. Srebrno priznanje je prejel Leon Pirman (Kegljški klub Kamnik), bronastega pa Janez Rems (Košarkarski klub Kamnik).

Hokejisti Triglava so podprvaki

Minuli torek so tudi na drugi tekmi finala državnega prvenstva hokejisti Triglava morali priznati premoč SŽ Olimpije. Jutri Kranjčani začenejajo finale v ligi IHL, Jeseničani pa v Alpski ligi.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Letošnji finale državnega hokejskega prvenstva se je igral na dve zmagi, nesporen favorit pa je bila ekipa SŽ Olimpije, ki je imela prvič v zgodovini v velikem finalu za nasprotnike kranjsko moštvo Triglav. Na prvi tekmi v Kranju minulo soboto so Ljubljanci zmagali s 7 : 0, druga tekma

pa je bila v torek v Tivoliju. Tokrat je bil v vratih Triglava Kristian Šenk, ki je imel vsestozi veliko dela, saj je večji del igre potekal pred kranjskimi vrati. Domači so napolnili mrežo Triglava, edini zadetek za Kranjčane pa je ob igralcu več tik pred koncem prve tretjine dosegel Gaber Podrekar. Končni rezultat tekme je bil tako 10 : 1. Hokejisti Triglava so se

vseeno razveselili zanje zgodovinskega drugega mesta in srebrnih kolajn, hokejisti Olimpije pa so osvojili že 17. naslov državnih prvakov v samostojni Sloveniji.

Hokejisti SŽ Olimpije so tako letošnjo sezono že končali, saj so izpadli v četrtfinalu hokejske lige ICE. Ekipo kranjskega Triglava sedaj čaka še finale lige IHL, kjer se bodo pomerili s Slavijo

Junior. Prva tekma bo jutri v Zalogu, druga pa v torek ob 18. uri v Kranju. Ekipa Triglava brani naslov prvakov iz lanske sezone.

Prav tako jutri čaka prva tekma finala v Alpski ligi SIJ Acroni Jesenice. Pomerili se bodo z Asiagom. Uvodno srečanje bo ob 20.30 v Asiagu, druga tekma pa bo nato v Podmežakli v torek, 12. aprila, ob 20. uri.

Hobi spremenil v posel

Gramofoni Kuzma so na trgu prisotni že skoraj štiri desetletja. V tem času so njihovi izdelki postali cenjeni po vsem svetu.

ALEŠ SENOŽETNIK

Hotemaže – Vas je kdaj zanimalo, kako je poslušati priljubljeno glasbo, ki se predvaja na gramofonu v vrednosti avtomobila višjega cenovnega razreda? Kupci gramofonov Kuzma vedo in so za vrhunsko kvaliteto zvoka tudi pripravljeni plačati.

Franc Kuzma iz Hotemaže je prvi gramofon izdelal leta 1983, v 39 letih obstoja podjetja pa so njegovi izdelki postali cenjeni med audiofile po vsem svetu. Podjetje, v katerem je osem zaposlenih, izdeluje sisteme v cenovnem razponu od dva do šestdeset tisoč evrov, kupci pa v veliki večini prihaja-

»Naše izdelke kupujejo ljudje, ki jih glasba zanima in jo poslušajo resneje.« o svojih strankah pravi Franc Kuzma.

jo iz tujine. »Večinoma prodajamo v razvitejših državah, kjer je življenjski standard višji. Naše izdelke kupujejo ljudje, ki jih glasba zanima in jo poslušajo resneje. Večinoma ne gre za bogataše, ampak za ljudi, ki imajo denar in jim glasba veliko pomeni.« pravi Franc Kuzma, ki je svojo poklicno pot začel v kranjski Iskri, nato pa se je v začetku osemdesetih odločil hobi spremeniti v posel.

V mladosti je kot zavzet poslušalec glasbe večino svojih prihrankov investiral

Franc Kuzma ob enem izmed svojih gramofonov

v nakup plošč in izpopolnjevanje hi-fi sistema. »Za poslušanje glasbe si potreboval gramofon, ojačevalac in zvočnik, ker pa oprema ni bila poceni, sem začel razmišljati, kako bi sam kaj naredil. Takrat si lahko kupil »kit«, s katerim si si sam izdelal zvočnike, in tako sem začel razmišljati, da bi sam izdelal tudi gramofon, čeprav je bila ideja za tisti čas nekaj tako neverjetnega, kot da bi rekel, da smo Slovenci pristali na Luni.« pravi sogovornik, ki pa je kljub temu uresničil svoje sanje in začel izdelovati gramofone. Ob dobrih ocenah v hi-fi revijah in drugih medijih je podjetje postajalo vse bolj priljubljeno in prepoznavno med poslušalci glasbe, ki zahtevajo najvišjo kakovost.

Čeprav bi ob sodobni digitalni tehnologiji marsikdo utegnil pomisliti, da

poslušanje glasbe s plošč nima več smisla, je najvišjo kvaliteto zvoka možno izvesti prav z gramofonom. In prav takšen način poslušanja glasbe postaja vedno bolj priljubljen. »Zakaj so gramofoni ponovno postali tako priljubljeni, ne vem, vsekakor pa je to za proizvajalce to dobro, saj imamo zaradi tega več kupcev. Na drugi strani pa je več tudi konkurence. V začetku devetdesetih let, ko so plošče izrinili CD-ji, nas je bilo na sejnih le nekaj proizvajalcev gramofonov, danes je povsem drugače,« pravi Kuzma.

V podjetju sicer ves čas stavijo na inovativnost. »Nikoli nisem želel delati kopij tistega, kar je že obstajalo, vedno sem želel narediti nekaj novega in boljšega,« pravi Franc Kuzma, ki dodaja, da je princip delovanja

gramofona v osnovi precej enostaven: »Za dober zvok mora biti igla v brazdi plošče čim točneje umeščena, vse drugo pa kar se da pri miru, kar pa v praksi nikoli ni povsem mogoče.« Tudi zato gramofoni najvišjega cenovnega razreda zlahka tehtajo kakšnih osemdeset kilogramov, izdelovalci pa še danes ves čas iščejo možnosti za izboljšave. Ravno v tem času v podjetju denimo preizkušajo novo gramofonsko ročko, in sicer takšno s cevko iz safirja. Zakaj safir?

»Ker je to drugi najtrši material, ki obstaja, trši je le diamant,« pravi sogovornik, ki zatrjuje, da je prostora za izboljšave kljub vsemu še vedno dovolj. »Mi, proizvajalci smo razvoj. Ves čas razmišljamo, kje bi se dalo še kaj izboljšati, in ko nekdo na trg da nov produkt, te motivira, da raziskuješ naprej.«

DOBRO JE VEDETI

Novi zneski olajšav za vzdrževane člane

Zneske posebnih olajšav za vzdrževane družinske člane so uskladili z rastjo cen življenjskih potrebščin. Novost je seniorska olajšava.

CVETO ZAPLOTNIK

Po spremenjenem zakonu o dohodnini, ki je začel veljati 22. marca, uporablja pa se že za davčno leto, ki se je začelo 1. januarja 2022, se lestvica za odmero dohodnine in zneski olajšav spet usklajujejo s koeficientom rasti cen življenjskih potrebščin (inflacijo). Minister za finance Andrej Šircelj je tako po uveljavitvi zakona izdal pravilnik, ki določa zneske olajšav, enačbo za določitev splošne olajšave in lestvico za odmero dohodnine za leto 2022.

Po novem znaša posebna olajšava za prvega vzdrževanega otroka 2510,03 evra in za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, 9094,90 evra. Za vsakega nadaljnjega vzdrževanega otroka se olajšava za prvega otroka zviša, in sicer za drugega vzdrževanega otroka za 218,69 evra, za tretjega za 2041,07 evra, za četrtega za 3863,45 evra, za petega za 5685,83 evra in za vsakega nadaljnjega

vzdrževanega otroka glede na višino olajšave predhodnega otroka za 1822,38 evra. Posebna olajšava za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana znaša 2510,03 evra. Posebna olajšava za invalida s 100-odstotno telesno okvaro je 18.188,61 evra, olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje pa 2903,66 evra.

Spremenjeni zakon je uzakonil tudi tako imenovano seniorsko olajšavo, to je olajšavo za starejše po dopolnjenem sedemdesetem letu starosti v letnem znesku 1500 evrov. Starejšim, med katerimi prevladujejo prejemniki pokojnin, olajšave ni treba posebej uveljavljati, ampak jo plačnik davkov upošteva avtomatsko na podlagi podatkov o starosti prejemnika dohodka. Z uveljavitvijo olajšave se bo neobdavčeni znesek pokojnine zvišal (po stari dohodninski lestvici s 1173 na 1433 evrov), to pa pomeni za nekatere upokojene tudi zvišanje pokojnine.

Gospodinjstva več trošila in manj varčevala

Ljubljana – Na Statističnem uradu ugotavljajo, da so slovenska gospodinjstva v zadnjem četrtletju minulega leta zmanjšala varčevanje oz. povečala potrošnjo. Za varčevanje so namenila 8,8 odstotka razpoložljivega dohodka, v istem obdobju leta 2020 pa so privarčevala 25,8 odstotka razpoložljivega dohodka. Nadaljevala se je tudi precejšnja rast bruto razpoložljivega dohodka. V zadnjih štirih mesecih lanskega leta je znašala 7,4 odstotka in je močno zaostajala za rastjo končne potrošnje gospodinjstev, ki je bila v primerjavi z istim obdobjem v letu 2020 višja za 31,9 odstotka.

Dodatni prostori za podjetnike

V Kamniku so tudi uradno odprli mansardne prostore v podjetniškem pospeševalniku KIKštarter.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – V kamniškem KIKštarterju, sodelavnem prostoru in podjetniškem pospeševalniku, so že pred časom uredili mansardne prostore, z uradnim odprtjem pa so zaradi epidemije počakali do prejšnjega tedna.

Z dodatnimi prostori so pridobili devet novih pisarn, v katerih lahko deluje do 22 oseb. Zanimanje zanje je po besedah Nike Škrjanec s kamniškega pospeševalnika precejšnje. Izmed skupno 22 pisarn, kolikor jih je v KIKštarterju, sta trenutno prosti le dve. »Je pa pri nas vedno precej manjav.

Matjaž Jug / Foto: Matevž Semprimožnik

Nekateri denimo želijo večjo pisarno, ker širijo ekipo, kdo drug zapušča KIKštarter, ker se seli v večje prostore, ali pa se nam pridruži

kakšen nov 'sostanovalec',« pravi Nika Škrjanec.

Od začetka delovanja KIKštarterja v letu 2015 pa do danes so stavbo, ki stoji ob

vhodu v nekdanjo smodnišnico, temeljito prenovili. V investicijo so vložili 350 tisoč evrov, od tega so kamniški podjetniki člani Podjetniškega kluba Kamnik prispevali 165 tisoč evrov, 18 tisočakov so pridobili tudi od Eko sklada.

»Najprej smo imeli cilj, da mladim omogočimo prostore in delavnico, kjer lahko ustvarjajo, kar nam je tudi uspelo,« je o začetkih pred sedmimi leti dejal predsednik Zadruga KIKštarter Matjaž Jug, ki pa je dodal, da jim je uspel še korak dlje, saj so ustvarili tudi močno povezano podjetniško skupnost.

POVABILO K ODDAJI PONUDBE

Družba MERKUR nepremičnine, d. d., Cesta na Okroglo 7, Naklo, objavlja **Zbiranje ponudb za izvajanje gostinskih storitev v poslovni stavbi Merkur Naklo.**

Predmet zbiranja ponudb je oddaja v najem tehnološko opremljenih gostinskih prostorov na naslovu Cesta na Okroglo 7 v Naklem. Najemnik bo med delovnim časom v najetih prostorih organiziral in nudil gostinske storitve zaposlenim na lokaciji Poslovno skladiščne cone Merkur Naklo.

Za dodatne informacije ter ogled nas kontaktirajte v času delovnika **ponedeljek-petek med 7.30 in 15.30 na telefon 04 258 7000** oz. na e-naslov: **info@merkurnepremicnine.si**.

Nadzor poteka do nedelje

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjski policisti opozarjajo, da do konca tedna poteka poostren nadzor nad uporabo varnostnih pasov v okviru preventivne akcije Varnostni pas varuje vas. Policisti preverjajo, ali so vozniki in potniki v vozilu pripeti. »Opozorjamo, da so predvsem otroci najbolj izpostavljeni tveganjem ob neuporabi varnostnih pasov, saj lahko že ob lažjih trkih utrpijo hujše posledice. Zato je odgovornost vsakega odraslega voznika,

da poskrbi za njihovo pripenjanje in varen prevoz,« poudarjajo.

Gorenjski policisti so sicer letos obravnavali že osemsto kršitev zaradi neuporabe varnostnega pasu, v celotnem lanskem letu pa več kot 2300. Ob tem so letos obravnavali 300 prometnih nesreč in skupno več kot 8700 kršitev prometnih pravil. Zasegli so 55 vozil, iz prometa izločili 214 voznikov pod vplivom alkohola in 37 takih, ki so bili pozitivni na prepovedane droge ali pa so hitri test na droge odklonili.

Foto: Tina Doki

Na Bledu od nedelje iščejo pogrešano Kitajko

SIMON ŠUBIC

Bled – Na Bledu od nedelje iščejo 81-letno Kitajko Wang Yuling, ki začasno biva na Bledu. Nazadnje so jo videli v nedeljo okoli 22. ure v Mlinem ob Blejskem jezeru. Visoka je okoli 150 centimetrov, oblečena v temno jakno (kot na fotografiji) in rjave hlače. Policija prosi za informacije na interventno številko 113 ali anonimni telefon 080 1200.

Za pogrešano je bila po nedeljskem pregledu območja v ponedeljek sprožena tudi iskalna akcija. Reševalci Podvodne reševalne službe Bled in gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Bled so pregledali gladino in obalo Blejskega jezera, območje je preletel tudi policijski helikopter. Kitajke niso našli, iskalne aktivnosti se zato nadaljujejo, so sporočili s Policijske uprave Kranj.

Pogrešana Wang Yuling / Foto: PU Kranj

Padla blizu doma

Kranjska Gora – Kranjskogorski policisti so v noči na sredo pomagali starejši občanki, ki so jo svojci prijavili kot pogrešano. Policisti so jo našli v bližini doma, kjer je padla, zaradi starostne obnemoglosti pa ni mogla vstati.

Policisti so tu, da pomagajo

Več sto osnovnošolcev in predšolskih otrok je v torek poblizje spoznavalo poklic policista. Na zunanji ploščadi Kongresnega centra Brdo so si ogledali policijska vozila, opremo in helikopter, pobožali so lahko policijske pse in konje.

MAŠA LIKOSAR

Brdo pri Kranju – Otroci iz okoliških osnovnih šol in vrtcev so ob enem policistom lahko zastavili vprašanja, policisti pa so jim predstavili tudi vsebine, ki so pomembne za njihovo varnost. »Mlajšim otrokom smo skušali približati poklic policista, starejše pa motivirati, da se nekoč pridružijo našim vrstam,« je pojasnil Marinko Nikše, višji policijski inšpektor na Policijski upravi Kranj. Otrokom so prikazali delo policistov specialcev in varnostnikov, avtocestnih policistov in policistov motoristov, pripadnikov posebne policijske enote in kriminalistov. Sodelovali so še policijski psi in konji s svojimi vodniki, na ogled so postavili tudi policijski helikopter, brezpilotni zrakoplov, posebno vozilo za nadzor prometa in druga specialna vozila.

Otroci iz vrtca pri Osnovni šoli Janeza Puharja Kranj – Center so občudovali helikopter. »Videli so tudi orožje, kar je zanje nevsakdanja izkušnja,« je dejala njihova

Otroci so si ogledali policijski helikopter. / Foto: Maša Likosar

vzgojiteljica Katja Šegš. Učiteljica 1. a razreda OŠ Nastja Harman je dodala, da jim že v šoli predstavijo poklic policista, njeni učenci Ajda, Ledon, Luka, Milica in Patrik pa so nam zaupali, da jim je zelo zanimivo prepoznavanje prstnih odtisov in droni, ki letijo po zraku.

Med otroki so največ pozornosti pritegnili konji in psi. Aleša Peterlina s Postaje konjeniške policije

Ljubljana so vprašali, kdaj in kje se konji uporabljajo. »S konji opravljamo naloge policistov na področjih, kjer z avtomobilom ni dovoljeno, kot so gozdovi, parki in mestna središča. Sodelujemo pri iskalnih akcijah, prvotno pa smo bili ustanovljeni za vzdrževanje javnega reda na večjih prireditvah, kot so protesti in športne prireditve,« je pojasnil Peterlin. Janez Tonejc s

Policijske postaje vodnikov službenih psov Ljubljana je ob tem še poudaril: »Otrokom želimo pokazati, da policisti nismo babbav, ampak smo tu zato, da pomagamo.«

Pridružil se je tudi minister za notranje zadeve Aleš Hojs, ki je povedal, da so lani in letos na Policijsko akademijo vpisali sto odstotkov več posameznikov, ki želijo postati policisti.

Janez Tonejc s Policijske postaje vodnikov službenih psov Ljubljana jim je predstavil tri pse – Kiki, Kori in Dino.

Aleša Peterlina s Postaje konjeniške policije Ljubljana so vprašali, kdaj in kje se konji uporabljajo.

Slovenske ceste med nevarnejšimi

SIMON ŠUBIC

Kranj – Evropska komisija je pred dnevi podala oceno varnosti cest za leto 2021 in za obdobje pred/po covid ukrepih 2019–2021, po kateri Slovenija sodi med države EU z najvišjim porastom smrti na cestah. Rezultati tudi izkazujejo nazadovanje Slovenije v zadnjem triletnem obdobju. »Glede na kazalce in oceno imamo v Sloveniji pred seboj številne izzive na področju, ki se dotikajo slehernega mobilnega

državljanca. Pred nami je izdelava novega Nacionalnega programa varnosti cest za naslednje desetletje,« poudarjajo v Zavodu Varna pot.

Predsednik Zavoda Varna pot Robert Štaba je med ugotovitvami ocene EU v ospredje postavil, da je v primerjalnem obdobju EU-držav 2019–2021 (pred/po covid obdobje) Slovenija zabeležila najvišji negativni porast posledic in pristanila na dnu lestvice. Na podlagi statističnih kazalcev EU iz leta 2021 smo se oddaljili

od povprečja EU in iz tretjega razreda držav po varnosti nazadovali v četrti razred (od skupno petih razredov). V letu 2021 smo za nameček dosegli največji negativni odklon najhujših posledic v desetletju, ki ga predvideva cilj Resolucija o nacionalnem programu varnosti cestnega prometa 2013–2022, kar dokazujejo tudi statistični podatki policije in Agencije za varnost prometa. Na drugi strani je leto 2020 zgodovinsko in statistično izkazalo najnižje posledice

hudih prometnih nesreč, a kot opozarja Štaba, lahko to nedvomno pripišemo vplivu omejitvenih ukrepov gibanja zaradi pandemije.

Na Zavodu Varna pot poudarjajo, da je v veliki meri odvisno od politike, ali bomo v naslednjih letih vstopili v razred varnejših držav, zato so političnim strankam pred letošnjimi volitvami poslali javni poziv z željo, da se do ocene EU in tematike opredelijo ter da v svoje programe vključijo zaveze in opredelitve do izzivov.

**KURILNO
OLJE**

DATRIS

GREJE MOČNEJE

080 2341

Datris d.o.o., Alpska cesta 43, 4248 Lesce

KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO

Danes se začenja sejem v Komendi

Do nedelje bo v Komendi potekal tradicionalni Spomladanski kmetijsko obrtni sejem, na katerem se predstavlja več kot petsto razstavljalcev.

ANA ŠUBIC

Komenda – Komenda bo od danes do nedelje sejemske obarvana. »Po dveh letih poslovnega kolapsa sejemske dejavnosti zaradi epidemije letos ponovno odpira vrata tradicionalni Spomladanski kmetijsko obrtni sejem 2022,« je zadovoljen predsednik Konjenskega kluba (KK) Komenda Marjan Sedej. Sejem, že 25. po vrsti, bo danes odprt od 10. do 19. ure, uradno odprtje pa bo opoldne. Slavnostni govornik bo minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Jože Podgoršek, v kulturnem programu pa bosta nastopila komendski godba in baritonist Jože Vidic.

Na 50 tisoč kvadratnih metrih razstavnih površin se bo predstavilo več kot petsto razstavljalcev. Kot je poudaril Sedej, so izjemno veseli tako velikega odziva razstavljalcev; nekateri od njih na sejmu sodelujejo že od vsega začetka. »V teh letih so se spletle dolgoročne in prijateljske vezi s številnimi poslovnimi partnerji na eni strani in z množico obiskovalcev na drugi strani.

Foto: Cveto Zaplotnik

Tudi na tokratnem sejmu bo velika ponudba traktorjev in druge kmetijske mehanizacije.

Sejem v Komendi je v skoraj treh desetletjih postal resnično veselo, prijazno in poslovno druženje prijateljev, ki je sejem oblikoval v najzlahnejšo rožo v šopku tradicionalnih slovenskih sejmskih prireditelj,« je dejal Sedej. Sejem bo tudi tokrat postregel s pestro in raznoliko ponudbo, največ s področja kmetijske in gozdarske mehanizacije in opreme

ob obrtnih izdelkih. »Predstavili se bodo razstavljalci, ki oblikujejo svojo ponudbo praktično od njive do mize, kar pomeni od pridelave, predelave do končne uporabe izdelkov, živil ali storitev. Verjamemo, da je to koncept sejma, ki je v skoraj treh desetletjih pokazal svoje prednosti pred ostalimi sejmi v Sloveniji, nam, organizatorjem, pa naložil

še dodatno odgovornost, da skrbno pretehtamo in odgovorno dodajamo nove vsebine,« je pojasnil.

Sejem kot običajno prinaša tudi spremljevalni program. Danes ob 10. uri se je možno udeležiti strokovnega predavanja specialiste za sadjarstvo Alenke Caf Pridelava jagodičja – intenzivna pridelava na kmetiji ali samo popostritev sadnega

vrta. Predavanje v organizaciji KK Komenda, Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in Kmetijskega goz-

rezanje debla z napetimi vlakni. Jutri in v nedeljo se bo na sejmu predstavljala tudi Slovenska vojska.

»Predstavili se bodo razstavljalci, ki oblikujejo svojo ponudbo praktično od njive do mize, kar pomeni od pridelave, predelave do končne uporabe izdelkov, živil ali storitev,« je napovedal predsednik Konjenskega kluba Komenda Marjan Sedej.

darskega zavoda Ljubljana bo potekalo v prostorih KK Komenda (nad pisarno). Na razstavnem prostoru Zavoda za gozdove Slovenije bodo vse tri dni sejma predstavljali varno delo z motorno žago za lastnike gozdov, s pomočjo posebne naprave na kamionu pa tudi pravilno

Jutri bo sejem odprt od 9. do 19. ure, v nedeljo pa od 9. do 18. ure. Parkiranje bo brezplačno, prav tako vstop. Na sejmu po besedah Sedeja pričakujejo več kot 60 tisoč obiskovalcev; glede na predhodno zanimanje in obiske njihovih spletnih strani pa verjamejo, da jih bo še več.

LETOS SE SPOMLADANSKEGA SEJMA KOMENDA NE BOMO UDELEŽILI, A IMAMO ZA VAS ZELO UGODNO PONUDBO FINANCIRANJA OB NAKUPU TRAKTORJA LINDNER:

0% obrestna mera brez stroškov odobritve financiranja.

skupaj od leta 1994

Pogoji za financiranje: 1/3 pologa ob nakupu traktorja, preostanek pa v dveh letih. Možne so tudi druge opcije financiranja v sodelovanju z NLB Lease&Go.

LARIX
GT

GORENJSKA · PRIMORSKA · DOLENJSKA

LARIX GT, d.o.o., Belska cesta 38, 4205 Preddvor
T: 04/255 66 10, I: www.lindner.si, E: larixgt@siol.net

Obiščite nas!
08. - 10. aprila 2022
na sejmu v Komendi!

GOZDARSKA PRIKOLICA
GAP 140

HIDRAVLIČNO
TRAKTORSKO DVIGALO
DOT 55K 85

T: 03 746 44 32
E: prodaja@tajfun.com
W: www.tajfun.com

Tajfun Planina d.o.o., Planina pri Sevnici 41A, SI-3225 Planina pri Sevnici

Spomladanski kmetijsko obrtni sejem KOMENDA 2022

8. - 10. aprila 2022 na hipodromu Komenda,
v petek od 10. do 19. ure, v soboto od 9. do 19. ure in v nedeljo od 9. do 18. ure.
www.sejmkomenda.si

Organizator: KONJENSKI KLUB KOMENDA, Glavarjeva cesta 98, 1218 Komenda

Posek deset tisoč »kubikov« drevja

◀ 1. stran

Obiskovalce hriba Sv. Jakob prosi, da naj ne parkirajo pri domu za starejše v Potočah in ne ovirajo prometa intervencijskih vozil in gozdarske mehanizacije.

Kot pojasnjuje dr. Juri Rozman iz odseka za ukrepe v gozdu v kranjskem zavodu za gozdove, bodo

V požaru poškodovani gozd mora obnoviti lastnik gozda, pri tem pa je iz sredstev za vlaganja v gozdove upravičen do sofinanciranja stroškov obnove.

v načrtu sanacije poškodovanega gozda natančneje ocenili obseg, vrsto in stopnjo poškodovanosti gozda ter vpliv poškodb na funkcije gozdov, določili predvidene ukrepe za izvedbo sanacije, ocenili stroške sanacije ter določili prednostne ukrepe in dinamično izvajanja del. V okviru

Del ožganega debla drevesa / Foto: Tomaž Polajnar, ZGS-OE Kranj

sanacijskih ukrepov bodo določili obseg sanitarne sečnje in morebitne omejitve pri uporabi tehnologije za izvedbo sečnje, dolžino gozdnih cest, na katerih bo treba zagotoviti prevoznost, in dolžino gozdnih cest in vlak, ki jih bo

Trideset tisoč »kubikov« poškodovanega drevja

Za izdelavo sanacijskega načrta bodo v prihodnjih dneh in tednih podrobno pregledali in premerili poškodovane gozdove. Po prvih ocenah je požar poškodoval

Kot pojasnjuje Martin Umek, je območje požara za primerljive gorske terene dobro odprto z gozdnimi prometnicami. Gozdne ceste na hrib Sv. Jakob in proti Potoški gori so formalno še vedno delovišča, niso pa še končane in vključene v kataster gozdnih cest. To je tudi razlog, da niso odprte za javni promet, a so bile v času požara zaradi naklona in širine zelo uporabne za vožnjo gasilskih vozil, da so se ta lahko čim bolj približala ognju in preprečila širjenje požara proti vrhu Potoške gore in Čemšeniku.

treba popraviti ali zgraditi na novo, ureditev sečišč ter izvedbo preprečevalnih in zatiralnih ukrepov, obseg in način obnove gozdov ter zaščite mladja pred divjadjo, obseg dodatnih negovalnih del v poškodovanih mladih sestojih in morebitne druge ukrepe.

okrog 30 tisoč kubičnih metrov gozdnega drevja, od tega 19 tisoč »kubikov« listavcev in 11 tisoč kubičnih metrov iglavcev. Med poškodovanimi iglavci je največ smreke, nekaj tudi jelke, med listavci prevladuje bukev, sledijo ji mali jesen, črni gaber in gorski javor. Nekatera

drevesa so skoraj nepoškodovana, saj jih je ogenj le oplazil ali je bil požar kratkotrajen. Tam, kjer je ogenj zajel tudi krošnje in kjer se je razvil podtalni požar, ki je močno prizadel koreninski sistem, so drevesa močno poškodovana in jih bo treba posekati; po oceni zavoda je takih dreves okrog deset tisoč kubičnih metrov.

Požar prizadel pomembne funkcije gozdov

Požar je zajel gozdove, ki poraščajo zelo strma pobočja na sušnih legah s plitvimi, skalnatimi in kamnitimi tlemi. Na teh območjih gozdovi varujejo rastišča in njihovo okolico pred posledicami vseh vrst erozijskih procesov, zlasti pa zagotavljajo odpornost tal na erozijske pojave. V zavodu za gozdove ocenjujejo, da je požar prizadel to funkcijo gozdov zlasti na območjih, kjer je prišlo do podtalnega požara.

▶ 15. stran

FOLIJA ZA BALIRANJE

Elite
Raldus Wrap™
BALE WRAPPING FILM

sistem dvojnega lepila
razteznost do 80%
izjemna mehanska odpornost
izdelano iz kvalitetnih surovin
na voljo v 5 in 7 plastni tehnologiji izdelave
barva bela in zelena

WWW.PROFARM.SI

PF ProFarm
KOŠENINA D.O.O.

MODRA ŠTEVILKA

080 73 74

ŽELITE, DA VAŠI STROJI TEČEJO KOT NAMAZANI?

Izbrana motorna olja in maziva za kmetijsko mehanizacijo v pomladni akciji.

DO 36% CENEJE

Akcijska ponudba velja za izbrane izdelke od 15. 3. do 15. 5. 2022 oz. do razprodaje zalog na prodajnih mestih Petrol s tovrstno ponudbo. Slika je simbolična. Več o akciji na www.eshop.si

REŠITEV JE NA POTI

PETROL

Energija za življenje

Celotno območje požara sodi v območje Nature 2000 in je pomembno za varovanje ogroženih rastlinskih in živalskih vrst in habitatnih tipov. Kratkoročno je požar zelo negativno vplival na to vlogo gozdov, dolgoročen vpliv pa je po oceni gozdarjev lahko celo pozitiven. Pomembna je tudi rekreacijska vloga gozdov, glede tega v zavodu svetujejo planin-

srednje ogrožena, Mihčeva kopišča in vrh Potoške gore pa v območje z veliko požarno ogroženostjo. »Zaradi klimatskih sprememb bo takšnih sušnih obdobj, kakršnemu smo bili priča tokrat, vse več,« meni dr. Jurij Rozman in navaja rezultate EU projekta Predunce, po katerih naj bi se do konca stoletja temperatura zraka poleti zviša-

Kot navaja Marija Kolšek, vodja službe za varstvo gozdov v ZGS, je bilo v zadnjih enajstih letih v Sloveniji 975 gozdnih požarov, ki so zajeli 2823 hektarjev gozdov, od katerih jih je pogorelo 1473 hektarjev. Na blejskem gozdnogospodarskem območju so v tem obdobju beležili enajst požarov, ki so zajeli nekaj manj kot trinajst hektarjev gozdne in negozdne površine, le malo manjša pa je bila površina pogorelega gozda. Na kranjskem gozdnogospodarskem območju je bilo v zadnjih enajstih letih 33 gozdnih požarov, zajeli so nekaj manj kot devet hektarjev gozdne in negozdne površine, od tega je pogorelo dobrih sedem hektarjev gozdov.

cem, pohodnikom in drugim obiskovalcem gozdov, da se prizadetim gozdom letos izogibajo.

Večina gozdov v gozdnogospodarski enoti Preddvor, ki jih je prizadel požar, je po gozdnogospodarskem načrtu enote glede požarne ogroženosti uvrščena med

la od 4,1 do 8,6 stopinje Celzija, količina padavin pa bi se poleti zmanjšala od 26 do 44 odstotkov. Pri gašenju požara se je tudi pokazalo, kako pomembne so gozdne ceste, ki na nedostopnih terenih omogočajo hiter dostop. »V prihodnje bo pri presojanju upravičenosti

Ožgano gozdno drevje / Foto: Gorazd Kavčič

gradnje novih prometnic treba upoštevati tudi protipožarni vidik,« meni dr. Jurij Rozman.

Država sofinancira obnovo gozda

Pravilnik o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove določa, da država sofinancira tudi obnovo gozda na pogorišču, in sicer pripravo površine za obnovo, to je posek in izdelavo močno poškodovanega drevja, in obnovo s sadnjo ali setvijo.

Zakon o gozdovih med drugim določa, da je povzročitelj požara odškodninsko odgovoren lastniku gozda za povzročeno škodo in izgubljeni dobiček, državi pa za stroške obnove gozda.

Za sofinanciranje obnove je pogoj, da je na površini, ki jo je treba obnoviti,

poškodovana najmanj polovica lesne mase, ob izpolnitvi tega pogoja znaša spodbuda 335 evrov na hektar. Pri obnovi gozdov s posaditvijo gozdnih dreves država krije celotno vrednost sadik ter določen delež stroškov saditve, ta delež je odvisen od stopnje poudarjenosti funkcij gozdov in znaša od 40 do 60 odstotkov. Na območju, ki ga je prizadel požar, bo delež sofinanciranja 50-odstoten, kar pomeni 500 evrov na hektar.

Javna razgrnitev gozdarskega načrta

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je skupaj z drugimi organizacijami pripravilo predlog operativnega načrta za izvajanje nacionalnega gozdnega programa v obdobju 2022–2026. Načrt je objavilo na svoji spletni strani in ga dalo v javno razgrnitev, ki bo trajala do 28. aprila. Vsi zainteresirani lahko v tem času dajo pripombe in predloge na načrt. Pošljejo jih lahko na e-naslov gp.mkgp@gov.si ali z navadno pošto na naslov ministrstva (Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Dunajska cesta 22, Ljubljana).

Dvajset let od odprtja čebelarkega centra

Brdo pri Lukovici – Čebelarstva zveza Slovenije bo jutri, v soboto, na Brdu pri Lukovici proslavila 20. obletnico odprtja Čebelarkega centra Slovenije. Slovesnosti se bodo udeležili tudi nekdanji predsednik čebelarstva Lojze Peterle, državni sekretar na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Aleš Irgolič in aktualni predsednik čebelarstva Boštjan Noč. Še pred slovesnostjo bo 71. občni zbor zveze.

Agrosaat

TRAVINJE AGROSAAT

Za lažje obvladovanje stroškov pri rejji!

NAJBOLJŠA REŠITEV ZA KAKOVOSTNO LASTNO KRMO!

Klasične mešanice:
AGROSAAT 1-9

Plus mešanice:
AGROSAAT PLUS 1-5

Lucerna:
EMILIANA, OSLAVA

INOKULIRANO SEME

RWA Slovenija d. o. o.,
Dolenjska cesta 250a, 1291 Škofljica

Več informacij o ponudbi nadete v dobro založenih trgovinah s semeni, na naši spletni strani www.agrosaat.si ter pri svetovalni službi Agrosaat.

MEGALES

ODKUP - POSEK - SPRAVILO IN PREVOZ LESA

ODKUP BIOMASE

30 let z vami od leta 1992

051 358 368 WWW.MEGALES.SI

Klasje

AKCIJA OLJE FUCHS

Trgovina Klasje vam ponuja:

- rezervne dele za traktorje in drugo kmetijsko mehanizacijo,
- traktorje: Zetor, IMT, UTB, Štore, Torpedo, Ursus, Tomo Vinkovič,
- novejšie tipe traktorjev: John Deere, New Holland, Lindner, Lamborghini, Landini, Same, Steyer, Massey Ferguson, Fendt, Deutz, Hurlimann, Carraro,
- rezervne dele za priključke: Sip, Creina, Tehnostroj, kosilnice BCS, plugi (tuji proizvajalci),
- ponujamo vam tudi stekla za kabine, vse tipe akumulatorjev, olja, maziva, filtre, svetlobno opremo ...,
- popravilo traktorjev in montažo stekel kabin,
- prodajo in popravilo kardanov, rezervne dele za kardane,
- prodajo nožev za freze in vrtavkaste brane,
- rezervne dele pošljemo po pošti.

Več informacij dobite pri nas: Klasje, d.o.o., Kranj, Cesta na Klanec 9, 4000 Kranj
Tel.: 04/2331 375, 04/2357 710, GSM: 041/628 065, 031/628 065
E-pošta: klasje@siol.net

Sadili so medonosne vrste dreves

Prejšnjo soboto so člani Čebelarkega društva Radovljica pod vodstvom gozdarjev blejske območne enote Zavoda za gozdove na pobočju Jelovice nad Kamno Gorico posadili sedemsto sadik medonosnih vrst dreves.

MARJANA AHAČIČ

Kamna Gorica – Tudigozd na pobočju Jelovice nad Kamno Gorico je pred časom hudo prizadel lubadar, zato je Občina Radovljica poskrbela za posek in odvoz prizadetega drevja, Zavod za gozdove je prispeval brezplačne sadike in strokovno vodenje, člani čebelarkega društva

Radovljica pa so prejšnjo soboto sadike tudi posadili.

Na nekaj več kot hektar veliki parceli, ki je v lasti Občine Radovljica, so tako zasadili orehe, divje češnje, jelše, lesnike in smreke.

»Sajenje medonosnih vrst dreves v gozdu je pomembno tudi zato, ker kmetje zelo zgodaj kosijo, zaradi česar trave ne gredo v cvet in je

zato paše na travnikih zmeraj manj,« je poudaril predsednik Čebelarkega društva Radovljica Tomaž Gregorc. Vida Papler Lampe, vodja gojenja in varstva na blejski območni enoti Zavoda za gozdove Slovenije, ob tem pravi, da gozd, ki raste nad kamnogoriškim smučiščem, ne bo imel zgolj medonosne in estetske funkcije,

Na nekaj več kot hektar veliki parceli, ki je v lasti Občine Radovljica, so čebelarji v sodelovanju z gozdarji zasadili orehe, divje češnje, jelše, lesnike in smreke.

temveč bodo v njem zagotovo zrasla tudi gospodarsko zelo vredna drevesa. Gozdovi, ki so na tem mestu rasli pred napadom lubadarja, so bili lepo vzdrževani predvsem smrekovi gozdovi

v polnem razrastu, je povedal Igor Lampe, vodja radovljiške krajevne enote območne enote Bled ZGS. »Da pogozdimo prav to površino, smo se odločili zato, ker so tu rastišča zelo dobra, ker

je zaradi bližine ljudi in prometnic zelo priročna pa tudi zaradi dogovora s čebelarstvo zvezo in občino, da izpeljemo akcijo, ki bo opozorila na pomen gozdov in čebelarstva,« je povedal.

POGONI, AVTOMATIKE IN ELEKTRONIKE ZA KRILNA, DVOKRILNA DVORIŠČNA VRATA

TERRIER 200 329 € do 250 kg / 2,5 m	ALLMATIC SO400 359 € do 350 kg / 3 m	ALLMATIC HYPER 400 in HYPER 600 465 € do 300 kg / 3 m	ALLMATIC MAXIARTK 599 € do 300 kg / 4,5 m	ALLMATIC PLUS L 690 € do 3,5 m	ALLMATIC PLUS L 690 € do 500 kg / 5 m
---	--	---	---	--------------------------------------	---

prodaja@kipkop.si / prodaja1@kipkop.si / prodaja2@kipkop.si / prodaja3@kipkop.si / prodaja4@kipkop.si

POGONI, AVTOMATIKE IN ELEKTRONIKE ZA DRSNJA IN SAMONOSNA DVORIŠČNA VRATA

JOYTECH AC 600 229 € do 650 kg	ALLMATIC MOVEO 600 269 € do 600 kg	BENINCA BULL 5M 349 € do 500 kg	BFT DEIMOS 400 279 € do 400 kg	ALLMATIC BIG 499 € do 2200 kg	ALLMATIC KALOS TURBO 399 € do 600 kg
--------------------------------------	--	---------------------------------------	--------------------------------------	-------------------------------------	--

www.kipkopshop.si / www.kipkopshop.si / www.kipkopshop.si

PANELNE / ŽIČNE OGRAJE IN STEBRI

4 mm 103 x 250 cm 21,70 € 123 x 250 cm 24,20 € 153 x 250 cm 28,60 € 200 x 250 cm 40,20 €	5 mm 103 x 250 cm 29,30 € 123 x 250 cm 33,70 € 153 x 250 cm 42,80 € 200 x 250 cm 53,40 €	stebri v. 100 cm 18,40 € stebri v. 125 cm 20,00 € stebri v. 150 cm 23,40 € stebri v. 200 cm 27,70 €
--	--	--

infoneline: 040 974 470 / 030 479 955 / 030 464 480 / 030 360 630

TOPLOZRAČNI KAMINI NA PELETE ZA UGODNO OGREVANJE

KK Camilla slim 749 € moč: 4,6 kW	KK Susy slim 1149 € moč: 7,5 kW	KK Thelma 779 € moč: 9,5 kW	TOBY Helena 8 949 € moč: 8 kW	Rade Končar TEPI0 1149 € moč: 10 kW	TOBY Helena 12 1099 € moč: 12 kW	SOLE Croatica 12 1299 € moč: 12 kW	SOLE Inserto vložek 1149 € moč: 9 kW
---	---------------------------------------	-----------------------------------	-------------------------------------	---	--	--	--

TOPLOVODNI KAMINI NA PELETE ZA PRIKLOP NA CENTRALNO OGREVANJE

TOBY H 15 1699 € moč: 15 kW	TOBY H 20 1799 € moč: 20 kW	TOBY H 24 1999 € moč: 24 kW
-----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------

KIP KOP TRGOVINA IN STORITVE d.o.o.
www.kipkop.si
www.kipkopshop.si

NA ZALOGI PRI NAS TUDI DIMNIŠKE CEVI, ROZETE, KOLENA, TESNILA, SPOJKE, NOSILCI...

SEKCIJSKA DVIŽNA GARAŽNA VRATA
ŽE OD 799 €

SEKCIJSKA DVIŽNA GARAŽNA VRATA Z VGRAJENIM OSEBNIM PREHODOM
ŽE OD 1374 €

DVIŽNA ROLO NAVOJNA GARAŽNA VRATA
ŽE OD 799 €

PROIZVODNJA VSEH VRST GARAŽNIH VRAT NA ENEM MESTU

AKCIJA
Bela, srebrna in rjava barva vrat za isto ceno!

VHODNA SIDE STEP STRANSKA VRATA
ŽE OD 685 €

SEKCIJSKA DVIŽNA INDUSTRIJSKA VRATA
ŽE OD 1449 €

GOSPODARSKE OBJEKTE Z ODPIRANJEM NA STRAN OB STENO
ŽE OD 799 €

www.dvizna-vrata.si

Agencija izdaja odločbe o dodelitvi nadomestila

Kranj – Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja je na podlagi uradnih evidenc približno 55 tisoč kmetijskim gospodarstvom in 9700 čebelarstvom, ki so upravičena do finančnega nadomestila zaradi vpliva povečanja cen mineralnih gnojil in energentov na kmetijsko pridelavo oziroma na čebelarstvo, že izdala informativne odločbe o dodelitvi nadomestila, na katere se v petnajstih dneh lahko tudi pritožijo. Agencija bo upravičenim kmetijskim gospodarstvom izplačala za hektar ornega zemljišča 105 evrov nadomestila, za trajno travnino 49 evrov in za trajne nasade 138 evrov. Čebelarji bodo deležni pet evrov nadomestila na čebeljo družino.

Podaljšanje roka pri dveh razpisih za naložbe

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je pri razpisih za naložbe v zmanjšanje toplogrednih plinov iz kmetijstva in za prilagoditev kmetijskih gospodarstev na izvajanje nadstandardnih zahtev na področju zaščite rejnih živali rok za oddajo vlog podaljšalo s 26. aprila na 15. junij. Za to se je odločilo, ker prihaja do zamude pri pridobivanju potrebne gradbene oziroma tehnične dokumentacije.

ŽELVA

DRUGAČNA PRILOŽNOST

Invalidsko podjetje Želva poskrbi za urejeno okolje vaše hiše, bloka, naselja ali podjetja.

Obrežejo grmovje in drevesa, pokosijo travo, uredijo zelenico, prekopajo vrt, pospravijo listje.

Nudijo tudi manjša mizarska popravila in druga hišniška opravila.

Naj urejanje okolice, vrta in vzdrževanje hiše za vas ne bo več neprijetno opravilo.

Pokličite Želvo na telefon:
04 515 03 80 ali 031 869 780.

Pomladimo gozdove

V okviru vseslovenske prostovoljske akcije bodo sadili gozdna drevesca tudi na Trati pri Škofji Loki.

CVETO ZAPLOTNIK

Škofja Loka – Družba Slovenski državni gozdovi bo po dveletnem premoru spet organizirala skupaj s partnerji vseslovensko prostovoljsko akcijo Pomladimo gozdove, v okviru katere bodo s sajenjem dreves obnavljali državne gozdove, ki so jih poškodovale naravne ujme. Akcijo so načrtovali že prejšnjo soboto, a so jo zaradi slabega vremena prestavili na jutri, soboto, ko bodo med deveto in enajsto uro sadili drevesa na šestih lokacijah v Sloveniji, med

drugim tudi v industrijski coni na Trati pri Škofji Loki v neposredni bližini krožišča. Na šestih lokacijah, ki obsegajo skupno pet hektarjev površine, bodo posadili več kot deset tisoč sadik gozdnega drevja. Sadili bodo sadike smreke, macesna, bukve, češnje, lipe, doba, breka ter gorskega in ostrolistnega javorja.

Udeleženci naj s sabo prinesejo orodje za sajenje – rovnicu, kramp ali motiko, potrebujejo pa tudi zaščitne rokavice in primerno obutev. Gozdarji jim bodo pokazali pravilno sajenje dreves.

Gorska kmetijska mehanizacija Lavrih

Podjetje Lavrih iz Poljanske doline je eden redkih slovenskih proizvajalcev gorske kmetijske mehanizacije, namenjene odkosu in spravilu krme. Prodajni ponudbi so dodali tudi stroje za razvoz organskih gnojil.

Mladi podjetnik in direktor podjetja Lavrih Rok Gartnar je prve kmetijske stroje in priključke, ki so prilagojeni za hribovit teren, osnoval pred tremi leti. »Prihajam z gorske kmetije, kjer je teren nekoliko specifičen in zahteva prilagojene stroje. Ker teh na trgu ni bilo, sem sam izdelal stroj, sprva zgolj za domače potrebe, a kasneje je iz te ideja zraslo podjetje Lavrih, čigar ime izvira iz poimenovanja naše kmetije – pr' Lovrih,« je pojasnil Gartnar. Njegov prvi stroj je bil gorski pobiralni zgrabljajnik za enoosne kosilnice imenovan AlpFlow, ki je patentiran. »Na svetu sta le dve podjetji, ki imata podoben, a ne popolnoma enak patent. Poleg našega še švicarsko podjetje Rapid,« je dodal. Gorski kmetijski stroji in priključki morajo biti dovolj robustno izdelani in po teži lažji, saj je vsak dodatni kilogram v strmini lahko moteč, obenem imajo nižje težišče, varnostne sisteme in druge funkcije, ki na ravnih površinah niso potrebni. Podjetje Lavrih ponuja pet različnih strojev – že omenjeni gorski pobiralni zgrabljajnik AlpFlow, tračni obračalnik HillFlow, lani so ponudbi dodali še strižne kosilne grebene AlpCut in stroje za razvoz organskih gnojil oziroma gorske cisterne AlpStorm. Gorske cisterne so letos zaradi potreb tujih trgov nadgradili s sistemom za nizek izpust gnojnice. Letos bodo

v prodajni program dodali še pobiralni zgrabljajnik za dvoosne gorske traktorje LandFlow. Razvili so tudi svojo batno črpalko in batne radialne hidro motorje, ki so podsklop za gorske kosilnice in gorske robote. Podjetje Lavrih z gorsko kmetijsko mehanizacijo pokriva slovenski, avstrijski, nemški, švicarski, italijanski in francoski trg, v kratkem si obetajo prodor še na norveški in novozelandski trg. »V tujini so zahteve po kvaliteti mnogo višje kot v Sloveniji, zato smo nekoliko držaji od drugih ponudnikov. Prodajne cene se sicer gibljejo od 5600 evrov (AlpFlow z osnovno opremo) do 40 tisoč evrov (AlpStorm),« je povedal Gartnar. Pred kratkim so kupili sedem hektarov veliko kmetijsko posest v Poljanski dolini, kjer bodo letos začeli graditi svoje prve poslovne prostore. Poleg proizvodnih prostorov bodo v njih tudi restavracija z lokalno obarvano ponudbo jedi, razstavniki prostori in prenočišča za njihove poslovne partnerje, ki jih obiščejo z namenom izobraževanja in nakupa strojev. »Velik poudarek dajemo lokalnemu povezovanju, zato bomo živila za restavracijo kupovali pri lokalnih pridelovalcih,« je še povedal Gartnar. Trenutno v podjetju Lavrih razvijajo še gorski traktor, ki bo predvidoma v treh letih predstavljen javnosti.

Govedorejce skrbi negotovost

Govedorejsko društvo Škofja Loka bo tudi prihodnja štiri leta vodil Jakob Dolinar.

ANA ŠUBIC

Škofja Loka – Člani Govedorejskega društva Škofja Loka so se minuli petek srečali na občnem zboru, ki je bil volilni, a ni prinesel bistvenih sprememb. Predsednik društva bo tudi naslednja štiri leta Jakob Dolinar, prav tako je z izjemo enega člana ostala enaka sestava upravnega odbora.

Društvo povezuje 140 govedorejcev iz vseh štirih občin na Škofjeloškem. Kot je pojasnil Dolinar, se osredotočajo predvsem na strokovno izobraževanje članov. Lani so izpeljali spletno predavanje Francija Pavlina iz Kmetijsko gozdarskega zavoda (KGZ) Kranj o vzreji telet in si ogledali primere dobrih praks na treh kmetijah v Selški dolini: Jagodičevi v Selcih, Benedičičevi na Studenem in Kokaljevi v Zgornji Luši. Strokovne

Jakob Dolinar / Foto: Cveto Zaplotnik

ekskurzije jim ni uspelo organizirati, so se pa nekateri člani skupaj s člani Govedorejskega društva Zgornje Gorenjske udeležili ekskurzije na Solnograško. »Februarja letos smo že pripravili spletno predavanje prof. Jožeta Stariča z veterinarske fakultete o pljučnicah pri teletih. Prednost spletnih predavanj je, da jih

snemamo in si jih člani lahko ogledajo tudi naknadno, pomanjkljivost pa, da ni takšne razprave, kot bi bila na predavanjih v živo,« ugotavlja Dolinar. Avgusta bodo pripravili strokovno ekskurzijo na Madžarsko, jeseni pa ogled primerov dobrih praks na območju Sorškega polja. Člane obveščajo o predavanjih kmetijske svetovalne

službe, udeležili se bodo lahko tudi sejma v Gornji Radgoni, katerega ogled bo organiziral KGZ Škofja Loka.

Nekaj več kot štirideset udeležencev občnega zbora je prisluhnilo tudi predavanju dr. Jožeta Verbiča s kmetijskega inštituta o zmanjšanju izgub dušika iz živinskih gnojil. »To je glede na draženje mineralnih gnojil sedaj še bolj aktualno,« je dejal Dolinar, ki je zaskrbljen zaradi trenutnih razmer v kmetijstvu. »Ne vemo, kako bomo dobili surovine, če jih sploh bomo, in po kakšnih cenah. Vse se draži. Tudi naši produkti, ampak povsem nesorazmerno in s prepočasnim tempom. Velika negotovost je, kako bo naprej.« Dolinar je povedal tudi, da se govedorejci na škofjeloškem območju, zlasti v hribovitih predelih, še vedno soočajo tudi s problematiko divjadi in zveri.

Finančne podpore za čebelarje

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je ob koncu marca objavilo dva javna razpisa za čebelarje in čebelarstva. V okviru prvega razpisa bo

namenilo do 27 tisoč evrov za sofinanciranje zdravil, ki so v ekološkem čebelarstvu dovoljena za zatiranje varojev, z drugim razpisom pa do 30 tisoč evrov za sofinanciranje didaktičnih pripomočkov, ki jih čebelarstva

društva potrebujejo za prenos znanja na čebelarje. Še vedno sta odprta tudi čebelarska razpisa, ki sta bila objavljena sredi marca. Po prvem razpisu je za posodabljanje zastarele čebelarske opreme, pripomočkov in

naprav namenjeno do 380 tisoč evrov, po drugem pa za nakup novih vozil za prevoz čebel na pašo do 26 tisoč evrov. Na razpisa se je možno prijaviti do porabe denarja oziroma najkasneje do 31. julija.

SODOBNA / GORSKA MEHANIZACIJA

KOSILNI GREBENI
AlpCut 158, 208

TRAČNI OBRAČALNIKI
HillFlow 236, 256, 276

POBIRALNI ZGRABLJALNIKI
AlpFlow 158, 178, 218

GORSKE CISTERNE
AlpStorm 2000, 2500, 2700, 3250, 4250, 5250, 6250, 7250

LAVRIH, d.o.o., Srednje Brdo 6, 4224 Gorenja vas, T: +38641 315 297, E: info@lavrih.eu, www.lavrih.eu

Ocenjevali salame iz divjačinskega mesa

CVETO ZAPLOTNIK

Gornja Radgona – V okviru priprav na sejem lovstva in ribištva, ki so ga danes, v petek, odprli na Pomurskem sejmu v Gornji Radgoni, je potekalo tudi mednarodno ocenjevanje divjačinskih salam. Sedemindvajset izdelovalcev mesnin je na ocenjevanje dalo sedeminštirideset izdelkov, izmed katerih je strokovna komisija izbrala najboljše in jim dodelila zlate, srebrne in bronaste medalje. Med nagrajenimi so tudi izdelki, ki so jih na ocenjevanje dali gorenjski izdelovalci salam. Denis Ahačič iz

Loma pod Storžičem bo na sejmu prejel zlato medaljo za jelenovo salamo, Mesnica – Simon Šemrov z Zgornjega Jezerskega zlato medaljo za jelenovo salamo in gamsov salamin, Miran Zupančič iz Mengša pa zlato medaljo za jelensko salamo in bronasto medaljo za salamo divjak – salamo divjega prašiča.

Komisija za ocenjevanje, ki jo je vodil Zdenko Čuš iz Lovske družine Pobrežje - Miklavž, ugotavlja, da so bile na ocenjevanju zastopane salame iz mesa vseh vrst visoke divjadi in da so bili vzorci salame tudi zelo dobre kakovosti. »Pogrešal sem le medvedjo salamo.«

Sejem lovstva in ribištva

Na Pomurskem sejmu v Gornji Radgoni bodo danes, v petek, odprli dvanajsti mednarodni sejem lovstva in ribištva Lov ribolov in šesti mednarodni sejem aktivnosti in oddiha v naravi Naturo. Sejma bosta zaprla vrata v nedeljo.

CVETO ZAPLOTNIK

Gornja Radgona – Na sejmu lovstva in ribištva se bo na 9400 kvadratnih metrov razstavne površine predstavilo 155 razstavljalcev iz trinajstih držav, od tega 110 iz Slovenije. V sejemski ponudbi bodo oprema za lov in ribolov, oblačila in obutev, pripomočki za športno strelstvo in kinologijo, terenska vozila, literatura, ponudba lovskega in ribolovnega turizma, blago za široko

porabo – in še bi lahko naštevali. Predstavile se bodo najpomembnejše strokovne organizacije s področja lovstva in ribištva. Vrhunec dogajanja bo Slovenski lovski dan, ki ga bodo namenili ozaveščanju o pomembnosti ohranjanja risa. Obiskovalci bodo lahko prisluhnili lovskim pevskim zborom in skupinam lovskih rogistov, zadnji dan sejma bo tudi državno prvenstvo v jelenjem rukanju. Ribiška zveza bo na sejemski razstavi dala

poudarek ribolovu krapovcev in plenilk, v okviru sejma bo tudi tekmovanje v kuharstvu lovskega golaža in ribje čorbe. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bo pripravilo pogovor o izzivih mladih na podeželju, ki so povezani z divjadjo in lovstvom.

Na sejmu Naturo se bo na 3700 kvadratnih metrov razstavne površine predstavilo 115 razstavljalcev s ponudbo izdelkov in storitev za aktivnosti in oddih v

naravi. Predstavili bodo tudi deset najboljših tematskih poti v obdobju 2011–2021 in sedemintrideset poti, ki so jih ocenjevali lani. Obiskovalci si bodo lahko privoščili meditacije v gozdnem prostoru in gozdno kopel ter se preizkusili v plezanju v plezalni steni, otroci pa bodo lahko uživali tudi ob pripovedovanju zgodb ob tabornem ognju.

Ob sejmu Naturo bo tudi razstava starodobnih vozil Avto-moto klasika.

CISTERNE ZA GNOJEVKO VAIA

Voklo 49, 4208 Šenčur
info: 041 208 568, 04 279 8000
euro-globtrade.si

agrotehnika

TEHNIKA ZA KMETIJO IN VRT

VABLJENI v trgovino AGROTEHNIKA v ŠENČURJU, Beleharjeva 6a.

AKCIJA PREKOPALNIKOV IN PREZRAČEVALCEV

Prodaja vrtnih strojev različnih proizvajalcev, servis in popravilo vseh vrtnih strojev na naši lokaciji!

Izposoja
prezračevalnika za travo.

DELOVNI ČAS: pon.–pet. od 8. do 16. ure, sob. od 8. do 12. ure
TELEFON: 04/25 11 155, GSM: 064/19 14 22, E-pošta: info@agrotehnika.si

VZREJA NESNIC TIBAOT

Babinci 49, 9240 Ljutomer

prodajamo:
rjave nesnice
grahaste nesnice
črne nesnice

(02) 582 14 01

Brezplačna dostava!

Vzreja nesnic s 25-letno tradicijo

Smo kmetija z dolgoletnimi izkušnjami na področju vzreje perutnine. Specializirani smo za vzrejo nesnic različnih pasem, predvsem prodajamo rjave, grahaste in črne nesnice.

Naši objekti za vzrejo so novejši ali pa popolnoma tehnološko posodobljeni, kar pomeni, da celoten proces reje nadzira računalniški sistem, s čimer dosegamo najboljše kakovostne parametre vzrejenih živali. Pri vzreji jarkice je namreč najpomembnejša ustrežna tehnologija, kar zagotavlja dobro počutje živalim. Zavedamo se, da je ustrezno zdravstveno stanje živali pogoj za doseganje dobrih rezultatov v času nesnosti, zato jarkice preventivno cepimo proti številnim boleznim. Obdelujemo več kot 50 ha kmetijskih površin, tako da sami zagotavljamo večino potrebne hrane za naše živali. Imamo tudi lastno računalniško vodeno mešalnico krmil, kar pomeni celoten proces od njive do končnega produkta, s čimer sta zagotovljena sledljivost in hkrati tudi varnost. Celotno prodajo vzrejenih živali zagotavljamo sami, saj le tako lahko dosegamo neposreden stik z našimi kupci, jim svetujemo, torej jim v vsakem trenutku stojimo ob strani. Z vsemi kupci gojimo dolgoročen, partnerski odnos, saj z nekaterimi sodelujemo že več kot 25 let in takšno zvestobo nagrajujemo tudi z najugodnejšimi cenami na tržišču.

Vzreja nesnic Tibaot, Babinci 49, 9240 Ljutomer

Vrtni center EURO GARDEN

V harmoniji z naravo

NE SPREGLEJTE
VSE ZA
VELIKO NOČ

PE DOBROVA Podsmreka 7B, 1356 Dobrova, tel: 01 24 25 100
PE KRŠKO Cesta krških žrtev 147, 8270 Krško, tel: 07 49 88 385

eurogarden.eu

VSE ZA VRTNARJE

VRHUNSKA KVALITETA

-20%

RASTLINA MESECA APRILA - NAGELJ

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLLED

Življenje povezuje z glasbo

Kljunasta flavta ni najbolj popularno glasbilo, a tistim, ki igrajo nanjo, ponuja številne ustvarjalne užitke. Kranjčan Erazem Žganjar je eden tistih mladih ustvarjalcev, ki svoja glasbena doživetja z izjemnim občutkom prenaša na poslušalce. Pred dnevi je prejel Škerjančevo nagrado za izjemne študijske uspehe.

IGOR KAVČIČ

Dober občutek, ko vas na podelitvi Škerjančevih nagrad napove in na oder povabi Tilen Artač, mar ne?

Tilen mi je še posebej »kul«, kot televizijska osebnost in kot glasbenik. V veselje mi je bilo, da me je prav on napovedal kot nagrajenca. Nagrada pa je bila hkrati tudi veliko presenečenje. Preprosto nisem mogel verjeti, ko sem po pošti dobil vabilo na podelitev. V vseh letih, odkar se nagrada podeljuje, sva med mladimi glasbeniki samo dva, ki igrava kljunasto flavto, leta 2016 flavtistka in zdaj jaz. Sem pa tudi vesel, da predstavljam inštrument, ki je sicer pogosto zapostavljen.

V usta ste mi položili naslednje vprašanje. S sedmi leti ste začeli igrati kljunasto flavto pri Mojci Zaplotnik na Glasbeni šoli Kranj. Vas niso zanimali bolj popularni inštrumenti, kot so kitara, klavir, kakšno drugo pihalo, morda trobilo?

V glasbeno šolo sem začel hoditi hkrati s prvim razredom osnovne šole. Vzgojiteljica v vrtcu v Mavčičah je mojo mamo Petro prepričala, naj me vpiše v glasbeno pripravnico. Tu sem tudi spoznal inštrument, zdel se mi je zabaven, fino mi je bilo igrati nanj in odločitev potem ni bila težka. Začel sem pri Mojci Zaplotnik in lahko rečem, da je bila najboljša učiteljica. Znala me je motivirati, da sem z veseljem vadil, včasih sem si tudi

sam izbiral skladbe in danes si sploh ne predstavljam življenja brez kljunaste flavte.

Učitelji so nedvomno zelo pomembni v razvoju mladega glasbenika?

Vsekakor. Zato omenjam, kako pomembna je bila na začetku Mojca Zaplotnik. Zelo dobro sva se razumela, z njo sem se lahko pogovarjal skorajda o vsem. Posebej v zgodnjih letih je vloga učitelja zelo pomembna, da te spodbuja tudi takrat, ko imaš slab dan.

Na Konservatoriju za glasbo in balet je moja profesorica postala vrhunska flavtistka Mateja Bajt, s katero imava seveda povsem drugačen odnos, zelo profesionalen in hkrati z nekaj osebnega pridihom. Najboljša je kombinacija obojega. Zelo cenim njeno znanje, saj imam občutek, da prav z vsake ure nekaj novega odnesem. Zdaj na Akademiji za glasbo je kljunasta flavta moj glavni predmet in pri Bajtovi ga imam uro in pol na teden.

Glasbeni del konservatorija ste lani zaključili, študij kljunaste flavte zdaj nadaljujete na akademiji. Matura pa vas letos še čaka, kajne?

Ko sem šel v deveti razred, sem že končal nižjo glasbeno šolo. Takrat sem spoznal Bajtovo in mi je svetovala, naj grem na sprejemni preizkus na konservatorij, čeprav še nisem končal osnovne šole. Bil sem sprejet in sem poleg zadnjega razreda osnovne šole še dvakrat na teden hodil na konservatorij v Ljubljano.

To leto razlike je potem obveljalo še naprej, tako da sem sedaj redni študent prvega letnika kljunaste flavte na akademiji, iz osnovnih gimnazijskih predmetov pa bom na konservatoriju maturiral letos. Blizu mi je družboslovje, zato sem se odločil, da se jeseni vpišem še na vzporedni študij filozofije na Filozofski fakulteti.

Vrniva se h kljunasti flavti. Kdo bi dejal, da boste z njo lahko angažirani predvsem kot solist oziroma v sestavih, ki izvajajo staro glasbo?

Vem, da se bom v življenju ukvarjal z glasbo in da bo moj inštrument kljunasta flavta. Ona je moja sreča in z njo bom koncertiral. Drži, da inštrument ni najbolj popularen, in marsikdo se pošali, češ a kljunasto flavto igraš ... No, sam sem prepričan, da z njo lahko igraš marsikaj. Nastopil sem na različnih koncertih na šoli in zunaj nje in marsikdo je presenečen, ko sliši, kaj vse je mogoče spraviti iz tega čudovitega inštrumenta. Vedno znova lahko pokažem, da ne gre zgolj za navadno piščalko. (smeh) Veliko notnega materiala je najti iz časa zgodnje renesanse in baroka, ne manjka pa tudi sodobnejših skladb. Trenutno recimo igramo Pomlad iz Vivaldijevih Štirih letnih časov. Na maturi sem igral Corellijevo Sonato, ki velja za eno ključnih skladb za razvoj violine. Skratka, gre za vsem drugim povsem enakovredno glasbilo.

Erazem Žganjar / Foto: Jaka Babnik

Morda bom postal koncertni glasbenik, morda glasbeni pedagog na konservatoriju ali akademiji. Ne vem še, pomembno mi je predvsem, da ostanem povezan z inštrumentom.

Sami poslušate zelo raznovrstno glasbo, kot vidim ob zgoščenkah na vaši omari ...

Velikokrat je predsodek, da če igraš baročno glasbo, moraš tudi poslušati le barok. Ampak če gledam na širši spekter pojma glasbe, se mi zdi, da moraš poslušati več različnih zvrsti glasbe. Ko sam igram baročno glasbo, poskušam z mislimi asociirati tudi na drugačne zvrsti glasbe. Raznolik svet glasbe mi daje neko podlago, ki je ne bi imel, če ne bi poslušal, kot se reče, sto vrst glasbe

– od eksperimentalnega roka do hipopa, da vidim, kaj vse je možno narediti v glasbi. Ko igram svojo glasbo, potem lahko asociiram z občutenji, ki jih dobim pri drugih zvrsteh glasbe. Recimo v opusu Od blizu in daleč Lojzeta Lebiča je skladba za kljunasto flavto, kjer je motiv godca pred peklom in se v skladbi tudi kriči. Ko sem skladbo igral na konservatoriju, so mislili, da protestiram proti covidnim ukrepom. Hočem reči, da je bilo treba izraziti neko tesnobo, ki je v baročni glasbi ni, in takrat v skladbo projiciram občutenje, ki ga dobim v drugačni glasbi.

Mislím, da mora glasbenik poslušati več glasbenih zvrsti, različne izvajalce, včasih tudi »slabšo muziko«, kot za popularne zvrsti

radi rečejo sofisticirani glasbeniki. Sam vse v življenju povežem z glasbo.

Načrtujete tudi nadaljevanje študija na kateri izmed velikih glasbenih akademij v tujini?

Predvsem se mi zdi, da imamo srečo, da imamo v Sloveniji profesorico Matejo Bajt, zato niti ne razmišljam preveč o tujini. Všeč mi je njen način igranja. Mnogi cenijo hitro igranje, meni se to ne zdi nič posebnega, če polovice tonov pri tem sploh ni slišati oziroma ima občutek, kot da zraven deluje klimatska naprava.

Je pa res, da je v tujini več priložnosti, da se pokažeš na koncertih, festivalih in podobno – in to bi veljalo izkoristiti.

Kultura

S podelitvijo festivalskih nagrad se bo danes zaključil 52. Teden slovenske drame. Stran 22

Pogovor

Ravnateljica Mirjam Bizjak: »Za mlade se je vredno truditi.« Stran 23

Zgodbe

Katja Klinar iz Podhoma: »Znanost ni poklic, je način življenja.« Stran 24

Od petka do petka

Foto: Gorazd Kavčič

Zunanje ministrstvo, ki ga vodi Anže Logar, se je odločilo za izgon 33 diplomatov in osebja na ruskem veleposlaništvu.

KPK je pri nekdanjem direktorju Zavoda za blagovne rezerve Antonu Zakrajšku ugotovila kršitev integritete pri nakupu zaščitne opreme. / Foto: arhiv GG

Slovenski vojaki bodo od ponedeljka pripravljani na odhod v Natovo bojno skupino na Slovaškem. / Foto: arhiv GG

Tudi Slovenija izgnala ruske diplomate

SIMON ŠUBIC

Slovenija mora zapustiti 33 ruskih diplomatov

Slovensko zunanje ministrstvo je v torek na zavor poklicalo ruskega veleposlanika Timurja Ejevazova in mu izrazilo najostrejši protest in zgroženost ob pobojih ukrajinskih civilistov v Buči in drugih mestih. Veleposlanika so obenem obvestili, da Slovenija v skladu z 11. členom dunajske konvencije o diplomatskih odnosih zmanjšuje število osebja na ruskem veleposlaništvu na raven slovenske misije v Moskvi. Po poročanju medijev je zunanje ministrstvo v noti določilo, da mora 33 od skupno 41 uslužbenecv ruskega veleposlaništva Slovenijo zapustiti v desetih dneh. Gre za ukrep, usklajen znotraj EU, so razložili na zunanjem ministrstvu, za zmanjšanje ruskega diplomatskega osebja pa so se v zadnjem času že odločile številne druge članice unije, tudi Nemčija, Francija in Italija. Medtem ko je večina drugih držav svojo odločitev utemeljila z zagotavljanjem nacionalne varnosti oziroma s tem, da naj bi izgnani ruski diplomati vohunili in delovali kot obveščevalci, pa Slovenija tega razloga ne omenja. Tiskovni predstavnik Kremlja Dimitrij Peskov

je dejal, da je množični izgon ruskih diplomatov kratkovidna poteza, ki bo še dodatno otežila komunikacijo, nujno za iskanje rešitve. Dodal je še, da bo izgon diplomatov neizogibno vodil v povračilne ukrepe.

KPK: Zakrajšek in Janša kršila integriteto

Komisija za preprečevanje korupcije (KPK) je pri nekdanjem direktorju Zavoda za blagovne rezerve Antonu Zakrajšku ugotovila kršitev integritete pri sklepanju poslov za nakup protikoronske zaščitne opreme s podjetjema Dobnik Trade in Geneplanet. Zakrajšek je po ugotovitvah KPK privilegiral točno določenega ponudnika in omogočal neenakopravno obravnavo ostalih ponudnikov. Z obema podjetjema naj bi sklenil pogodbo za nabavo zaščitnih sredstev in kljub opozorilu uslužbenca zavoda zaradi neustreznega oziroma nezadostnega zavarovanja odredil izplačilo avansa. V KPK poudarjajo, da čeprav je Zakrajšek, kot je sam pojasnil, očitana dejanja izvedel po navodilu ministra za gospodarstvo Zdravka Počivalška, to ne spremeni dejstva, da gre za kršitev in ga ne razbremeni odgovornosti. KPK je pred dnevi tudi ugotovila, da se je predsednik vlade Janez Janša pri glasovanju

o imenovanju neizvršnega direktorja upravnega odbora DUTB Francija Matoza na seji vlade julija lani znašel v nasprotju interesov in kršil zakon o integriteti in preprečevanju korupcije. KPK, ki zavrača očitke, da je objava povezana s predvolilnim časom, je pojasnila, da med Janšo in Matozom, ki je Janšev in SDS-ov odvetnik, obstaja poslovni stik in ni storil vsega, da se pri glasovanju izogne nasprotju interesov.

Pobude za posvetovalni referendum

Poslanci koalicije KUL so v sredo vložili pobude za razpis posvetovalnega referenduma o novelah zakonov o socialno-varstvenih prejemkih ter o starševskem varstvu in družinskih prejemkih in o odloku o preoblikovanju novomeške zasebne fakultete za industrijski inženiring v javni zavod. Gre za predloge škodljivih sprememb, ki jih želi vladajoča koalicija tik pred iztekom mandata uvesti po skrajšanem postopku, mimo ustaljenih pravil in ob odsotnosti javne razprave in dialoga, poudarjajo v Levici, ki je pripravila pobude. Pobudniki v obeh novelah zakonov vidijo več spornih posegov v sistem socialnega varstva, med drugim predlog za zmanjšanje

otroškega dodatka za 33 odstotkov, kadar otrok po zaključku osnovne šole ne nadaljuje srednješolskega izobraževanja. Preoblikovanje Fakultete za industrijski inženiring Novo mesto iz zasebnega zavoda v javno izobraževalno ustanovo pa so označili za političen manever, s katerim bo zasebna ustanova, katere vodstvo in ustanovitelji so blizu vladnim strankam, postala del javnega izobraževalnega sistema, z namenom izčrpanja javnih sredstev ter zagotavljanja nadaljnega dostopa do vzvodov moči.

Vojaki kmalu pripravljani za odhod na Slovaško

Za odhod v novo Natovo bojno skupino na Slovaškem, namero o tem je vlada sprejela 23. marca, bodo slovenski vojaki pripravljani od 11. aprila naprej, so sporočili iz Slovenske vojske. Dejanski datum napotitve bo odvisen od države gostiteljice, so dodali. Slovenska vojska bo v Natovi novi bojni skupini na Slovaškem sodelovala v okviru Aktivnosti okrepljene pozornosti (Enhanced Vigilance Activities – eVA), z možnostjo rotacij. V prvi fazi bo v kraj Lest na Slovaškem napotenih do sto pripadnikov Slovenske vojske. Glavnino kontingenta bo predstavljala lahka motorizirana pehotna četa.

Slovinci v zamejstvu (845)

Koncert v Ljubljani, pasijon v Celovcu

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Slovenska kultura in ustvarjalnost živita, bi lahko dejali za dogajanje v tem in prihodnjem tednu. V sredo, 6. aprila, so v Galeriji Družine v Ljubljani proslavili 30-letnico delovanja Društva slovensko-avstrijskega prijateljstva. Slavnostna govornica je bila ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Helena Jaklitsch, predsednik Društva Lovro Sodja pa je podelil priznanja enajstim posameznikom in ustanovam. Kulturni program je pripravil Trio iz Zilje: pevcu Mateja Zwitter in Katja Osterc ter pianist Janko Zwitter.

Kasneje pa so, prav tako v Galeriji Družine v Ljubljani, odprli Dneve koroške kulture v Ljubljani, ki potekajo pod častnim pokroviteljstvom predsednika

Republike Slovenije Boruta Pahorja. Odprli so razstavo slik koroškega pesnika in likovnika Gustava Januša z naslovom Slike dneva. Kulturne dneve in razstavo sta odprli veleposlanica Republike Avstrije v Ljubljani mag. Elisabeth Ellison - Kramer in ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Helena Jaklitsch. Slikarja in pesnika Gustava Januša je predstavil podpredsednik Slovenske prosvetne zveze dr. Janko Malte, pel pa je že prej omenjeni Trio iz Zilje. Razstava bo na ogled do 28. aprila. Predstavitve slovenskih kulturnih dosežkov na Koroškem se bo nadaljevala danes ob 17. uri v atriju Mestne hiše v Ljubljani z recitalom dramskih igralcev Lare Vouk in Aleksandra Tolmaierja, ki

bosta predstavila literarno zapuščino pesnika, pisatelja, prevajalca in kritika razmer na Koroškem, leta 2011 umrlega Janka Messnerja. Jutri ob 11. uri bodo v Mini teatru v Ljubljani nastopili lutkarji iz Šmihela pri Pliberku s predstavo »Kakodolgoše«, ob 18. uri pa bo v dvorani Skladovnica na Beethovnovi 5 v Ljubljani predstava Teatra iz Šentjanža v Rožu »Vas! Kaj? – Was? Dorf!« v režiji v Kranju rojene in v Celovcu živeče Alenke Hain. Predstava je zgodba o izginjanju slovenščine iz koroških vasi.

V nedeljo, 10. aprila, ob 19. uri bo v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma koncert Koroška pesem prek meja. Nastopila bosta Tamburaška skupina Tamika iz Železne Kaple in

Tamburaši skupine Tamika bodo nastopili na nedeljskem koncertu v Cankarjevem domu. / Foto: Krščanska kulturna zveza Celovec

Oktet Suha. Vstopnice po 10 evrov so na voljo na blagajni Cankarjevega doma, tudi eno uro pred prireditvijo. Obisk drugih prireditev je brezplačen.

V celovškem Domu glasbe pa bo na veliko sredo, 13. aprila, ob 19.30 predstavitve Poglavlji iz pasijona

koroškega bukvnika Andreja Šusterja Drabosnjaka. Nastopili bodo simfoniki Radiotelevizije Slovenije in solisti. Vstopnice za koncert prodajajo na Krščanski kulturni zvezi in v knjigarni Mohorjeva in Haček v Celovcu ter na elektronskem naslovu office@kkz.at.

Po svetu

Kaj pa Kitajska

Vojna v Ukrajini je za zdaj zasenčila vse druge konflikte na tem svetu. Zlasti dve globalni fronti: eno predstavljajo podnebne spremembe, drugo pa rastoča gospodarska in vojaška moč Kitajske, ki je za zdaj še zadržana ...

MIHA NAGLIČ

Osrednje cesarstvo

Ena najboljših poznavalk Kitajske je novinarka Zorana Baković. Preberimo odlomek iz intervjuja z njo. »Naj na začetku prav na kratko spregovorim o zgodovini kitajske zunanje politike oziroma kitajskih stikov z zunanjim svetom. Vrniti se je torej treba v sredino 19. stoletja, ko so v kontekstu opijskih vojn britanske topnjače priplule do kitajskih obal. Pomenljivo se zdi, da je takratni kitajski cesar, Daoguang, prosil svoje dvorske uradnike, naj preverijo, kakšna država pravzaprav je ta Velika Britanija, ali Kitajska sploh meji nanjo in ali bi bilo mogoče vojsko nad Britance poslati kar po kopnem. Iz vsega tega lahko razberemo, da so Kitajci svojo državo, ki ji rečejo osrednje cesarstvo, takrat resnično videli kot umeščeno v samo središče sveta, medtem ko so vse druge šteli za malo pomembne barbare. To po svoje niti ni tako presenetljivo, če pomislimo, da Kitajska od preostalega sveta ločujejo visoke gore Himalaje na jugozahodu, komaj prehodne puščave na zahodu in severu ter morja na jugu in vzhodu. / Zanimivo pa je, da je tudi v naslednjih letih

in desetletjih – v obdobju torej, ko se je Kitajska po tisočletjih vladavine cesarjev preobrazila v republiko, pa tudi še pozneje, ko so oblast prevzeli komunisti pod Mao Zedongom – ostajala večidel zaprta. Dobro, v Maovem obdobju so res skušali skleniti nekaj zavezništev – v tem kontekstu velja posebej izpostaviti tisto s Sovjetsko zvezo pa tudi z nekaterimi državami v razvoju –, vendar se nobeno izmed njih ni dobro končalo. Pravzaprav se zdi, da so ta zavezništva Kitajska samo še globlje potisnila v nekakšno samoizolacijo.«

Ponižanje in ponovni vzpon

»Čeprav je bila kitajska navzočnost na mednarodnem odru do pred vsega nekaj desetletji skromna, pa je vendarle treba reči, da so že opijske vojne pustile globoko in trajno rano na kitajski kolektivni psihi oziroma v njihovi mentaliteti. Samo pomislite, Kitajska je bila dolga obdobja zgodovine dejansko najmočnejša, najbolj razvita država na svetu, po gospodarski plati je pogosto prekašala vse druge dežele in tako najbrž ni presenetljivo, da so Kitajci svojo državo dolgo šteli za veličastno, nepremagljivo cesarstvo, ki je upravičeno vzvišeno nad

vsemi drugimi. Toda potem je to cesarstvo nenadoma, ob svojem prvem pravem stiku z zahodnimi državami, ki so Kitajsko najprej hotele pripraviti do tega, da odpre svoj trg, pozneje pa so si jo prizadevale spraviti v položaj polkolonialne ali že kar kolonialne odvisnosti, doživelo katastrofalno ponižanje. / Vse to je, skratka, treba imeti pred očmi, ko razmišljamo o kitajski zunanji politiki, kakršna se je oblikovala v zadnjih treh desetletjih. Za ta čas lahko mirno rečemo, da je Kitajska zelo aktivna na mednarodnem odru. Prvo polovico tega obdobja ali malo več si je predvsem prizadevala tvorno se vključiti v najrazličnejše mednarodne organizacije, si ustvariti boljše predstavo o tem, kakšen pravzaprav je ta veliki svet onkraj njenih meja, in spoznati, kdo so njeni prijatelji, kdo pa njeni ... no, ne bom rekla sovražniki, saj sovražnikov v pravem pomenu besede na srečo sploh ni imela, a gotovo je hotela ugotoviti, kdo so njeni rivali. / To je trajalo nekako do leta 2012, ko je oblast prevzel Ši Džinping in postal vodja partije, leto pozneje pa še predsednik države in vrhovni poveljnik vojske. Takrat je na oni strani velikega zidu polagoma začelo prevladovati stališče, da Kitajska sicer

je del sveta, vendar njegov zelo specifičen del. Uveljavljati se je začela ocena, skratka, da bi morala Kitajska, ker je pač tako velika, tako številčna, kratko malo narekovati pravila igre. Tako imamo danes opravka z državo, ki goji visokoleteče ambicije postati svetovna velisila številka ena, pri čemer pa, zanimivo, obstoječega mednarodnega reda ne želi po vsej sili razrušiti ali preobrniti na glavo, temveč ga skuša le prilagoditi ali prekrojiti po svojem okusu. In prav to je tudi v jedru današnje kitajske zunanje politike – pa naj gre za mednarodno trgovino, za mednarodno pravo, za boj s pandemijo, za spopadanje z raznovrstnimi gospodarskimi, energetskimi in okoljskimi krizami, ki pretresajo svet, ali za vzpostavljanje mednarodnih varnostnih mehanizmov.« (Vir: Goran Dekleva, MMC RTV SLO)

Kitajska in Rusija

Svet čaka, kako se bo Kitajska opredelila do ruskega napada na Ukrajino. Za zdaj se zdi zadržana. Na daljnem vzhodu pa tli speči konflikt. Na eni strani skoraj prazna sibirski prostranstva, bogata s surovinami, na drugi množica Kitajcev, žejnih prav teh surovin ...

Cesarska Kitajska: njeno zaprtost pred svetom simbolizira veliki kitajski zid, zgrajen v času dinastije Ming, od 14. do 17. stoletja. / Foto: Wikipedia

Komunistična Kitajska: njeno veličino simbolizira Jez Treh sotesk na reki Jangce, največji hidroelektrični jez na svetu.

Moderna Kitajska: poslovni nebotičniki v Šanghaju, finančni prestolnici države in enem največjih kitajskih vele mest / Foto: Wikipedia

Nove knjige (627)

Leksikon priimkov

MIHA NAGLIČ

»Pomen priimkov / Ta vidik raziskovanja izvora priimkov je pravzaprav sporočilno najpomembnejši, zanimiv in zato najbolj iskan. To dokazuje tudi najobičajnejše vprašanje, ki se pojavlja, ko začnemo kjer koli govoriti o priimkih: Kaj pomeni ta priimek? Imenoslovec bi moral odgovoriti: Ta priimek je nekoč, tj. ob nastanku, pomenil to in to. Torej moramo govoriti le o nekdanjem, prvotnem pomenu priimkov, tj. o pomenu v času njihovega nastanka. Ta je tesno povezan z izborom priimkovne podstave in s takratno poimenovalno motivacijo. Dandanes priimki nimajo več svojega pomena in se ga v vsakdanji rabi večinoma tudi ne zavedamo. Prav

tako, razen čisto naključno (gl. rek Nomen est omen), ta pomen ni v ničemer povezan s tem, kar je, predstavlja njegov današnji nosilec. Še več, ta lahko dandanes je, predstavlja celo nekaj čisto nasprotnega v primerjavi z nekdanjim, prvotnim. Takih primerov je veliko. Zato je torej kakršno koli pogojevanje odnosa do koga zaradi njegovega priimka s takšnim ali drugačnim nekdanjim pomenom popolnoma nesmiselno, neumestno. To velja seveda tudi za odnos do razlagalca izvora priimkov, ko ta za določen priimek ugotovi pomensko neljubo, kočljivo podstavo, izhodišče. V moji dolgoletni razlagalni praksi se namreč nekateri imetniki takih priimkov niso mogli sprijazniti z neljubo ugotovitvijo o njihovem nekdanjem

pomenu. Torej ne razumejo, da priimki skupaj z imenom zdaj opravljajo le svojo razpoznavno identifikacijsko funkcijo, razlagalec pa raziskovalno nevtralnno samo ugotavlja, ali domneva nekdanjo, prvotno poimenovalno in pomensko motivacijo. Raziskovalec izvora priimkov pa kljub današnji večinoma identifikacijski funkciji osebnega imena vseeno poskuša ugotoviti, kakšni motivi so nekdanj vodili ljudi, da so koga poimenovali s takšnim ali drugačnim imenom ali priimkom. V nadaljevanju bom na kratko opisal, kako je možno ugotovljati nekdanje, prvotne pomene priimkov, nastalih iz

posameznih priimkovnih podstav.« (str. 13)

Gornji odstavek je iz uvodne besede v to zajetno in dragoceno knjigo. Tudi mene je seveda najprej zanimalo, kaj pomeni moj priimek. In izvem: priimek Naglič izhaja iz vzdevka Nagel, ta pa iz pridevnika nagel ... Avtor ima prav: naglost je moj priimek pomenil takrat, ko je nastal, za prve Nagliče, vpisani so v Loškem urbarju iz leta 1501, v žirovskem uradu: Naglitsch, Amt Seyrach. Jaz bi se moral sicer pisati Počasnik. Vsaj en priimek pa v tem mogočnem leksikonu manjka. Nosi ga moj prijatelj Franc Temelj, edini moški s tem priimkom v RS ...

Janez Keber, Leksikon priimkov, Celjska Mohorjeva družba, Celje, 2021, 990 strani

Kultura

Vse to je odlično gledališče

S podelitvijo festivalskih nagrad se bo danes zvečer zaključil 52. Teden slovenske drame. V slabih dveh tednih se je zvrstilo trinajst odličnih uprizoritev, kar je ob dobrem obisku vsak dan znova potrjevalo tudi festivalsko občinstvo. Od klasičnih uprizoritvenih konceptov do premikanja meja v gledališču.

IGOR KAVČIČ

S sklepno slovesnostjo in še z zadnjimi aplavzi nagrajencem se bo danes zvečer zaključil letošnji, 52. Teden slovenske drame. Po odpo-vedu jubilejnega, petdesetega in v jesenski termin predstavljenega zadnjega festivala, je tokratni Teden slovenske drame spet potekal v že uveljavljenem času na začetku pomladi in po skoraj dveh tednih dobro obiskanih predstav ter številnih spremljajočih dogodkov zasvetil v polnem sijaju. Zadnje besede potrjujeta tako dober obisk – občinstvo se je po dveh negotovih letih spet vrnilo v dvorane – kot izjemen nabor uprizoritev, ki razveseljuje in kaže na to, da tako moč kot kvaliteta slovenskega gledališča kljub mnogim težavam v času epidemije nista usahnili. Nasprotno, letošnji festival je presegel pričakovano.

Med trinajstimi uprizoritvami, osmimi v tekmovalnem (te se potegujejo za Šeligovo nagrado) in petimi v spremljevalnem programu

smo v preteklih dneh spremljali zelo raznolik nabor predstav, od konceptualno bolj drznih uprizoritev (Zelda, SMG in Varja Hrvatin) do klasičnih dramskih predstav (Olje črne kumine, MGL), od ogromnih zasedb (jerebika, štrudelj, ples pa še kaj, SNG Nova Gorica in SMG) do ene same igralkice (Potres, Hiša kulture Celje in AGRFT), od uveljavljenih zasedb (To noč sem jo videl, (SNG Maribor, Burgtheater, Jugoslovansko narodno pozorišče, Cankarjev dom) do mladih igralskih moči (Under construction, Gledališče Glej) in še in še bi lahko opisovali raznolikost letošnjega programa.

Tako bi predstavo In stoletje bo zardelo, primer Kocbek (Anton Podbevšek teater in SNG Nova Gorica v sodelovanju s Cankarjevim domom in Galerijo Božidar Jakac), ki je bila uprizorjena na prostem na vrtu gradu Khislstein, tako zaradi dokumentarnosti kot izvedbe priporočil vsem, ki se sprašujejo, zakaj je danes Slovenija tako razdeljena, saj primerjave

z aktualnim časom niso izključene. V festivalski izvedbi štiri ure trajajoča izjemna uprizoritev Solo (SMG in Maska Ljubljana) nas je popeljala v vesolje balkanskega nadrealizma, Vročina (SMG in Maska) opozorila na naše uničevanje planeta, Kons: Novi dobi (Prešernovo gledališče) pa dala vedeti, da je Srečko Kosovel v svoji poeziji že pred sto leti čutil današnji čas. Navdušili sta uprizoritvi s komornima zasedbama Kako smo prišli do sem (Moment in Gledališče Glej) z nezamenljivima pripovedovalcema Gregorjem Zorcem in Matejem Recerjem in pretresljivimi občutki v uprizoritvi Potres vsakič znova z enim gledalcem in eno igralko Dorotejo Nadrah. Dolg aplavz je sledil predstavi jerebika, štrudelj, ples pa še kaj, katere odlike so tri – mojstrsko besedilo Simone Seme- nič, domišljena režija Jureta Novaka in odlična igralska ekipa. Snov in izvedba za nov Amarcord Federica Fellinija, tu je Zelda, ki podira gledališke meje s tem, da publika

Morda bi veljalo 52. Teden slovenske drame zapisati kot enega najboljših v njegovi več kot polstoletni zgodovini. / Foto: Maša Pirc (PG)

prevzame režijo dogajanja na odru – pravzaprav pa v računalniški igrici.

Selektor programa letošnjega TSD dr. Rok Andres je nedvomno pripravil izjemen izbor, kar mu je, kot kaže, omogočala tudi kvalitetna produkcija preteklega leta. Če so mogoče umanj-kale uprizoritve gledaliških

velikanov, je Andres upravičeno prepoznal moč neinstitucionalnih gledališč, ki so v času epidemije potegnile najkrajšo (naj spomnim samo na razpisni neuspeh Gledališča Glej s polstoletno zgodovino). Kako pomembno je, da festival v polni podobi živi še naprej, so potrdili tudi spremljevalni dogodki v podporo

slovenski dramatik in njene-mu uprizorjanju.

Kot je po eni od predstav dejala ena od obiskovalk, ki je v Kranj prišla iz prestolnice, bi veljalo Teden slovenske drame v celotnem paketu seliti po Sloveniji, na Štajersko, v Prekmurje, na Dolenjsko, Primorsko ... Da, za tako dobro »blago« gre.

Černigojeve hipnotične kompozicije

V Galeriji Paviljon NOB v Trzinu je na ogled razstava del Avgusta Černigoja, utemeljitelja konstruktivizma na Slovenskem. Na ogled so grafike iz šestdesetih in sedemdesetih let prejšnjega stoletja ter še nekaj za umetnika manj značilnih del, ki jih je izbrala umetnostna zgodovinarica Suzana Kokalj.

IGOR KAVČIČ

V Trzinškem muzeju poleg razstav domačih likovnih ustvarjalcev vsako leto v Galeriji Paviljon NOB predstavijo tudi dela katerega od izstopajočih avtorjev, ki so se s svojim izjemnim umetniškim opusom zapisali v zgodovino slovenske umetnosti. Eden takih je nedvomno tudi primorski slikar Avgust Černigoj (1898–1985), ki velja za utemeljitelja konstruktivizma na Slovenskem in enega najvidnejših predstavnikov zgodovinske avantgarde v slovenski likovni umetnosti. Černigoj je tudi sicer v svojem celotnem ustvarjalnem obdobju, tako v letih med obema vojnama kot po drugi svetovni vojni, sledil sodobnim trendom in ni bil le umetnik, ampak je umetnost tudi živel.

Rodil se je v Trzinu, se šolal na oddelku za dekorativno slikarstvo na Srednji umetno-obrtni šoli v Trzinu, po prvi svetovni vojni, ki jo je preživel

Ob umetnikovem portretu: kustosinja Suzana Kokalj, direktorica Trzinškega muzeja Jana Babšek in kustosinja Loškega muzeja Petra Čeh / Foto: Igor Kavčič

kot avstrijski vojak, pa je delal kot pleskar v ladjedelnici. V dvajsetih letih je poučeval risanje v Postojni, tri semestre študiral slikarstvo v Münchnu, in na kratko obiskoval tudi znamenito umetniško šolo Bauhaus v Weimarju. Veliko je deloval kot zasebni

likovni pedagog, bil scenograf, kostumograf, dekorater ladijskih interierjev, med drugo svetovno vojno je poslikaval cerkve, po njej pa je do leta 1970 poučeval risanje na Slovenski realni gimnaziji in na učiteljski šoli v Trzinu. Leta 1976 je prejel Prešernovo

nagrado za življenjsko delo, 1981 pa je postal dopisni član SAZU. Leta 1980 se je preselil v Lipico, kjer je preživel svoja zadnja leta.

»Slovenija in umetnost njegovih sodobnikov mu nista zadostovali, tisto, kar je iskal in o čemer je razmišljal,

pa je našel v Bauhausu, ki ga je, čeprav je bil tam le nekaj mesecev, zaznamoval za celo življenje. Kot umetnik je bil pred časom in je s tem – čeprav včasih, kar se tiče eksistence, zelo težko – tudi živel,« je povedala umetnostna zgodovinarica in kustosinja razstave Suzana Kokalj, ki je za osrčje tokratne razstave izbrala grafike, ki jih hrani Goriški muzej Kromberk - Nova Gorica. Grafike izhajajo iz poznejšega Černigojevega obdobja, iz šestdesetih in sedemdesetih let dvajsetega stoletja, ko je novi konstruktivizem prek umetniških del, sestavljenih iz objektov, prenašal tudi v grafiko. Kokaljeva doda, da so jo prav grafike še posebno pritegnile, saj delujejo nekako brezčasno in je v njih moč prepoznati tudi aktualni čas. Kot je dejala direktorica Trzinškega muzeja Jana Babšek, je Černigoj živel v ne ravno najboljših časih in se je kot umetnik slikar tudi odzival nanje.

»Tematsko oblike tvorijo različne podobe. Nekatere namigujejo na žensko telo; te večinoma nosijo erotično noto. Druge delujejo kot robotizirane živali. Tretje oblike bi lahko označili kot podobe iz sanj ali halucinacij; gledalca strmo opazujejo s svojimi velikimi očmi kot biblijski angeli ali 'veliki brat'. Nekatere pa v sebi nosijo elemente, ki spominjajo na obredno umetnost starodavnih ljudstev,« k razstavi zapiše Suzana Kokalj, ki je duca-tu grafik dodala še deset del v drugih likovnih tehnikah in s tem pokazala na širok razpon Černigojeve ustvarjalnosti.

Tudi tokratna razstava p-zorne obiskovalce nagrajuje z dodatkom v zadnjem delu galerije, kjer so na ogled nekatera dela v drugačnih tehnikah in likovnih pristopih, med drugim tudi kolaž, nekaj slik na platnu, tu pa je tudi delo Abstrakcija v tehniki tuš in flomaster, ki ga hrani Loški muzej. Razstava bo na ogled do konca meseca.

Pogovor

Za mlade se je vredno truditi

Mirjam Bizjak

Prejšnji teden je jabolko navdihla za sistematično delo z mladimi športnimi talenti in za spodbujanje razvoja tekmovalcev in tekmovalk na športnem in izobraževalnem področju prejel Državni panožni nordijski center Kranj, ki sta ga ustanovili Gimnazija Franceta Prešerna Kranj in Smučarska zveza Slovenije. Kako graditi kariero vrhunskega športnika in hkrati pridobiti kakovostno splošno izobrazbo, sva se pogovarjali z ravnateljico Gimnazije Franceta Prešerna Kranj Mirjam Bizjak.

VILMA STANOVNIK

Kranj in vaša gimnazija že vrsto let slovita po tem, da športniki ob treningih in tekmovanjih uspešno zaključijo šolanje. Poleg naklonjenosti športnikov in njihovih staršev ste za inovativni vzgojno-izobraževalni sistem prejeli vrsto pohval in priznanj, sedaj tudi jabolko navdihla. Kaj vam ta priznanja pomenijo?

Že zelo dolgo si na naši šoli prizadevamo navduševati dijake, da skušajo biti uspešni na različnih področjih, ne samo v šoli. Da razvijajo svoje talente. Splet okoliščin je nanese, da je ta naša usmeritev najprej začela kazati rezultate na področju športa. Kljub temu da bo šport pri nas vedno igral zelo pomembno vlogo in da bomo sistem dela s športniki še naprej razvijali in ga izboljševali, pa si tudi za druge naše dijake želimo, da bi našli svojo zvezdo in ji sledili. Morebiti je to v današnjih negotovih časih še toliko pomembnejše, saj se predvsem mladi srečujejo z mnogo stiskami. To in druga priznanja nam torej pomenijo predvsem potrditev, da smo na pravi poti in da se je za mlade še kako vredno kar najbolj potruditi.

Včasih je težko graditi kariero vrhunskega športnika in hkrati pridobiti izobrazbo. Kako ste se temu prilagodili na šoli in kakšni so bili največji izzivi?

Vrhunski športniki, ki izjemno veliko prispevajo k

Priznanje predsednika republike Boruta Pahorja jabolko navdihla je v imenu Gimnazije Franceta Prešerna Kranj prevzela ravnateljica Mirjam Bizjak, v imenu Smučarske zveze Slovenije pa direktor Uroš Zupan. / Foto: Gorazd Kavčič

ugledu naroda in njegove identitete, morajo imeti možnosti, da se izobražujejo in da bodo po končani športni poti še naprej uspešni. Gimnazijska oziroma srednješolska leta so tista, ko se njihova športna pot začne strmo vzpenjati ali pa se popolnoma ustavi, če ni prave podpore in razumevanja. Pri nas vsakega dijaka, pa ne samo športnika, obravnavamo osebno. Nihče ni številka in vsakomur v neki dani situaciji skušamo omogočiti tisto, kar mu bo v pomoč, a po drugi strani ne v potuho. To pomeni, da vedno vsi ne potrebujejo enakih prilagoditev in pomoči in ne v enakem obsegu. Na ta način z

ustrezno organizacijo zmoremo pomagati vsem dijakom, tudi glasbenikom, nadarjenim, bolnim ...

Gotovo se delu s športniki morajo prilagajati tudi profesorji. Je to težko, kakšne so vaše izkušnje?

Prilaganje nikoli ni lahko, še posebno ne na začetku. A gradnjo kolektiva v to smer je začela že upokojena ravnateljica nekdanje Ekonomske šole Kranj Marija Simčič, ki je že pred več desetletji začela spodbujati in navduševati kolektiv za tako delo in v tej smeri tudi kadrovala. Sama zadnjih deset let, kolikor vodim šolo, to počnem zelo intenzivno še

naprej in tako z učiteljskim zborom večinoma nimamo nobenih težav. Mnogi izmed učiteljev so tudi osebno zelo angažirani in ves čas spremljajo svoje dijake ter jih še dodatno spodbujajo.

Vemo, da se po vas zgledujejo v nekaterih evropskih državah, celo v Ameriki in na Kitajskem. Kakšno je vaše mednarodno sodelovanje?

Vsako leto na šolo prejmemo nekaj prošenj za vpis iz tujine, saj smo predvsem na področju dela s športniki znani tudi po vsem svetu. Tako smo že imeli dijake iz Rusije, Srbije, Bosne in Hercegovine, Makedonije ... Jezik je seveda ovira, vsi dijaki se morajo naučiti slovensko in tudi maturo opraviti v slovenskem jeziku, saj nimamo nobenega mednarodnega oddelka. Na šolo pogosto prihaja tudi mednarodne delegacije, da jim predstavljamo naš način dela s športniki in seveda tudi edinstveni sistem delovanja Državnega panožnega nordijskega centra, ki je plod našega sodelovanja s Smučarsko zvezo Slovenije. Impresionirani so nad našim delom in nad tem, koliko izjemnih športnikov premore vzgojiti dvomilijonski narod.

Kdo je najbolj zaslužen, da se je vse skupaj sploh začelo in da ste si zaslužili tudi jabolko navdihla?

Ena izmed najzaslužnejših oseb, da smo s ponosom prevzeli jabolko navdihla, je že omenjena nekdanja ravnateljica takrat še

Ekonomske šole Kranj Marija Simčič. Njena vizija in neverjetna vztrajnost je doprinesli, da smo se v Kranju na Zlatem polju vselili v novo, moderno šolo, velik pa je bil tudi njen doprinos pri organizaciji Državnega panožnega nordijskega centra (DPNC) in skakalnice Bauhenk pod Šmarjetno goro. DPNC, če poenostavim, deluje tako, da je na eni strani selekcija izbranih mladih športnikov, ki imajo med seboj dovolj dobro konkurenco, da se ves čas trudijo biti še boljši in tako zagotavljajo stalen dotok novih talentov in vrhunskih rezultatov v svetovnem merilu. Krono njih smo nedavno videli in občutili v Planici. Vzporedno s prej omenjeno selekcijo športnikov pa seveda deluje tudi šola. Ta dijakom zagotavlja kar se da kvalitetno podporo pri njihovem izobraževanju in je vezni člen med dijaki, trenerji, starši ... Brez tega izjemnega sodelovanja, ki ga v zadnjem času skušajo posnemati tudi druge športne panoge doma in v tujini, rezultati še zdaleč ne bi bili tako imponantni. Mnogokatera kariera bi se namreč predčasno prekinila, saj je konec koncev izobrazba temeljnega pomena za vsakega mladega človeka.

Ponosni ste na številne dijake športnike. Kakšni pa so trendi?

Na naši gimnaziji se je šolalo kar pet dobitnikov olimpijskih odličij: Nika Križnar, Primož Roglič, Peter Prevc, Žan Košir in Vesna Fabjan. Ob njih pa tudi številni drugi športniki: Anže Lanišek, Žiga Jelar, Anamarija Lampič, Domen Prevc, Jaka Hvala, Maja Vtič, Štefan Hadalin, Alex Cisar, Peter John Stevens in mnogi drugi. Prav tako so bili naši dijaki nekdanji športniki, danes pa izvrstni trenerji Robert Hrgota, Gašper Vodan, Gašper Berlot, Matevž Šparovec, Grega Zemlja ... Trenutno imamo na šoli skoraj 600 dijakov in od tega 250 športnikov iz 22 panog. Trendi za naprej so podobni. Kar je pri vsej zgodbi najbolj pozitivno, je naša vizija, da tisto, kar smo se skupaj s športniki skozi desetletja učili, nadgradimo z enako podporo dijakom, ki imajo svoje cilje na drugih področjih, kot sta npr. kultura in znanost.

»Kljub temu da bo šport pri nas vedno igral zelo pomembno vlogo in da bomo sistem dela s športniki še naprej razvijali in ga izboljševali, pa si tudi za druge naše dijake želimo, da bi našli svojo zvezdo in ji sledili.«

Slovesnosti so se udeležili članice slovenske ženske reprezentance v smučarskih skokih in člani moške reprezentance v smučarskih skokih, profesorji in nastopajoči, v prvi vrsti pa so poleg predsednika Boruta Pahorja tudi sedanja ravnateljica Gimnazije Franceta Prešerna Kranj Mirjam Bizjak in nekdanja ravnateljica Marija Simčič. / Foto: Gorazd Kavčič

Zgodbe

Znanost ni poklic, je način življenja

Katja Klinar, tridesetletna strojna inženirka in fizičarka iz Podhoma v občini Gorje, je ena izmed treh letošnjih nagrajenk programa L'Oréal-UNESCO Za ženske v znanosti, ki prejmejo pet tisoč evrov štipendije. V 16. letu programa se je pridružila dosedanjim 43 štipendistkam, ki sta jih za odličnost njihovega znanstvenega raziskovanja s štipendijo nagradila in podprla partnerja programa L'Oréal Adria in Slovenska nacionalna komisija za UNESCO.

MAŠA LIKOSAR

Katja Klinar sta že v osnovni in srednji šoli zanimala naravoslovje in tehnika, a se ni mogla odločiti za bolj specifično področje, zato je izbrala najširši naravoslovni študij – fiziko. Po zaključeni prvi stopnji na Fakulteti za matematiko in fiziko Univerze v Ljubljani je želela pridobiti več praktičnega znanja, zato je izkoristila prednost bolonjskega programa in drugo stopnjo nadaljevala na Fakulteti za strojništvo Univerze v Ljubljani. »Vedela sem, da laboratoriji na Fakulteti za strojništvo sodelujejo z različnimi slovenskimi in tujimi podjetji, kar prinaša dodatna znanja, izkušnje in potencialno možnost kasnejše zaposlitve. Izmed vseh ponujenih smeri sem izbrala tisto, ki mi je bila najbliže po predhodnem znanju in zanimanju – procesno strojništvo,« je dodala.

Fizika je po njenem temeljna znanost, ki popisuje in razlaga svet, v katerem živimo, strojništvo oziroma inženirstvo to znanje združi in uporabi v različnih procesih, napravah in sistemih, s čimer nam olajša življenje. Študij fizike ji je dal način razmišljanja in celosten pristop k problemu, strojništvo pa izvedbo in vrednotenje rešitve problema. »Gre za pogosto kombinacijo izo-

zanimivo magistrsko nalogo, za katero je prejela Prešernovo nagrado Fakultete za strojništvo. Po zaključku študija se je v laboratoriju zaposlila kot mlada raziskovalka. »Že v prvem letu zaposlitve sem ugotovila, da čeprav je prenos toplote dobro poznan proces, ponuja veliko različnih izzivov in odprtih vprašanj,« je poudarila. V Laboratoriju za hlajenje in daljinsko energetiko je največji poudarek na raziskavah novih tehnologij ter izboljšavah obstoječih tehnologij hladilne tehnike, toplotnih črpalk in različnih toplotnih procesov. Ena izmed alternativnih tehnologij je kalorično hlajenje in toplotne črpalke. Podzvrst, ki je trenutno na najvišji ravni tehnološkega razvoja, je magnetno hlajenje. »To izkorišča magnetokalorični učinek nekaterih trdnin, zaradi česar ima teoretično višji energijski izkoristek v primerjavi z obstoječimi parno-kompresijskimi tehnologijami, ne uporablja okolju škodljivih hladiv in lahko deluje brez gibljivih delov. Vodja laboratorija prof. dr. Andrej Kitanovski je eden izmed glavnih raziskovalcev na tem področju na svetovnem nivoju, raziskave laboratorija pa so široko razpoznavne,« je povedala.

Na znanstvenem področju v Sloveniji laboratorij aktivno sodeluje z drugimi la-

Ob bok uveljavljenim

Klinarjeva v sklopu doktorskega študija raziskuje uporabo toplotnih stikal in toplotnih diod v sistemih s cikličnim spreminjanjem temperature. Gre za sisteme, kjer se temperatura spreminja z neko periodo. »Vsem znan primer je temperatura ozračja ali zemlje. Tu imamo dnevno nihanje temperature oziroma nihanje temperature zaradi letnih časov. V nekaterih sistemih se ta sprememba odvija hitro, na primer v bloku motorja, ob vžigu goriva temperatura naraste, potem pa pade. V drugih sistemih je treba vzdrževati določeno temperaturo, kot na primer v mikro- in močnstni elektroniki. V takih sistemih lahko učinkovito uporabimo toplotna stikala in toplotne diode, saj z njimi lahko nadzorujemo toplotni tok,« nam je pojasnila. Njena naloga je delno numerična, delno eksperimentalna, najti pa želi čim boljše toplotno stikalo in toplotno diodo, ki bi ju lahko uporabili v magnetnem hlajenju, ki je še en sistem s ciklično spremembo temperature. »V takem sistemu se temperatura magnetokaloričnega materiala spremeni večkrat na sekundo za nekaj stopinj Celzija. Trenutno je tehnologija še v fazi raziskav in ena izmed glavnih težav je ravno neučinkovit in počasen prenos toplote, ki omejuje delovanje naprav pri veliki gostoti moči glede na maso same naprave, to pa je seveda pogoj za ekonomsko upravičenost. Učinkovit način prenosa toplote v teh napravah bi omogočil preboj tehnologije na trg, kjer bi se postavila ob bok uveljavljenim tehnologijam. Preliminarne raziskave kažejo, da bi to lahko dosegli ravno z uporabo toplotnih stikal in toplotnih diod,« je pojasnila.

Katja Klinar je že od nekdanj zanimalo veliko stvari, želela si je poklica z svrgibanim in raznovrstnim delom, zato se je v raziskovalnih in znanstvenih vodah odločno znašla. »Teško bi rekla, da je ukvarjanje z znanostjo poklic, to je način življenja, kjer moraš imeti dovolj notranje motivacije, ki te žene naprej. Istočasno mora biti znanost tudi hobi, saj si v tem primeru veliko vložiti več časa. Podobno je kot pri umetnikih

Katja Klinar, fizičarka in strojna inženirka / Foto: Jani Ugrin

in pisateljih – nikoli ne veš, kdaj boš dobil novo idejo ali pa se domislil rešitve nekega problema,« je dejala. Njeno delo je predvsem raziskovanje, delno je vključena tudi v pedagoški proces. »Največ časa preživim pred računalnikom v pisarni, razen če v laboratoriju izvajam eksperimente. Zjutraj najprej preletim tekoče raziskovalne novice na različnih spletnih platformah. Preostali del dneva porabim za različne aktivnosti, kot so izvajanje numeričnih simulacij ali eksperimentov, obdelavo rezultatov, risanje slik in grafov, izdelavo eksperimentalne proge, vgradnjo merilnih naprav. Imamo tudi sestanke s sodelavci ali predstavniki podjetij, študente poučujemo na vajah in sodelujemo pri njihovih zaključnih nalogah,« je opisala svoj tipični dan. Poleg tega je del njene vsakdana branje znanstvenih člankov, saj se morajo znanstveniki stalno izpopoljevati in slediti najnovejšim trendom. »Pisanje znanstvenih in strokovnih člankov ni cilj našega dela, kot mogoče nekateri narobe razumejo raziskovalni svet. Pisanje člankov je posledica raziskovalnega dela, je neke vrste poročilo o rezultatih, ki smo jih dosegli skozi

raziskave. Torej ne raziskujemo zato, da bi pisali članke, temveč da bi razvili nove tehnologije in procese ali pa izboljšali obstoječe. Te rezultate, če niso predmet intelektualne lastnine, objavljamo v svetovno priznanih in recenziranih revijah zato, da bodo na voljo celotnemu svetu in bodo s tem pripomogli h globalnemu razvoju novih znanj in tehnologij,« je pojasnila Klinarjeva, ki je tudi asistentka na Fakulteti za strojništvo, kjer trenutno pomaga pri izvedbi avditornih vaj pri predmetu Transportski pojavi.

Ženska v znanosti

Znano je, da polovica znanstvenic že po petih letih obupa v karieri v znanstveni ustanovi, Klinarjevi ravno teče peto leto. »Dinamika dela v raziskovalnih ustanovah je lahko precej kruta, sploh v manjših skupinah. Če sam sebi ne prisrkiš financiranja, torej projekta, s katerim se boš ukvarjal, ostaneš brez službe. V laboratorijih z večjim številom zaposlenih moramo na fakultetah poleg pedagoškega procesa, ki ga direktno financira država in v takih laboratorijih predstavlja manjši delež prihodkov, za vse druge finance poskrbeti

sami. Za pridobitev projekta moramo izkazovati visoko znanstveno odličnost, kar pomeni začaran krog. Znanstvena odličnost je namreč le prvi pogoj, ogromno časa porabimo za prijave raznovrstnih, še posebej evropskih projektov, pri katerih pa pogosto zaznavamo, da kvaliteta prijave in vsebine nima direktne povezave z izbranimi projekti. Pet let je očitno obdobje, v katerem spoznaš, ali lahko deluješ v tem sistemu ali pa ne. Splošno znano je tudi, da začetne plače na raziskovalnih ustanovah ne konkurirajo začetnim plačam v gospodarstvu. Ko si mladi želimo urediti življenje, je višina osebnega dohodka pogostokrat razlog za menjavo službe,« je poudarila.

Njena celotna študijska pot je potekala na smereh, kjer je malo študentk, asistentk in profesorice, a poudarja, da so bili odnosi vseh na fakulteti vedno korektni in objektivni, vezani zgolj na prikazano znanje. Kot ženska je uspela v znanosti, ki so morda tradicionalno v domeni moških. »Zaradi različnega načina razmišljanja imamo ženske drugačne ideje ali pristope kot moški, kar se lahko v mešanih skupinah zelo dobro poveže in vodi v boljše rešitve,« je dejala in dodala, da so zaposlitvene možnosti za mlade raziskovalce v naravoslovju in tehniki v raziskovalnih skupinah ogromne, saj kadra primanjkuje, za kar kot glavni razlog vidi prenizke plače. »Mislim, da bi bilo za zagotavljanje 'znanstvenega podmladka' nujno uvesti dodatno finančno spodbudo. Pri tem bi bilo treba podati ustrezne kriterije, da je taka podpora dana sposobnim osebam, ki so pripravljene trdo delati in ki jemljejo znanost kot način življenja,« je dejala.

Štipendija, ki jo je Klinarjeva prejela, predstavlja petmesečno neto plačo mladega raziskovalca. Pomeni ji potrditev, da je na pravi poti. »V pridobitvi štipendije je skritih več let trdega dela, odrekanih, vzponov in padcev. Upam pa, da bo z večjo razpoznavnostjo pomagala tako meni kot tudi drugim ženskam v znanosti. Mogoče ravno moja zgodba prepriča še kakšno deklo v študij strojništva ali fizike oziroma ukvarjanje z znanostjo,« je sklenila.

»Teško bi rekla, da je ukvarjanje z znanostjo poklic, to je način življenja, kjer moraš imeti dovolj notranje motivacije, ki te žene naprej. Istočasno mora biti znanost tudi hobi, saj si v tem primeru veliko vložiti več časa.«

brazbe raziskovalcev in raziskovalk na Fakulteti za strojništvo. V zadnjih letih je tehnologija tako napredovala, da se je tudi strojniški poklic precej spremenil. Če je imel pred nekaj desetletji tipičen strojni inženir v rokah svinčnik, žepni računalnik in risalno desko, danes sedi za računalnikom, kjer v sofisticiranih programih snuje, modelira, simulira in optimizira delovanje procesov, naprav in sistemov, ki se nato realizirajo v različnih delovnih procesih,« pojasnjuje sogovornica.

Klinarjeva je kmalu začela raziskovalno sodelovati z laboratorijem za hlajenje in daljinsko energetiko. Sodelovanje je preraslo v izredno

laboratoriji Fakultete za strojništvo v Ljubljani in s posameznimi skupinami z Instituta Jožef Stefan. »V tujini imamo vzpostavljene dobre povezave in različne vrste sodelovanj z vrhunskimi raziskovalnimi institucijami iz Evrope, ZDA in Azije. Stik s tujimi raziskovalci je sicer nekaj vsakdanjega in nujno potrebnega, če želiš dosegati znanstveno odličnost. Zahteva pa veliko časa, truda in tudi odrekanih, da postaneš svetovno prepoznaten. Še posebno težko je bilo v zadnjih dveh letih, saj znanstvene konference, ki so odlična priložnost za osebni stik s tujimi raziskovalci, niso potekale v živo,« je pojasnila Katja Klinar.

Jaz, midva in mi

Butarica

MOJCA LOGAR

profesorica geografije in zgodovine

Prihaja cvetna nedelja in z njo butarice. Nekje ji rečejo beganica ali po domače baganca. Vsako leto jih naredim sama. Včasih sem jih naredila pet, vsakemu otroku svojo, danes je ena dovolj za celo hišo. Navado izdelovanja domačih butaric sem prevzela šele ob svojih otrocih. Ko sva prejšnji konec tedna kolesarila po Brdih, sem spotoma ogledovala zelenje. Tam je veliko različnih cipres, brinja, oljk in tako sem nekaj zelenja prinesla že s Primorske. Na svojih rednih poteh po gozdu ogledujem

drevje in grmičevje, kaj že brsti, morda cveti. Nabiram jih že prej in jih namakam v vodo. Kot da bodo lažje počakale trenutek, ko jih bom povezala v butarico. Pri dobrih ljudeh prosim za bršljan. Veliko vrst bršljana obstaja, temno zelen, rumenkast, za butarico je najlepši tisti s temno modrimi jagodami. Gospod, ki mi ga je nabral, pravi: »Polno je ptic, ki v bršljanu prenočujejo. Kosi imajo zelo radi jagode, potem je listje umazano in po tleh je vse belo od iztrebkov.« Nič zato, si mislim, tudi če bo malo obarvan z belo, za mojo eno in edino butarico, ki jo sedaj naredim, bo čisto v redu. V butarico sem povezala navadni bršljan z jagodami, jelko, ki se bo najhitreje otrsela, vrbo, forcizijo, brin in cipreso z Brd, resje, ki sem ga nabrala na prisojnih pečinah nad kanjo-

Pripravim zelenje vseh vrst in sort, da je vse zmešano in pisano.

nom Kokre, komaj razcvetene vejice gabra in bukve, leskove vejice s kačicami. Ko sem imela vse to doma na tleh, sem si mislila, pravi izdelovalci butaric bi zavijali z očmi. To je kar nekaj. Ali daš samo zelenje ene vrste ali ga okrašaš z barvnimi oblanci.

Teh nimam niti jih ne znam barvati. Jaz pa navlečem zelenja vseh vrst in sort, da je vse zmešano in pisano. Pač tako je. Že zdavnaj sem se navadila, da ne grem v nobene okvirčke in da vedno naredim nekaj po svoje. Tako je tudi z butarico. Za ogrodje uporabim leskove veje. Povežem jih z navadno vrstico. Zelenje začneš navezovati zgoraj, običajno je tam oljka ali še kaj drugega. Potem na ogrodje poviješ vsako vrsto zelenja posebej. Včasih so mi pri tem pomagali, vsaj pri zavezovanju vrvi, sedaj sem se že navadila. Pri mojih ustvarjalnih podvigih je dobro, če sem samostojna, sicer pomočniki hitro izgubijo živce. Vsem se nekam mudi ali kar je najpogosteje, ko bi koga potreboval, nikogar ni doma. Butarica je velika kakih 40 centimetrov in bo po blagoslovu čakala nekje zunaj, da jo bomo poleti enkrat skurili. Običajno pri kakšnem pikniku, kakšen bojda varuje hišo. Tako sem naredila še eno butarico, ki bo po cvetni nedelji prinesla veliko noč. Vsako leto znova in znova. Običaji se ponovijo, kaj pomenijo in prinesejo meni, pa je moja odločitev. Je to le delo, skrb, rutina, peka in priprava jedi, nadloga, dopust, obiski ali še kaj drugega.

Bolečine in možgani

JANEZ LOGAR

zakonski in družinski terapevt

Številne nevrološke raziskave o možganih so zelo zapletene. Berejo in razumejo jih pogosto le ozki krogi strokovnjakov. Precej časa traja, da to znanje pride do preprostega človeka. Mnogi raziskave možganov je omogočila sodobna tehnologija. Začele so se približno pred 30 leti. Leta 1990 je ameriški predsednik George Bush razglasil desetletje možganov, nekaj kasneje pa je Evropska unija na predlog Francije znatno povečala sredstva za raziskave možganov. Prihajajo vedno nova in nova spoznanja o tem človeškem računalniku v glavi, npr. skoraj si ne

moremo predstavljati število celic v možganih, še težje si predstavljamo število njihovih medsebojnih povezav, vemo, da se možgani drugače svetlikajo pri človeku, ko razmišlja ali ko spi. Izmerijo lahko različna elektromagnetna polja in različne frekvence. Vejo, da obstajajo posamezna območja, ki se različno aktivirajo ob različnih čustvih. Ugotavljajo, da imajo možgani »čudne« in nam še nepoznane povezave s srcem in trebušno votlino. Veliko je še neznanega, mnogi ne berejo učenih raziskav. Vsi samo vemo, da imamo v glavi veličastni računalnik, ki ga človek (še) ni sposoben izdelati.

Tudi ne znamo natančno oceniti razmerja med zavestjo in podzavestjo. Vedno bolj pa verjamemo (in si skoraj sramežljivo priznavamo), da imamo večjo zavestno moč na svoje življenje, kot si predstavljamo. Mnogi nevroznanstveniki obnemijo ob možnostih, ki jih odkrivajo v možganih. Drugače zapisano – izkoristimo manjši del svojih sposobnosti. Kako iztisniti iz sebe več? Zagotovo ne tako, da bi še več delali. Že tako Slovenci delamo preveč.

V prejšnjih kolumnah smo pisali o kroničnih bolečinah. Zdi se, da imajo te bolečine popolnoma drugačno

vlogo, kot si predstavljamo. Vemo, da so kronične bolečine povezane s potlačeni individualnimi čustvi in da so povezane z negativnimi čustvi, ki jih prinesemo

Nagovorite svoje možgane. Jasno in glasno.

iz primarne družine. Tako kaže slovenska raziskava (2022). To so čustva, ki jih nikakor nočemo zaznati, ker so preveč boleča. Da se tem bolečim čustvom izognemo, nam možgani pošiljajo fizične, telesne bolečine. Vendar mi imamo moč odločanja. Nagovorite svoje možgane. Sliši se trapasto, vendar je učinkovito. Nagovorite svoj zavestni um, naša odločitev ima moč nad našimi možgani. Pogoj je, da se najprej povežete s svojo jezo in besom v sebi. Ko začutite kronično bolečino, odločno nagovorite možgane, da ste prepoznali njihovo prevaro. Lahko kričite nanje, povejte, da imate dovolj te igre. Povejte jim, da veste, da je fizična bolečina le motilec za potlačena čustva (predvsem bes). Ukažite jim, naj povečajo dotok krvi in kisika v boleče dele telesa. Ne bodite nežni s temi ukazi. Vaša trdna odločitev in jasen ukaz imata ogromno moč.

Nevarnost trgovine z ljudmi

Na Slovenski karitas zaradi vojne v Ukrajini, ko je na begu na tisoče ljudi, opozarjajo na prisotnost trgovine z ljudmi, s čimer želijo spodbuditi vse, ki bodo v stiku z begunci, da so pozorni na morebitne pojave izkoriščanja in trgovanja z ljudmi. V primeru, da nekdo prepozna takšna vedenja oziroma meni, da za to obstaja utemeljen sum, so jih dolžni javiti pristojnim službam.

MATEJA RANT

Organizacije Karitas na meji z Ukrajino opažajo znake, da se kriminalne združbe organizirajo na obeh straneh meje ter da je tveganje za trgovino z ljudmi in tihotapljenje veliko. Glede na to, da so begunci iz Ukrajine nameščeni tudi v Sloveniji, je pri izvajanju humanitarne pomoči treba upoštevati tudi tveganja za izkoriščanje in trgovino z ljudmi, poudarjajo na Slovenski karitas. V primeru, da nekdo prepozna takšna vedenja oziroma meni, da za to obstaja utemeljen sum, so jih dolžni javiti pristojnim službam, še dodajajo.

»Iz izkušenej srečevanja in dela z žrtvami trgovine z ljudmi vemo, da so vojne razmere in begunstvo zelo različna situacija, ki ima na

eni strani izjemno ranljive posameznike, na drugi pa plenilce, ki se želijo brezčutno okoristiti s tisko drugih,« pravi sodelavec Slovenske karitas Danilo Jesenic Jelenc. Tako sta po njegovih besedah Caritas Europa in Caritas Internationalis že zaznali poskuse in dejanske primere tihotapljenja in zlorabe beguncev iz Ukrajine na obeh straneh ukrajinske meje. »Zato tam poteka poostren nadzor in načrtno ozaveščanje ter preverjanje situacije in oseb z vidika trgovanja z ljudmi in različnih oblik zlorabe,« je pojasnil Jesenic Jelenc in dodal, da trgovci z ljudmi prefinjeno zaznajo tiste osebe, ki so najbolj ranljive ali prepuščene same sebi. »Znajo se jim približati in jih z mamljivimi ponudbami in polresnicami še bolj

osamiti, nato pa jim ponuditi navidezno rešitev. Ko se oseba začne zavedati, da ni na pravi poti, je običajno že prepozno, saj storilec menja obraz in začne groziti, izvajati različne pritiske in izsi-

Na previdnost opozarjajo zlasti v primerih, ko nekdo beguncem nudi brezplačen prevoz in ne želi, da bi te informacije o prevozu dobil še kdo drug, sploh pa ne policija ali lokalna skupnost. Prav tako nihče, razen policije, nima pravice osebam vzeti osebnih dokumentov, tudi za kratek čas ne. Posebno ranljivi so mladoletniki brez spremstva. Te osebe je nujno treba priglasiti na center za socialno delo, ki bo sprožil potrebne postopke za zaščito in zastopanje.

ljevati žrtve. Žrtev postane strah, znajde se v veliki negotovosti, zato izgubi svobodo in voljo za ukrepanje.« Na previdnost opozarjajo zlasti v primerih, ko nekdo beguncem nudi brezplačen

prevoz in ne želi, da bi te informacije o prevozu dobil še kdo drug, sploh pa ne policija ali lokalna skupnost. »Prav tako nihče, razen policije, nima pravice osebam vzeti osebnih dokumentov,

tudi za kratek čas ne.« Posebno ranljivi so po njegovih besedah mladoletniki brez spremstva. »Te osebe je nujno treba priglasiti na center za socialno delo, ki bo sprožil potrebne

postopke za zaščito in zastopanje.«

Trgovcev z ljudmi ni lahko prepoznati, saj gre za socialno spretne posameznike in dobro organizirane kriminalne mreže. Zato Jesenic Jelenc priporoča ogled spletne strani <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/boj-proti-trgovini-z-ljudmi/ozavescanje>, ki pomaga razumeti taktiko in znake tovrstnega kaznivega dejanja, za katero je zagrožena tudi visoka zaporna kazen, prav tako je lahko v pomoč pri prepoznavanju trgovine z ljudmi priročnik o identifikaciji, pomoči in zaščiti žrtev trgovine z ljudmi, ki ga je izdalo ministrstvo za notranje zadeve. »Ta kazniva dejanja je vsak državljan kazensko dolžan prijaviti, če zazna utemeljen sum,« še poudarja in dodaja, da lahko

posameznik, ki sumi na trgovino z ljudmi, pokliče policijo, tudi na anonimno telefonsko številko policije 080-1200. »Vsak se lahko obrne tudi na Slovensko karitas, ki izvaja preventivo na tem področju in konkretno pomoč žrtvam trgovine z ljudmi, in sicer po telefonu številka 031 470 151.« Gradiva za izobraževanje in ozaveščanje so na voljo tudi na spletni strani <https://www.karitas.si/pomoc/pomoc-zrtvam-trgovine-z-ljudmi/>. Prav tako je treba ukrepati ob drugih oblikah nasilja in izkoriščanja beguncev. »Izsiljevanje ali poniževanje in druga nehumana ravnanja smo dolžni preprečiti in/ali prijaviti. Samo s skupnimi močmi sočutja lahko ustvarimo varen prostor za vse, ki živimo na tem čudovitem koščku zemlje.«

Sodomija

GORAZD STARIHA

spolnost in nasilje

Na kazenskem zaslišanju je Grilčeva ponovila izjavo in trdila, da jo je k temu zapeljal Smrekar, ki je svoje priznanje ponovil. Grilčeva je še dodala, da jima je s »šlatanjem« povzročal hude

bolečine, še posebej Zrimškovi, da jima je s prstom prodiral v nožnico.

Mala deklica Zrimškova je s svojo zakrnelo pojavo in bledim obrazom vzbudila pozornost sodnega dvora zaradi svojega slabega videza. Ponovila je zgodbo in da ji je povzročal res velike bolečine. Poleg tega je potegnil svoj ud iz »enega židanega robca«, ji ga kazal in ponujal, naj ga prime, česar pa ni hotela.

Tudi te točke bi bil Smrekar zagotovo oproščen, če ne bi sam priznal dejanja.

In še tretja točka obtožnice, želja po nenaravnem občevanju. Tu je nastopil berač Lorenc Merčun, ki je prijavil, da mu je Smrekar enkrat poleti 1860 na Rožniku ponujal dve šestici, če se mu prepusti v protinaravno občevanje. Prav tako naj bi Merčun videl, kako je Smrekar enkrat v gozdu »od zadaj« spolno zlorabljal berača Mihaela Zabukovca (ki ga niso mogli izslediti za pričanje). Smrekar je na vse dejal, da Merčun laže.

Pri tej točki je moral biti zanimiv nastop vlačuge Uršule Dolničar, ki je pričala, da jo je poskušal Smrekar zapeljati, da bi jo spolno rabil na nenaraven način. Pred petimi leti da jo je namreč hotel imeti »med prsi«, in ker mu ni dovolila, je na tak način imel Ano Brezovar. Dolničarjeva se ni ustavila pri svoji izjavi, ampak je komentirala zaslišanje

Zrimškove, češ da je mala videti tako slabo samo zaradi Smrekarjeve zlorabe, da od takrat dalje deklica ne more več držati vode in da tudi sicer vse male deklice na zaslišanjih ne upajo sproščeno povedati vsega o prepovedanih stvareh, ki so se jim zgodile. Da se njihovi starši namreč bojijo, da bodo kaznovani otroci in oni sami, zato »neugodno vplivajo na izjave otrok.« Nadalje je, sama plačljiva vlačuga (se niso mogli vzdržati pripombe na sodišču), ponovno očitala obtoženemu v obraz, kako nemoralno živi in kako je splošno znan po svojem »pornografskem« obnašanju.

Tretje točke obtožbe so Smrekarja oprostili, ker je bila samo ena priča (Merčun). Nazadnje je obstala samo druga točka obtožnice, ker je to dejanje priznal. Državni pravdnik je oteževalno okoliščino videl v Smrekarjevem posebnem nagnjenju k takim dejanjem in še posebej v otroškosti zlorabljenega Zrimškove. Olajševalno pa, da zaradi takih dejanj še ni kazensko odgovarjal in da ni bilo dokazane škode na oškodovankah (sicer je Dolničarjeva izjavila, da je Zrimškova od takrat dalje bolna in da ne more zadrževati vode, vendar je od dogodka preteklo že leto in pol, in ker to ni bilo začasa zdravniško ugotovljeno, je zadeva/zah-teva zastarala).

Vaš razgled

Foto: Gorazd Kavčič

Tako ženska kot moška slovenska reprezentanca v smučarskih skokih sta letos dosegali izjemne uspehe. S požrtvovalnim delom, vztrajnostjo in strokovno pomočjo so postavljali nove mejnike v svetovnem merilu, v naših srcih pa vzbujali občudovanje in ponos. Tudi v Poljanski dolini so za svoji šampionki Niko Križnar in Emo Klinec pripravili zaslužjen sprejem, kjer ni manjkalo čestitk ter želja, naj se skalalna pravljica nadaljuje. S. L.

Z ognjenimi zublji obsežnega požara na izjemno težko dostopnem in nevarnem območju Potoške gore so se z nadčloveškimi naporji borili pogumni gasilci, ki so na terenu pustili svojo dušo in srce ter skupaj dokazali, da prava pomoč ne pozna občinskih, regijskih in celo državnih meja. Le nekaj dni kasneje pa je sredi pogorišča pomladni cvetlici uspelo najti pot na svetlobo – kot simbolni žarek upanja. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Zafred, osamljeni in zagonetni priimek, 2. del

TINO MAMIČ

Priimek je nastal iz svetniškega imena sv. Sigfrid. To je bil angleški škof, apostol Škotske, Danske in Švedske, ki je umrl leta 1045. V latinščini svetnika imenujejo Sigefridus

Znamka, ki jo je oblikoval Tone Seifert ob prvem papeževem obisku Slovenije (1996)

ali Sefridus. Če se od Siegfrieda do Zafreda zdi dolga pot, pa od Sefridusa do Safreda ni več tako daleč.

Siegfried je nemška sestavljena beseda iz »sieg«, ki pomeni zmago, in »frieden«, kar pomeni mir. Ime je dobil vojskovodja, ki je zmagal in deželi prinesel mir.

Ime je znano tudi iz nemškega srednjeveškega junaškega epa Pesem o Nibelungih, v kateri je glavni junak Siegfried, ubijalec zmaja. Trem priimkom iz njegovega imena, Zafred, Seifert in Seifried, etnolog Maks Goričar dodaja še priimka Žajfert in Seidl.

O najstarejših omembah priimka Zafred piše rodoslovec Robert Fonda, ki veliko raziskuje na Krasu. Trenutno najstarejša omemba priimka Zafred je iz leta 1492, ko se je tako pisal menih v Dragi pri Kozini. Približno istočasno najdemo priimek

odstava 12. v navodila	v odstavku 13. navodila	vergl. Nbl. 14. der Bezeichnung prim. odst. 11. v navodila	vergl. Nbl. 15. der Bezeichnung prim. odst. 15. v navodila	vergl. Nbl. 16. der Bezeichnung prim. odst. 16. v navodila
2	3	4	5	6
Zofaf Seifert		1	6. Ming 1878	St. Martin Littai 30. Braun Flodnia

Jožef Seifert iz Šmartna pri Litiji na ljubljanski popisni poli leta 1890. Gre za izjemno dragocen digitalni vir, saj je Zgodovinski muzej Ljubljana na splet (sistory.si) postavil več popisov in jih indeksiral. (LJU 504–112, Poljanska cesta)

omenjen tudi v bližnji vasi Gročana.

Najstarejše omembe priimka Zafred v matičnih knjigah najdemo na Misličah (1638), Gorenju pri Divači (1631), Danah (1631) in v Stari Sušici (1655). Najstarejši znani Zafred je bil Luka, rojen okoli leta 1585 na Misličah.

Glede na te podatke lahko sklepamo, da je leta 1600 v

Sloveniji živelo najmanj 50 Zafredov, mogoče pa tudi več kot 100. Že takrat so živeli v med seboj razmeroma oddaljenih kraških vaseh. To lahko pomeni, da so se iz prvotnega gnezda razselili že okoli leta 1500, generacija ali dve po nastanku priimka. Prvi Zafred je bil verjetno nemško govoreči Siegfried, ki se je na Kras priselil sredi 15. stoletja.

Njegovi otroci so dobili priimek po njem, ki so ga »udomačili« v svojem narečju v Safred.

Čeprav gre za razmeroma redek priimek, pa je znanih Zafredov kar nekaj. Poleg igralca Lovra Zafreda so tu še Frane, Ivan in Stojan. Frane Zafred (1903–1944) je bil član protifašistične organizacije Tigr. Obtožen je bil na drugem tržaškem

procesu. Umrl je v partizanih.

Ivan Zafred (1908–1943), znan tudi pod nadimkom Mića, je bil doma iz Stare Sušice. Iz okupirane Primorske je emigriral v SHS leta 1923, postal član Sokola, nato pa še komunistične partije. Umrl je kot partizan v Srbiji in postal narodni heroj Jugoslavije.

Stojan Zafred (1951–2002), rojen v Postojni, si je kot mladenič pri skoku v morje poškodoval hrbtenico in postal tetraplegik. Postal je eden najbolj znanih slovenskih slikarjev, ki so slikali z usti. Razstavljal je tudi v tujini.

Najbolj znan Seifert pa je gotovo oblikovalec in slikar Tone Seifert (1946–2020) iz Ljubljane, dolgoletni tehnični urednik tednika Družina, ki je ustvaril celo vrsto revij in knjig, ni se pa povsod podpisal.

HUMOR, HOROSKOP

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Čeprav se vam včasih zdi drugače, niste središče vesolja. Podobno kot človeštvo vas zanese v napačno mišljenje, da ste vedno na vrhu in lahko dosežete vse. Bodite pazljivi, da se ne opečete pri svojih besedah, odločitvah ali dejanjih.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Sicer imate bolj trda kolena, toda tokrat se le spustite nanje in se posvetite tistim manjšim okoli sebe. Navadno jih niti ne opazite, toda tokrat se le igrajte z njimi. Presenečeni boste, kako odlično in napolnjeno se boste počutili.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Postavite pravila ljudem okoli sebe. Prepričani ste, da delate dobro, če popuščate muham svojih najbližjih. In popuščate tudi v svojo škodo. Na dolgi rok pa škodite tako drugim kot sebi. Z malo truda vam bo uspelo najti zlato sredino.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Krpo in metlo v roke in začnite pospravljati. V dobesednem in prenesenem pomenu je zdaj čas, da počistite svoj dom in tudi svojo notranjost. Pomoči drugih pri tem ne odričajte, ampak sprejmite vse, kar vam bo ponujeno. Presenečenje.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Po levje kar žarite od energije, pozitivizma in ponosa. Trenutno se vam zdi, da imate vse na dosegu roke in da lahko dosežete, karkoli vam srce poželi. In še prav imate. Ste lev in uživajte v tem občutku. V krogu domačih bo malo napeto.

Devica (24. 8.–23. 9.)

V tem trenutku vam zelo prav pride občutek, da lahko obvladate čisto vsako situacijo, ki se vam skotili pred nos. V pomladni zmešanosti v odnosih je vaš občutek za reševanje težav naravnost nepogrešljiv. Presegli boste sami sebe.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Obudite svoje intelektualno udejstvovanje, ki ste ga v zimskem času malce opustili. Ta del vas je izredno pomemben in predolgo zanemarjanje vam ne bo koristilo. Lotite se česa, pa čeprav samo vrtnarskega ali gobarskega pričrnika.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Če ste iskreni, si boste priznali, da vas vaša narava lahko nažene v kot, kjer boste »usekali« sami sebe. Čudni časi so vas pripeljali do tega, da boste škodili sebi. Previdni bodite in ne hitite, ampak lepo počasi korak za korakom do cilja.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Smisel življenja je ležanje na plaži, pravi napev. To v svoji zaverovanosti v svoj prav prevečkrat pozabite. Ni treba, da vam drugi krojijo življenje, toda nasveti ljudi okoli vas, ki imajo drugačno perspektivno, so vedno dobrodošli.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Kozorog počasi pleza na vrh gore, od koder bo imel krasen razgled in pregled nad drugimi. Čeprav vas nekdo prehitil, to ne pomeni, da bo prišel tudi do vrha. Pred očmi imejte vrh, med potjo pa poskusite še uživati in ne trpeti.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Za kakšen trenutek le opustite to svojo racionalnost in logičnost. Poskusite včasih malo spontano zbežljati in kaj narediti na hitro. Mogoče rezultat tisti trenutek ne bo najboljši, toda vi boste imeli tako potrebno spremembo v življenju.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Včasih ste kot lakmusov papir – vsrkate energijo ljudi, ki so okoli vas in skušate reagirati v skladu z njihovimi pričakovanji. Zakaj? Lahko jim sicer pomagata, toda vedno imejte pred očmi svojo korist, saj boste drugače potegnili kratko.

TA JE DOBRA

Modrček

Mož se odpravlja po nakupih. Žena mu tik pred odhodom naroči, naj kupi še en modrček zanjo.

»Joj, tega pa ne znam kupiti, še tega ne vem, katero velikost imaš.«

»75B!«

»Tega si pa ne bom zapomnil.«

»Pa vzemi mero!«

In res. Mož položi roko na ženinine prsi in nato drži roko pri miru, kot da bi vzel odtis. Tako odide v trgovino. Pri vходу prime za kljuko, da bi odprl vrata, in vzklikne: »No, zdaj sem pa izgubil mero!«

Alkohol v morju

»Zaradi mene lahko ves alkohol tega sveta zlijejo v morje!« reče Gregor v družbi.

»Si goreč nasprotnik alkohola?« ga vpraša eden od znancev.

»Ne, potapljač sem!«

Jožek in krompir

Jožek potoži očetu, da se nobeno dekle na plaži noče pogovarjati z njim. Oče mu svetuje: »Naredi to, kar sem v mladih letih delal jaz: vstavi si krompir v hlače in boš videl, kako se bodo lepile nate.«

Jožek uboga. Naslednji dan gre ves besen do očeta: »Kakšen nasvet si mi dal!? Zdaj pa še bolj bežijo od mene ...«

Oče mi odgovori: »Ampak, Jožek, krompir bi moral dati spredaj!«

Zdravniški nasvet

Zakaj policist na rob mize polaga mokre krpe?

Zdravnik mu je rekel, naj daje mokre obkladke tja, kamor se je udaril.

LAŽJI SUDOKU

7	4	6		1	9		5
8	2					9	3
		5	2	4		1	
				5		9	1
		4	6	3	7		
2	5		7				
	9	1		6	2		
4		3					6 8
	1		4 7		5 3		

Rešitev:

6	5	9	2	7	1	9	5
8	2	5	6	4	3	9	3
9	4	5	2	4	1	1	
9	6	1	7	5	9	2	
5	2	6	6	9	7	1	
1	6	9	2	8	9	5	
2	8	7	1	6	9	5	
4	9	7	9	5	6	1	
2	6	6	1	2	9	9	
2	6	6	1	2	9	9	

TEŽJI SUDOKU

9		1					4
	5			9	2		
7		2		8		9	
				2	7		
5	6					7	2
				3	6		
	4		6			7	9
		6		4			3
3						5	

Rešitev:

6	5	9	2	7	1	9	5
8	2	5	6	4	3	9	3
9	4	5	2	4	1	1	
9	6	1	7	5	9	2	
5	2	6	6	9	7	1	
1	6	9	2	8	9	5	
2	8	7	1	6	9	5	
4	9	7	9	5	6	1	
2	6	6	1	2	9	9	
2	6	6	1	2	9	9	

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov. Pripravil: B. F.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtega do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630

TRST 12. 4., RADENCI 22.–27. 5., MORAVSKE TOPLICE 22.–27. 5., MADŽARSKE TOPLICE 6.–10. 6., BANJA VRUČICA S SARAJEVOM 24.–27. 4., BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI 9.–16. 5., POTEKANJE PO BOSNI 25.–29. 4., MEDŽUGORJE 29. 4.–1. 5., BANJA KULAŠI 2.–12.11. MORJE: DUGI OTOK, LASTOVO, OREBIČ, VEČ TERMINOV. www.rozmanbus.si.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

Za vse prireditve je obvezno spoštovanje vladnih odlokov in priporočil NIJZ za zajezitev covid-19.

PIREDITVE

Razgledni stolpi Slovenije

Žiri – Danes, v petek, 8. aprila, bo ob 18. uri v čitalniških prostorih Krajevne knjižnice Žiri predstavitev knjige Razgledni stolpi Slovenije in potopisno predavanje avtorja knjige Brana Ternovška.

Območni srečanja folklornih skupin

Visoko – Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (JSKD RS), Območna izpostava Kranj, po dveh letih premora ponovno organizira območni srečanja folklornih skupin iz Območne izpostave Kranj. Potekali bosta v nedeljo, 10. aprila, v prireditvenem prostoru Doma krajanov na Visokem pri Kranju, in sicer ob 12. uri Ringaraja, območno srečanje otroških folklornih skupin, in ob 17. uri območno Maroltovo srečanje odraslih folklornih skupin.

IZLETI

Trbojsko jezero

Šenčur – Društvo upokojencev Šenčur v sredo, 13. aprila, organizira pohod do Trbojskega jezera: Šenčur–Voglje–Trboje–Trbojsko jezero–Žerjavka–Voklo. Pohoda se bodo udeležili tudi pohodniki iz prijateljskega Društva upokojencev Tržišče. Skupne zmerne lahke hoje bo do tri ure, devet kilometrov in pol, po želji dodatno še eno uro do Šenčurja. Informacije in obvezne prijave do ponedeljka, 11. aprila: Franci Erzsin, tel. 041 875 812.

V Krajinski park Zgornja Idrija

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v četrtek, 14. aprila, na planinsko-pohodniški izlet v Krajinski park Zgornja Idrija. Odhod s posebnim avtobusom izpred Creine bo ob 8. uri, vstopni postaji bosta še Labore in Stražišče. Hoje bo za do ti ure, višinske razlike je sto metrov, oprema naj bo pohodniška. V Kranj se boste vrnili do 17. ure. Prijave z vplačili sprejemajo v društveni pisarni do ponedeljka, 11. aprila.

Koštabona–Pomjan

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v četrtek, 21. aprila, na planinsko-pohodniški izlet Koštabona–Pomjan, ki je predhodno odpadel zaradi vremenskih razmer. Odhod s posebnim avtobusom izpred Globusa bo ob 8. uri, vstopni postaji sta še Lon in Boltez. Hoje bo za od dve do tri ure, obvezno imejte visoke čevlje in pohodne palice. V Kranj se boste vrnili do 18. ure. Prijave z vplačili sprejemajo v društveni pisarni do srede, 13. aprila, do 9. ure.

Planinarjenje po Hvaru in Paklenih otokih

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj in Agencija Levanta od srede, 14., do nedelje, 18. avgusta, vabita na planinarjenje po Hvaru in Paklenih otokih. Odhod s posebnim avtobusom izpred Mercator centra Primskovo bo ob 5.30. Prijave z obveznim vplačilom akontacije sprejemajo do vključno srede, 20. aprila, ali do zasedbe mest na avtobusu. Prijavite se lahko: v turistični agenciji Levanta, Cesta maršala Tita 63, Jesenice, tel. 040 270 008 (Biljana Branc), levanta@jesenice.net; v društveni pisarni (Ljubljanska c. 24a – vhod pri ambulanti, v času uradnih ur). Informacije: Turistična agencija Levanta, levanta@jesenice.net, tel. 040 270 008; Janko Brovc,

janko_brovc@t-2.net, tel. 031 890 642; Uroš Prelovšek, prelovsek@gmail.com, tel. 040 255 163.

Prvi spomladanski kolesarski izlet

Cerklje – Društvo upokojencev Cerklje vabi člane društva na prvi spomladanski kolesarski izlet, ki bo v torek, 12. aprila. Zbor bo ob 9. uri pred AMD Cerklje. Predvidena relacija je Cerklje–Preddvor–Čadovlje–Cerklje. Skupno boste prekosarili 40 kilometrov. Obvezna je kolesarska oprema – čelada. V primeru slabega vremena se izlet prestavi na četrtek v istem tednu.

Na stari Ljubelj

Naklo – Društvo upokojencev Naklo vabi pohodnike na stari Ljubelj. Pohod bo v torek, 12. aprila. Zbor pohodnikov bo ob 8. uri pri Domu upokojencev v Naklem. Koča na Ljubelju je ob torkih zaprta, zato imejte v nahrbtniku kakšno okrepčilo. Hoje na Ljubelj je za dobro uro, nato še nazaj.

OBVESTILA

Izdelovanje velikonočnih košaric in pirhov

Vodice – V Knjižnici Vodice bo v ponedeljek, 11. aprila, ob 16. uri delavnica za odrasle z Ružico Babič, na kateri boste izdelovali velikonočne košarice in jajčka v decoupage tehniki. Prijave zbirajo na edita.flegar@mlj.si.

Izdelava teksanih copat

Šenčur – Medgeneracijski center Šenčur v četrtek, 14. aprila, od 17. do 19. ure vabi na ustvarjalno delavnico Izdelava teksanih copat. Uporabili boste ostanke starega blaga v različnih barvah in materialih, kot so to počele naše babice. Obvezne prijave do zasedbe mest: mck-prijave@luniverza.si ali 04 280 48 25.

Umovadba

Preddvor – Medgeneracijski center Preddvor v sredo, 13. aprila, od 17. do 18. ure vabi na Umovadbo. Spoznali boste preproste vaje, s katerimi lahko krepite spomin in poskrbite za dobro pripravljenost možganov. Obvezne prijave do zasedbe mest: mck-prijave@luniverza.si ali 04 280 48 25.

Miške iz filca

Naklo – Medgeneracijski center Naklo v ponedeljek, 11. aprila, od 17. ure do 18.30 vabi na ustvarjalno delavnico Miške iz filca. Izdelava je preprosta, uporabili boste različne barve filca, jih napolnili s polnilom ter skupaj zašili. Obvezne prijave do zasedbe mest: mck-prijave@luniverza.si ali 04 280 48 25.

KONCERTI

Šenčurska glasbena srečanja

Šenčur – Društvo upokojencev Šenčur in Občina Šenčur vabita na enajsti koncertni večer Šenčurska glasbena srečanja, ki bo v petek, 8. aprila, ob 19. uri v Domu krajanov v Šenčurju. Nastopili bodo Vesele Štajerke, Vera in Originali z gostjo Evo Šolinc, ljudske pevke Pušelj, humorist Konrad Pižorn - Kondi ter posebna gostja, cvičkova princesa Maja Vovko. Večer bosta povezovala Majda Grošelj (Radio Veselj) in Miro Erzsin.

Spoznavamo čarobni svet glasbe

Škofja Loka – V okviru glasbenega abonmaja Umetnost otrokom bo jutri, 9. aprila, z začetkom ob 10. uri v Sokolskem domu v Škofji Loki potekala glasbena pravljica Spoznavamo čarobni svet glasbe. Zadnja predstava sezone otroškega glasbenega abonmaja bo vse skupaj popeljala v svet glasbe in izštevank. Magičnost in čarobnost, ki jo v sebi nosi glasba, bodo na odru pričarali otroci Vrta Škofja Loka, enota Pedniped, skupina Hiška (vzgojiteljica Manca Medževc, pomočnik vzgojiteljice Denis Kimovec) v sodelovanju z Glasbeno šolo Škofja Loka. Vstopnico si lahko zagotovite na blagajni Sokolskega doma Škofja Loka v času uradnih ur ali jo rezervirate na info@sokolsidom.si.

KINO SPORED

CINEPLEX, KRANJ

Sobota, 9. 4.
14.50, 17.50, 20.00 MAGIČNE ŽIVALI:
DUMBLEDORJEVE SKRIVNOSTI
17.40, 20.40 MORBIUS
20.50 REŠILEC
13.30, 15.00, 16.00, 17.30
JEZEK SONIC 2, sinhro.
18.15, 20.30 IZGUBLJENO MESTO
19.45 BATMAN
14.15, 16.15 JAZ, RDEČA PANDA, sinhro.
15.45 PES
18.30 UNCHARTED
13.45 VELIKI RDEČI PES CLIFFORD, sinhro.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 8. 4.
20.00 ATLAS PTIC

Sobota, 9. 4.
17.30 JEZEK SONIC 2, sinhro.
20.00 ATLAS PTIC

Nedelja, 10. 4.
18.00 JEZEK SONIC 2, sinhro.

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE, KRANJ

Petek, 8. aprila
19.30 52. Teden slovenske drame – Sklepna slovesnost s podelitvijo nagrad (v dvorani PGK)

Sobota, 9. aprila
10.00 Bernard Friot: OH LA LA (v dvorani PGK)
20.00 Simona Semenič: LEPE VIDE LEPO GORIJO (v dvorani PGK)

Ponedeljek, 11. aprila
20.00 Simona Semenič: LEPE VIDE LEPO GORIJO (v dvorani PGK)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA, JESENICE

Sobota, 9. aprila
19.30 Metka Frelih: JANKO METKA SLADKOSNEDKA

Nedelja, 10. aprila
10.00 Metka Frelih: JANKO METKA SLADKOSNEDKA

Ponedeljek, 11. aprila
19.30 20. Čufarjev maraton: Tone Partljič: PARTNERSKI ODNOSI

SOBOTNA MATINEJA
Izvajatelj: Hiša otrok in umetnosti

OH LA LA
Sobota, 9. april 2022, ob 10.00
Prešernovo gledališče Kranj

www.pgk.si

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE, HIŠA OTROK IN UMETNOSTI, MESTNA OBČINA KRANJ, Gorenjski Glas, triglav

Vas zanima, kako se vnuki učijo pomembnih vrednot in življenjskih modrosti, ki jim pomagajo, da v času odrasčanja bolje razumejo sebe in druge? Vzemite v roke Kuharske prismođarije, v njej boste našli namige, ki jih je vredno posnemati ter tudi kuharske recepte!

Redna cena knjige je 20 €, če jo naročite na Gorenjskem glasu je cena le 17 EUR * poštšina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštšina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

RADIO KRANJ 97.3
tvoji najljubši hiti

OSMRTNICA

*Kogar imaš rad, nikoli ne umre.
Le daleč, daleč je ...
(T. Pavček)*

V globoki žalosti sporočamo, da nas je v 89. letu starosti zapustil oče, dedek, pradedek, brat in tast

JANKO BOHINC

Od njega se bomo poslovili v soboto, 9. aprila 2022, ob 15. uri na pokopališču v Naklem. Žara bo na dan pogreba od 9. ure v tamkajšnji mrliški vežici.

Žalujemo vsi njegovi

V SPOMIN

*Spomini vsak dan
nam segajo v davnino
in nam priključijo
tvoj smeh, dobroto in milino.*

Minilo je 13. leto, odkar si odšla, ljuba mami

JOŽICA ZUPAN

z Rupe pri Kranju (1936–2009)

Hvala vsem, ki obiskujete njen grob, ji prižigate svečke in ohranjate spomin nanjo.

Pogrešamo te!
Rupa pri Kranju, april 2022

*Ujet v naša srca z najlepšimi spomini
boš vedno spremljal naš korak v tišini.*

ZAHVALA

V 85. letu se je od nas poslovil naš oče, dedek, pradedek, brat in tast

VINKO BRENKUŠ

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem za izrečena sožalja, pomoč, podarjene sveče in dar za svete maše. Iskrena hvala zdravstvenemu osebju Bolnišnice Jesenice, gospodu župniku Igorju Jerebu za opravljen pogrebni obred, pogrebni službi Navček in pevcem za zapete pesmi. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujemo vsi njegovi

*Pomlad je na tvoj vrt prišla
in vprašala, kje si ti.
Sedla je na rosna tla
in jokala, ker te ni.*

ZAHVALA

V 90. letu nas je zapustil naš dragi ata, stari ata in tast

FRANC ZUPAN

po domače Harižov ata z Rupe

Iskreno se zahvaljujemo vsem za izrečena ustna in pisna sožalja, podarjeno cvetje, sveče in darovane svete maše. Posebna zahvala njegovi osebni zdravnici dr. Valeriji Vipotnik Zupanc, sestri Cvetki, patronažni sestri Tončki, ekipam NMP Kranj. Za lepo opravljen pogrebni obred se želimo zahvaliti g. župniku Eriku Šviglju. Hvala pogrebni službi Komunale Kranj za vso organizacijo in izvedbo pogrebnega obreda ter pevcem za čutno zapete pesmi. Vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste ga spoštovali in ga imeli radi, iskrena hvala.

Žalujemo vsi njegovi
Rupa, april 2022

V SPOMIN

FRANCIJU BERNIKU

28. 5. 1930–6. 4. 2000

Minilo je 22 let, ko si nenadoma in brez slovesa odšel. Ko tvoje zaželimo si bližine, gremo tja, v mirni kraj tišine. Tam srce se tiho zjoče, saj verjeti noče, da te več med nami ni. Čeprav tvoj glas se več ne sliši, beseda tvoja v nas živi, povsod te čutimo mi vsi. Med nami si.

Pogrešamo te: žena Lojzka, otroci in vnuki
Škofja Loka, 6. aprila 2022

*Rada si imela ljudi okrog sebe,
jih razveseljevala in spoštovala,
sovraštva in zlobe nisi poznala,
toda ni besed več tvojih
in več stiska tvojih rok,
ostal je le nate spomin.*

ZAHVALA

V 93. letu je za vedno zaspala naša draga mama

ANA PRESTOR

p. d. Jurčkova Ani iz Srednje vasi pri Šenčurju

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, prijateljem in sorodnikom za izrečena sožalja, cvetje, sveče in svete maše. Posebna zahvala dr. Vavkovi in sestri Mateji za dolgoletno skrb. Iskrena hvala gospodu župniku Urbanu za lepo opravljen obred in pogrebni službi Navček. Hvala vsem, ki ste našo mammo obiskovali v času njene boleznin in ji stisnili roko. Še enkrat hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujemo vsi njeni
Srednja vas pri Šenčurju, Šmartno, Velesovo

ZAHVALA

V 75. letu nas je zapustil dragi mož, ati, ata, tast, brat in stric

JOŽE BALANTIČ

z Milj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjene sveče, cvetje in svete maše. Hvala pevcem z Olševka pod vodstvom Mojce Gabrijel in gospodu župniku Urbanu Kokalju za opravljen lep pogrebni obred. Hvala tudi Bolnišnici Golnik za dolgoletno zdravljenje.

Žalujemo vsi njegovi

*Noč, ki ne pozna jutra,
ni tvoja poslednja noč.
Naselila se je, z zvezdami posuta,
v očetih tvojih dragih,
ki rad si jih imel nekoč.
(T. Pavček)*

ZAHVALA

V 69. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil dragi ati, dedi, brat, stric in nečak

FRANČIŠEK OZEBEK

po domače Ozebkov Franci s Sv. Lenarta,
1953–2022

Iskrena hvala vsem, ki ste bili del njegovega življenja. Hvala vsem dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za besede sočutja, izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in sv. maše. Zahvala tudi GRS Škofja Loka za pomoč in reševanje. Iskrena hvala njegovim sodelavcem STC Stari vrh in njegovim prijateljem iz koč na Jelencih in Blegoša, kamor je tako rad zahajal. Iskreno se zahvaljujemo gospodu župniku Branku Potočniku in gospodu župniku Jožetu Dolencu za lepo opravljen cerkveni obred, pevcem Zupan, pogrebni službi Akris in trobentaču za zaigrano žalostinko ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala tudi obema govornikom in vsem vam, ki ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujemo vsi njegovi
Sv. Lenart, Zapreval, Ojstri Vrh, Smoleva, marec 2022

ZAHVALA

*Kogar imaš rad, nikoli ne umre;
le daleč, daleč je ...*

V 67. letu nas je zapustil dragi mož, ati, ata, stric in brat

JANEZ NASTRAN

po domače Hkavšček Janez z Rudna

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in vaščanom za nesebično pomoč, podporo in izrečena sožalja. Posebna zahvala tudi zdravstvenemu osebju Klinike Golnik, Bolnišnice dr. Petra Držaja in UKC Ljubljana. Hvala tudi gospodu župniku Damjanu Proštu in pogrebnemu podjetju Akris.

Žalujemo: žena Zdenka ter hčerke Saša, Tatjana in Kristina z družinami

Zagotovili so mu začasni dom

V ponedeljek, 28. februarja, je v stanovanjski hiši Branka Lebeničnika v Spodnjih Palovčah prišlo do požara, ki je objekt tako močno poškodoval, da bivanje v hiši ni več mogoče. Točno mesec dni kasneje se je ob pomoči občine in sokrajanov vselil v bivalni zabojnik.

JASNA PALADIN

Spodnje Palovče – Požar je kljub hitri intervenciji gasilcev PGD Kamnik in PGD Duplica zaradi močnega vetra več kot sto let staro hišo tako močno poškodoval, da je Branko Lebeničnik v hipu izgubil svoj dom. Zaradi obsežnosti požara tudi ni imel časa rešiti prav veliko svojega imetja, le nekaj dokumentov, družinskih slik, starih omar in oblačil ter hladilnik. »Kar niso uničili plameni, je uničila voda,« z grenkobo v glasu pove, medtem ko mi pokaže ostanke svojega doma. Še isti dan so mu pod vodstvom Francija Goloba na pomoč priskočili sosede, sorodniki in drugi krajanji Zgornjih in Spodnjih Palovč, Vranje Peči in Velike Lašne, ki so odstranili ostanke ostrešja in že kmalu zatem skupaj z Občinskim štabom Civilne zaščite in

Branko Lebeničnik (desno) s Francijem Golobom pred bivalnim zabojnikom

Občino Kamnik začeli pripravljati vse potrebno za namestitev bivalnega zabojnika, ki bo Branku predstavljal začasni dom. V bližini

pogorišča so v ta namen podrli svinjak in območje utrdili s peskom. Iz bližnjega objekta so napeljali tudi kanalizacijo in vodovod, tako da se je v mobilno hišico lahko vselil točno mesec dni po požaru. Bivalni zabojnik mu je Občinski štab Civilne zaščite zagotovil skupaj z Upravo Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

Branku so na pomoč priskočili tudi na Župnijski karitas Kamnik, kjer so odprli transakcijski račun SI56 0231 2009 2509 685 (Karitas Kamnik, Raspov prehod 1, 1241 Kamnik – namen: Požar Palovče), na katerem zbirajo denar, s katerim si bo

lahko prenovil dom. Po najboljših močeh so mu z denarnimi prispevki in gradbenim materialom na pomoč priskočili tudi sosede in drugi krajanji.

Kdaj se bo lahko vselil nazaj v svoj dom, še ni znano, saj bo odločitev o tem, ali hišo prenoviti na starih temeljih ali jo postaviti na novo v manjšem tlorisu, odvisna tudi od vseh dovoljenj in zbranega denarja. Štirinapetdesetletni Branko Lebeničnik, ki je brezposeln in živi sam le od socialne podpore, si takšne prenove sam namreč ne more privoščiti, zato je zelo hvaležen vsem, ki mu pomagajo.

Hiša po požaru ni več primerna za bivanje.

Konec avtomatizirane izposoje koles na Bledu

Bled – Na Bledu zaključujejo sistem za avtomatizirano izposajo koles »Bled Green ways«. Za ta korak so se odločili zaradi dotrajanosti sistema, slabe kvalitete koles, ki so izpostavljena vsem vremenskim razmeram, nesorazmernega ravnovesja med stroški vzdrževanja in številom izposoj, pogostega vandalizma in okvar. Kolesa, od katerih se poslavljajo, bodo občanom na voljo za odkup po simboličnih cenah. Podrobnejše informacije bodo na voljo na spletnem portalu MojaObčina.si, spletni strani Občine Bled in Turizma Bled.

Pasijonske delavnice in izdelava butare velikanke

Škofja Loka – V okviru Pasijonskih dni bo Prosvetno društvo Sotočje Škofja Loka jutri, na cvetno soboto, pripravilo različne delavnice. Na njih bodo izdelovali butarice, rože iz krep papirja, pihali jajca za pirhe, ročno barvali pirhe in oblikovali glino. Delavnice bodo na Mestnem trgu potekale med 9. in 12. uro, prav tako pa pripravljajo delavnico s pokušino postnih jedi, od aleluje do loške medle in loških smojk. Na Cankarjevem trgu bodo loški skavti istočasno izdelovali butaro velikanke, ki bo do velike noči krasila vhod v cerkev sv. Jakoba.

Novo gnezdo za štorcklje v Žabnici

»Štorcklje pristajajo tam, kjer so dobri ljudje,« je ob zaključku programa, ki je potekal ob odprtju gnezda za štorcklje, dejala učiteljica Urška Tičar s Podružnične šole Žabnica.

MIRKO KUNŠIČ

Žabnica – »Lani, ko smo bili z učenci priče obročkanja mladih štorckelj v sosednji Šutni, smo se navdušili in sklenili, da na robu naše šole oziroma robu Sorškega polja postavimo novo gnezdo in s tem povabimo te lepe ptice selivke k nam,« je dodala učiteljica Saša Porenta. Skupaj s kolegico Katjo Žlebir in drugimi je poskrbela, da so učenci suvereno nastopali na malem odru pod košarkarskim košem šolskega igrišča.

Bili so del osrednjega dogodka, praznika Krajevne skupnosti Žabnica, čistilne akcije in spominske slovesnosti na Planici. Igrišče je bilo polno, gospodinje so poskrbele za domače dišeče dobrote, zraven so bili gasilci

in vsi, ki so pomagali, da je zamisel o šolskem gnezdu udejanjena. Od Elektra Gorenjska, ki je postavil drog, do domačina Jožeta Freliha, ki je zvaril gnezdo.

Na Gorenjskem je to že dvanajsto gnezdo, kar kaže, da pari štorckelj vedo, kam po vrnitvi iz Afrike na gnezdenje – do jesenskega odhoda na prezimovanje.

Učenci podružnične šole bodo, če s projektom uspejo v okviru participativnega proračuna Mestne občine Kranj, lahko v živo opazovali dogajanje v »svojem« gnezdu. Namestiti nameravajo kamero za spremljanje para, ki bo izbral njihovo gnezdo.

Positivni dogodek pomladne sobote. Štorcklje takega sprejema na Gorenjskem še niso doživeli ...

Novo gnezdo za štorcklje / Foto: Mirko Kunšič

Popolna zapora ceste v občini Preddvor

Preddvor – Na spletni strani Občine Preddvor obveščajo o popolni zapori državne ceste na odseku med bencinskim servisom Logo in priključkom do naselja Preddvor. Zapora se bo začela jutri, 9. aprila, ob 5. uri in naj bi predvidoma trajala do nedelje, 10. aprila, do 22. ure. Svetujejo obvoz skozi Belo.

Rok za izbiro izvajalca prestavljen

Ljubljana – Rok za oddajo ponudb za gradnjo ceste Hote-maže-Britof je bil podaljšan za dva tedna. Javno odpiranje ponudb bo tako potekalo 15. aprila, ne konec marca, kot je bilo sprva predvideno.

Zahvala

Iskrena zahvala prostovoljnemu gasilcem, Gasilsko reševalni službi Kranj, Slovenski vojski, Civilni zaščiti ter vsem aktivno vključenim v gašenje gozdnega požara na Potoški gori in Babi. Hvala vam, ker ste med drugim obvarovali tudi našo kočjo na Babi. Lastniki koč

vremenska napoved

Danes bo pretežno jasno, ponekod bo pihal jugozahodnik. Jutri bo oblačno s padavinami, ohladilo se bo. Meja sneženja bo na okoli 800 metrih nad morjem. Pihal bo severovzhodnik. V nedeljo bo jasno z jutranjo meglo po nižinah.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

7/18 °C

SOBOTA

10/5 °C

NEDELJA

0/15 °C

